לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ד', ו' באב תשמ"ז, 5 באוגוסט 1987 / שנה מ"ח מס' 13412 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

גורבאצ'וב נענה לבקשת אסד להכפיל את כמות המי"ג 29 שיסופק לסוריה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ברית־המועצות הסכימה לספק לסוריה 150 מטוסי־קרב מיג 29, כמות כפולה מזו שהוסכם עליה בתחילה, מוסר ירחון ערבי חדש בפריס, „ערבי". הנשיא אסד השיג את הכפלת מספר המיגים בפגישתו האחרונה עם גורבצ'וב בקרמלין. גורבצ'וב נענה מייד לבקשה „כתשובה להצטיידות ישראל ב־175 מטוסי אף־16". המיג 29 הוא עותק סובייטי של האף־15 האמריקני. גורבצ'וב גם נענה לבקשת אסד לדחות את מועד פרעון החובות עד המאה הבאה. לעומת זאת, סוריה לא תגדיל את חיל השריון שלה, המונה 4200 טנקים. מוסקווה התחייבה לחזק את שריון הטנקים המיושנים ולציידם במערכות אלקטרוניות.

השבועון „קאנארד אנשאנה" מסיק ממכתב סודי של שיראק לסאדם חוסיין:

ר"מ צרפת הבטיח לספק לעירק כור גרעיני חדש

שיראק היה גם רה"מ לפני 12 שנים שחתם על אספקת הכור הראשון שהושמד ע"י ישראל ● עיראק מקווה הפעם להכריע בעזרת המפצה את איראן ● פקיד בכיר בארמון הנשיאות כתגובה להבהרות שביקש שגריר ישראל: הנשיא מיטראן אינו יודע דבר על התוכנית ● בגדד ניסתה אתמול בהצלחה טיל קרקע־קרקע מתוצרתה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

ר"מ שיראק – עיסקה מאחורי גבו של מיטראן?

פאריס. — צרפת הבטיחה לספק כור גרעיני חדש לעיראק, שיחות חשאיות על חתימת חוזה בנושא זה נמצאות בעיצומן.

ראש הממשלה ז'ק שיראק נתן הבטחה זו במכתב לנשיא עיראק סאדם חוסיין, אותו הוא מכנה „ידידי היקר". הוא מתייחס בלשון מוסווית לחוזה על אספקת כור אטומי חדש במקום הכור „תמוז" שנהרס בהתקפת חיל־האוויר הישראלי.

שיחות חשאיות

השבועון „קאנארד אנשנה" מפרסם בגליונו המופיע היום עותק של המכתב הסודי אל סאדם חוסיין ובו נמסר כי מתנהלות שיחות חשאיות על התנאים לאספקת הכור. במכתב לא מזכיר שיראק במפורש את הכור אלא רק ברמזים.

שיראק כותב: „ארוני הנשיא, ידידי היקר, כפי שרמאראן מסר לך,

(המשך בעמוד 4)

כיצד הפסיד שר־הבטחון ארוחה כיד המלך אצל שייח אמין טריף

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

עוזריו של שר־הבטחון שהכינו את סיורו אתמול בצפון, לא שמו לב, כנראה, לעובדה שיום תשעה באב חל בדיוק ביום בו נבקר רבין את העדה הדרוזית לרגל חג הקורבן המוסלמי. כבר בשעות הבוקר, בעת שסיירו השר ומבלייתו אצל יחידות צה"ל ברמת הגולן, התעניינו מספר חיילים דתיים, האם צם שר־הבטחון ביום ט' באב. וכך בשעת הצהריים, כשנחת רבין בכפר ג'וליס, כדי להתארח אצל השייח אמין טריף, הוא נאלץ לדחות את ההזמנה לארוחת צהריים. כיד המלך, כיאה לחג הקורבן. אפילו הצעה לכוס מים הוא דחה מפאת יום הצום. אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, ואחרים שנתלוו לשר־הבטחון, לנודו מהקברניט וכיבדו אף הם להשתתף ב„חינגה" האכילה ביום הצום של ט' באב.

עוזרו של שולץ יבוא לבדוק עמדות שמיר ביחס לוועידה בי"ל

הביקור גם לקראת פגישת שולץ עם שווארנדזה ● ייתכן ביקור שר־החוץ האמריקני בישראל

מאת דליה השחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

בראשית השבוע הבא יבוא לישראל עוזרו האישי של מזכיר המדינה האמריקני צ'ארלס היל, אשר שירת בשעתו בשגרירות ארה"ב בישראל והיה ראש ה„דסק" המזרח תיכוני במחלקת המדינה.

היל יבוא לשיחות עם ראש־הממשלה יצחק שמיר וההערכה היא, כי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ שולח לירושלים אדם הנאמן עליו, כדי לעמוד מקרוב על הלכי הרוח אצל ראש־הממשלה בקשר לוועידה בין לאומית.

לא מן הנמנע, כי שולץ החליט לשלוח את היל לירושלים כדי להתעדכן לקראת פגישתו באמצע ספטמבר עם שר־החוץ הסובייטי שווארנאדזה. בלשכת ראש הממשלה הועלתה אפשרות, כי שולץ רוצה לבדוק את האפשרויות לביקור קרוב שלו בישראל. במשרד החוץ נטען, לעומת זאת, כי שולץ אינו שוקל ביקור בישראל.

יצויין, כי בואו של צ'ארלי היל תואם עם לשכת ראש־הממשלה בלבד, ולא עם משרד החוץ.

אל הקיר

עם הפנים אל הקיר – תושבי עזה שנעצרו לחקירה במהלך היום השלישי לחיפושים ולסריקות שערך צה"ל בעקבות רצח הקצין (צילום: אי.פי.)

הוסר העוצר מרצועת עזה

„יישאר רק ברחוב בו בוצע הרצח — כדי שמי שראה את המעשה יבוא להעיד", אמר אמש אלוף פיקוד דרום ● הרמטכ"ל: „אין לנו עניין בענישה סביבתית, אך כשמבצעים מירדפים נגרמים קשיים" ● מאות תושבים נחקרו, אך במעצר נותרו רק חשודים מעטים

מאת שלי יחימוביץ' ואבי בניהו כתבי „על המשמר"

אמש בשעה 8, הוסר העוצר מרצועת עזה. המחסומים בארוז ובנחל עוז נפתחו ליציאת מכוניות ערביות. וגם השיט הותר. אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי אמר אתמול במסיבת

(המשך בעמוד 2)

הדולר התחזק בשוקי הכספים של אירופה

לונדון.— הדולר עלה לשיא חדש שלא היה כמותו מזה שישה וחצי חודשים, כנגד יתר המטבעות החשובים בשוקי הכספים של אירופה בעת ובעונה אחת עלה גם מחיר הזהב.

(רויטר־עתים)

„האם רוצה הממשלה להפוך החקלאים לצמיתים?"

אלפי חקלאים, מכל הזרמים בהתיישבות העובדת, יפגינו היום בירושלים נגד ריבית הנשך שהביאה להרס החקלאות

מאת יוסף גלילי כתב „על המשמר"

„רק שלטון זר מסוגל להטיל על החקלאים והיצרנים ריבית נשך כפי שהיא נהוגה בשלוש השנים האחרונות בישראל. האם רוצה ממשלת ישראל להפוך את חקלאיה לצמיתים? האם בנק ישראל משרת רק את האינטרסים של בעלי הממון?" נאמר בהודעה שפרסם מטה המאבק המשותף להתיישבות ולהסתדרות, בתום ישיבתו אתמול בתל אביב.

בהמשך נאמר: „ההתיישבות העובדת וההסתדרות הכללית יפגינו היום בירושלים בתביעה אל ממשלת ישראל לבצע לאלתר וללא דחיות את תוכניות ההבראה של המושבים והקיבוצים שאושרו בוועדת הכספים של הכנסת.

על ממשלת ישראל לפעול להסדר ריבית הנשך למתיישבים ולהשוואת שעורי הריבית הנהוגים בארץ, לאלה הנהוגים בעולם. מטה המאבק תובע מהממשלה להפעיל במסגרת תקציב המדינה תקציבי פיתוח למשק היצרני, החקלאי והתעשייתי. הפגנה זו היא בבחינת אזהרה, ובמידה שתביעותינו לא ייענו — נפעל במלוא עוצמתנו".

ההפגנה תתחיל מול בנק ישראל ותמשיך למשרדי האוצר וראש הממשלה. ישולבו בה טרקטורים, מחרשות וגם בעלי חיים, כמו פרות, תרנגולות וכוורות. במהלך ההפגנה יימסרו מכתבים לראש־הממשלה, ליו"ר הכנסת ולשר־האוצר אשר יקבלו משלחות בלשכותיהם.

הפגנה, שאליה הוזמנו 119 חברי כנסת, פרט לכהנא, תסתיים בעצרת מול הכנסת. במהלכה יישאו דברים ישראל קיסר, אהרון ידלין, חיים אורון (ג'ומס), נריליה ואליהו איזקסון, נשיא התאחדות האיכרים.

האיראנים מאיימים לשלח ספינות־נפט במשחתות האמריקניות ● עמוד 5

קצין בכיר יבדוק התקרית עם יוניפי"ל ● עמוד 2

ח"כ כ"עוז: להיפטר מעזה ● עמוד 2

מסתעפת חקירת תלמידי הישיבה ● עמוד 15

אלמוני אירגן הטרדות נגד ח"כ שריד ● עמוד 15

שיבושים בבתיה"ח הפסיכיאטריים ● עמוד 15

אחריות הממשלה למשבר החקלאות

הפגנת ההתיישבות העובדת המתקיימת היום, היא נגד מדיניות הממשלה, שסיבכה מגזר זה בחובות כבדים מנשוא בתקופת האינפלציה המשתוללת והריבית הרצחנית.

מדיניות זו פגעה בענפי הייצור הבסיסיים ביותר ע"י קביעת ריבית פרוהיביטיבית בה שום גיל אינו יכול להתקיים ושום משק אינו יכול לתפקד.

הממשלה יצרה במתכוון שיעורי ריבית אלה לשם מימון גרעון זה הלאומית הממשלה את שוק ההון ואילצה את משקי החקלאות, שלא יכלו לסגור את עסקיהם, להשתמש בכסף יקר ללא נשוא. המשקים השיתופיים לא יכלו להפסיק את היצור „ולפטר את עובדיהם", כי הם מבוססים על עבודה עצמית וממלאים תפקידי התיישבות. לכן תוצאת המדיניות לא באה לידי ביטוי בפשיטות רגל וחיסול חוות חקלאיות, כמו בארה"ב, אלא בהסתבכות בחובות.

לפחות 40 אחוז מכלל החוב נגרם במישרין ע"י הריבית הרצחנית שכפתה הממשלה על המשק.

במידה שהחקלאים תובעים למחוק ולפרוס חובות אלה, שנוצרו לא באשמתם, הם פועלים לא רק למען עצמם, אלא למען צרכי החברה כולה. גם בארה"ב, בה נקלעו חקלאים למצב דומה, התגייס הציבור כולו לתמיכה חד־משמעית בחקלאי הארץ מול מדיניות הממשלה והבנק המרכזי.

ללא חקלאות לא תהיה מדינת ישראל כפי שהיינו רוצים לראות אותה. החקלאות בישראל לא תוכל להיות מבוססת על חוות גדולות ועל עבודת שכירה זולה ועונתית. אז היא לא תהיה אותה חקלאות יעילה ומודרנית, שבצדק מעוררת התפעלות בעולם כולו.

לא ייתכן כי הממשלה לא תכיר באחריותה למצב שהיא יצרה, ותטיל את עומס האחריות על כל הגורמים האחרים כמו הבנקים, הסוכנות, הספקים והחקלאים עצמם. הממשלה היא שיצרה את הנזק ועליה לתקנו. הממשלה מכירה בדרך כלל במחוייבויות והן כלפי בעלי הון, כגון בעלי מניות הבנקים, אף כי לא היתה לכך מחוייבות משפטית; אך לגבי ציבור עובדי אדמה, של רבבות משפחות, היא מסירה את אחריותה.

חקלאות אינה יכולה להתקיים ולייצר ביותר מ־5 אחוז ריבית שנתית, כפי שמקובל בכל העולם, לכן יש לבטל את מלוא הריבית שנגבתה מהחקלאות, מעל לשיעור זה, ולפרוס את יתרת החוב לזמן ארוך בהשתתפות תקציב הממשלה במימון. כל פתרון אחר יקר יותר ומסוכן יותר לקיום ההתיישבות וכלכלת המדינה.

ציור מצב/סמים

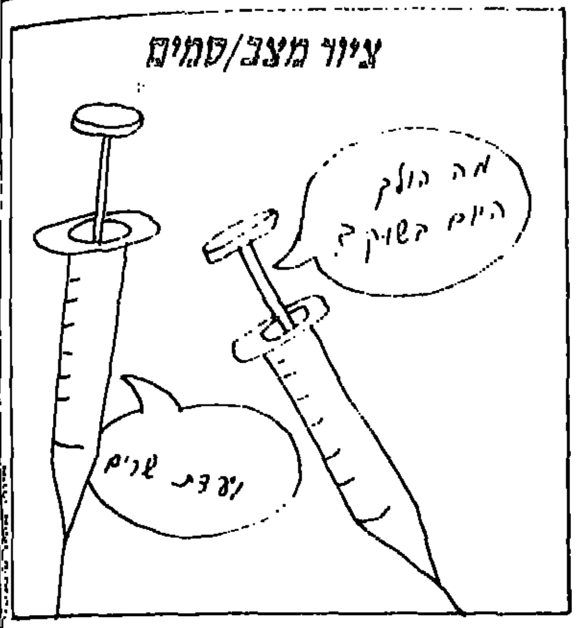

יעל / מכורים

להגדיר את קהל היעד

רבע מיליון משתמשים בסמים יש במדינה, כך נקבע בישיבת הממשלה מיום א'. 250,000 הנו מספר מרשים ומעורר סקרנות. במי מדובר? מיהו קהל היעד?

אחד הציבורים היותר מכורים לנושא הסמים הוא ציבור האסירים. להערכתנו 30 אלף איש מתוך כלל האסירים מכורים לנגע. אבל מהיכן שאר 220 האלף?

הבה ונברוק את הענין בדרך האלימינציה. מי מתוך כ־4 מיליון אזרחי המדינה (ערבים לא נחשבים גם לצורך זה) אינו משתמש בסמים?

1,000,000 ילדים בגיל בי"ס עממי, בוודאי שלא.

750,000 קשישים, יש להניח שלא.

300,000 אלף חרדים הממיתים עצמם באהלה של תורה ואין להם זמן לשטויות, לא.

100,000 חוזרים בתשובה, כנ"ל.

1,000,000 אנשי המחנה הלאומי לסוגיהם השונים החייבים לשמור על זקיפות קומה, ואינם יכולים להרשות לעצמם הזיות וחלומות בהקיץ. גם לא.

200,000 מאושפזים בבתי־חולים ומסוממים ממילא.

200,000 שעוד רשומים כאזרחי המדינה אבל למעשה נמצאים כבר מזמן בארה"ב.

150,000 נשים בהריון, אלרגים בדרכי הנשימה, נפגעי מרוחות. אנשי משרד־החוץ, ספורטאים העוברים בדיקות תקופתיות, וחברי „אל סם"

120 חברי כנסת

72 שרים וסגני שרים

סה"כ — 1,700,196 חפים מכל סם.

מי נשאר אם כן? היכן הם 220 האלף החסרים?

50,000 חברי קיבוצים, 100,000 אנשי שמאל ומקורבי שלום עכשיו שאינם קיבוצניקים, 20,000 אנשי בוהמה ואמנים, 20,000 מגוירים שלא כהלכה, 20,000 קוראי „העולם הזה", „כותרת" ו„עולם הקולנוע", 10,000 מתנגדי פיתוח ה„לביא" ו־34 תומכי מרדכי וענונו וישוחרר גיורא נוימן. סה"כ 220,034 צרכנים מובהקים. עתה, כשקהל היעד מוגדר היטב. הטיפול צריך להיות פשוט הרבה יותר.

על המשמר

בשטח/נחמיה דגן

סופרים ואיש צבא

קצין חינוך ראשי תא"ל נחמיה דגן, אירח אתמול, במפקדתו, סופרים עבריים. המפגש היה מעודד ומשמח, והעניק תחושה לפיה יש לתרבות העברית ולספר העברי בפרט ידיד אמת בצה"ל. נחמיה סקר את מגוון האוכלוסיות שמהן מורכב הצבא ופירט את הנושאים בם עוסקת מערכת החינוך בצה"ל בימים אלה: פיקוד ומנהיגות, מוסר לחימה, הסברה.

זה נשמע מיליטנטי מאוד. אבל בפועל אין זה כך. כאשר מדבר קחנ"ר על נושאים אלה ניכרת בדבריו איכפתיות רבה, עם שמירה על מידת האיזון. הוא אומר: „בכל נושא צריך לגעת. צריך לגעת בשכל, אבל אי־אפשר להתעלם. מתפקידי כקחנ"ר לראות מה קורה לחיילים ביהודה ושומרון ובדרום לבנון. אני לא אומר כן או לא יהודה ושומרון. אבל כל זמן שאנו שם זה מעמיד בפני צה"ל אתגרים חינוכיים בלתי־רגילים."

כך, גם כאשר הוא מפרט נושאים בם עסוקה מערכת ההסברה הצה"לית. הוועידה הבינלאומית: „אנחנו נוציא מסמך על הוועידה הבינלאומית. מסמך מסביר, כדי שכל אזרח בן 18 יידע במה מדובר". יחסי דתיים־חילוניים ו„האני הלאומי": „נעסוק ביהדות, בציונות, במסורת, גם בטקסים. חשוב לעסוק בזה, כשהאלטרנטיבה למדינת ישראל הפכה להיות מנהטן." תרבות: „הסיכוי היחיד שהאזרח יישאר כאן הוא חברה ערכית."

דגן לא משאיר את הדברים בגדר ההצהרה. אומרים — ועושים. כך החלו בצה"ל בפרוייקט „תרבות יום א'": מזמינים חיילים מנקודות ההסעה במרכז הארץ להמתין להסעות לבסיסים, בתוך מוסדות תרבות כמו „היכל התרבות" ו„הבימה", ו־35,000 חיילים כבר נהנו ממבצע תרבותי זה השנה.

תא"ל דגן מארח סופרים: מאזן עשייה מרשים

כך גם חודש הספר העברי. במהלך חודש זה התקיימו 56 מפגשים עם 58 סופרים ו־4 סיורים בעקבות ספרים ברחבי הארץ. התקיימו 5 הצגות בבסיסים, נשלחו 250 ספריות ליחידות, וכן 72 ניידות מכירה של חברת „טריוואקס" להפצת ספרות יפה. כן הוצא לאור גליון מיוחד של עיתון „במחנה", שהוקדש לנושא הספר העברי, והתקיים יום שירורים מיוחד בנושא זה בגל"צ. נוסף על אלה נרכשו 20,000 ספרים ל־85 ספריות צה"ליות. וזה הרבה.

בקיצור — הרבה מעש. נחמיה דגן עושה רושם של איש רוח וביצוע גם יחד. אפשר להאמין לו כשהוא אומר, שזה התפקיד הקשה ביותר שעשה בחייו. צריך גם לתת לו יד.

אילן שיינפלד

חוכמת זקנים / בחירות

שוב העמידו גבאינו, הזריזים כל־כך, את הבחירות לפתחנו, ושוב שבו אלה ונבלעו בתהום הנשייה, ועל כך כבר אמר וינסטון צ'רצ'יל: „הפוליטיקאי צריך לדעת לומר לציבור מה עומד לקרות מחר, בשבוע הבא ובשנה הבאה, ואחר־כך להסביר לאותו ציבור עצמו מדוע לא התרחש דבר מכל אלה".

רוביק רוזנטל

אזמל / כלב נושך

פחדים העוברים בתורשה

בדרך שוכך הביתה, רמבו. אני בטוחה שאלה שטעמו את מלתעותיך (אולי אתה היית דווקא זה שטעמת) לא חושבים בדיוק כמוני, אך כחובבת כלבים מושבעת אני מודה — דעתי משוחדת לחלוטין.

אני יודעת שנשיכת כלב יכולה להיות מסוכנת ביותר, גם אם הכלב מחוסן מפני כלבת ושאר מרעין בישין. די בפצע הקרוע, באובדן הדם ובסכנת הזיהום, כדי לגרום הרבה כאב, סבל ואפילו סכנת חיים לקרבן. אך במקביל אני מאמינה שמרבית היצורים האלמים האלה אינם שוחרי רעה. ממש כפי שיש אנשים נוחים פחות או תוקפניים יותר, כך גם ביניהם מהלכים טיפוסים שונים. אני גם מאמינה, שכלב אינו תוקף אלא אם כן מטרידים אותו, או אם אומן במיוחד לצורך כך — וסוג זה של כלבים אינו מסתובב חופשי בדרך־כלל.

יש אנשים שלא אוהבים כלבים. אפשר גם להבין אנשים הפוחדים מכלבים בעקבות מפגש לא נעים בעבר. שאדם שננשך או הובהל על־ידי כלב, לא יכניס כלב לביתו, ויתרחק ממגע עם כלבים ברחוב. אבל יש גם אנשים שכמעט טבעו פעם, ומאז הם פוחדים להתקרב לים. או מה? נסגור לכבודם את החופים?

מרגיז יותר הוא פחד מפני כלבים המועבר בתורשה. את האמהות ההיסטריות, המתעלפות בכל פעם שכלב עובר בטווח של 5 ק"מ, אי־אפשר לרפא, אבל למה הן מתעקשות להעביר את הפחד הנוראי הזה לילדיהן?

לעניות דעתי הפדגוגית, ההפסד כולו של הילדים. מי שלא ראה קשר המתפתח בין ילד לכלב אינו יודע אהבה מהי.

דבורה פישמן

שפופרת/אהרון מגד

אסור שיימחק מתודעתנו

ב־1934 ספגו מדריכי „המחנות העולים" נזיפה קשה מברל כצנלסון על שבליל תשעה באב באותה שנה, ראו לנכון להוציא את חניכיהם בקול ששון וצהלה למחנה קיץ. אהרון מגד היה אז נער וחניך התנועה. היום — סופר ופובליציסט.

— הסכמת אז עם נזיפתו של ברל?

— אז הייתי נער. היום נאמנים עלי הדברים שכתב במאמרו, שגם תנועת שחרור, אפילו סוציאליסטית חייבת לשמור על נכסים מסורתיים שנתקדשו מדור לדור. לצערי, ההקצנה ביחסים שבין דתיים לחילוניים גרמה אצל האחרונים להתנער כליל מערכי מסורת ואי אפשר לתרבות של עם ללא זכרון לאומי וללא ביטוי חווייתי לאירועים היסטוריים. מאורע טראומתי כפול בחיי העם, כמו ט' באב, אסור שיימחק מתודעתנו.

— הדרך שבה אנו נאלצים לציין את ט' באב מקובלת עליך?

— לא נתתי לכך את דעתי. אני חושב שסגירת בתי־שעשועים היא דבר נכון. סגירת מסעדות היא קצת יותר בעייתית, שהרי יש אנשים שאינם יכולים לאכול, אלא רק במסעדות.

— מכל מקום, אינך מתלונן על כפייה.

— לא. הרי באותה מידה אפשר לומר על שבת, פסח, חגים ומועדים שהם נכפים עלינו. אז מה, נתלוש מן הלוח ונתעלם מהם?

ארנון לפיד

סע ב"אגד" לת"א ותרוויח

כרון הנסיעה	הקו	המחיר הרגיל	המחיר במבצע	אתה מרויח
ירושלים-ת"א	405	4.1 ש"ח	2.5 ש"ח	1.6 ש"ח
חיפה-ת"א	900	4.5 ש"ח	3.5 ש"ח	1.0 ש"ח
ב"ש-ת"א	370	4.8 ש"ח	3.5 ש"ח	1.3 ש"ח
ירושלים-חיפה	940	7.5 ש"ח	6.0 ש"ח	1.5 ש"ח

"הנני מקדם בברכה הצעתכם למבצע ע"י הורדת המחירים, לקידום השימוש בתחבורה הציבורית".

שר התחבורה מר חיים קורפו 29.7.87

מפלגת הפועלים המאוחדת המרכז

לרגל חג הקורבן

מברך

מרכז מפ"ם

את האזרחים המוסלמים והדרוזים

בברכת חג שמח

מונה קצין בכיר לבדיקת התקרית בה נפצעו שני חיילי יוניפי"ל מאש צה"ל

2 חיילים נורווגים נפגעו מאש טנקים לעבר דמויות חשודות שנעו שלשום בלילה ברצועת הבטחון ● נורווגיה דורשת „הסבר מלא" ● הרוחות הצטננו לאחר שישראל הביעה צער

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, מינה אתמול קצין בכיר בדרגת אלוף משנה, לבדוק את נסיבות התקרית בה נפגעו אתמול שני חיילי יוניפי"ל מאש של כוח צה"ל. הקצין הבודק יחקור את השתלשלות העניינים בליל התקרית ויקבע האם הוראת הפתיחה באש היתה על פי הפקודות לאחר זיהוי ודאי.

כוח של צה"ל שהיה שלשום בלילה בסיור שגרתי באזור הבטחון בדרום לבנון, הבחין בתנועה רגלית חשודה. מפקד בדרגת סגן-אלוף, שפיקד על הכוח, נתן הוראה לפתיחה באש אל עבר הדמויות, רסיסי פגז טנק, שנורה לעברם, פצע באורח קל שני חיילים מהגדוד הנורבגי של כוח יוניפי"ל. רופא צבאי ישראלי שהיה עם הסיור הגיש עזרה ראשונה לשני החיילים שנפגעו. האחד ברגלו והשני בידו עד שפונו במסוק של האו"ם לבית-החולים בנקורה.

הנורווגים לא תיאמו

מפקדת יוניפי"ל ומשרד החוץ הנורווגי מיהרו אתמול בבוקר למחות בפני צה"ל על האירוע. אולם שיחת טלפון שערך אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, עם מפקד יוניפי"ל, הגנרל גוסטאב הגלונד, צינֵנה את הרוחות. האלוף פלד הבטיח להגלונד כי יורה על חקירת המקרה, ועל נקיטת אמצעים נגד האשמים (אם אכן יתגלו כאלה). על-פי טענת דובר צה"ל נעו אנשי כוח יוניפי"ל בשטח ללא ידיעת כוחותינו באזור, ממקורות צבאיים נמסר, כי קיימים נוהלים קבועים לגבי תנועה בשטח וכי צה"ל מגיב נגד מטרות הנעות באזורי חדירת מחבלים בשעות לילה.

נודע כי חיילי יוניפי"ל שנסעו ברכב, ירדו ממנו ברגע מסויים והחלו ללכת רגלי עד שנתגלו על ידי כח צה"ל.

„טעויות קורות"

„מי שנע בשעת לילה באזורים הללו, בדרך כלל איננו תמים; אם צה"ל שם לו כמטרה שלא לתת למחבלים להגיע למשגב-עם ולמנרה, צריך לשמור על עירנות מלאה ולהגיב מול כל תנועה חשודה בלילה, ולפעמים יש גם טעויות מצערות" אמרו הגורמים הצבאיים. בתום הבדיקה שתערך יחליט אלוף פיקוד הצפון על פי המסקנות וההמלצות האם להעמיד לדין שני קצינים בכירים (סגן אלוף ותת-אלוף) כאחראים לארוע. כזכור בתקרית דומה לפני שישה חודשים בה נהרג חייל אירי של האו"ם, נשפטו שני קצינים בכירים וקיבלו אזהרה.

נורווגיה דורשת „הסבר מלא"

אוסלו. — נורווגיה מחתה אמש בתוקף בפני ישראל, בעקבות פציעתם של שני חיילים נורווגים מכוח יוניפי"ל בלבנון אור ליום ג' באש ישראלית.

ממשלת נורווגיה דרשה מישראל „הסבר מלא" על סיבת התקרית ונסיבותיה — אמר דובר של משרד החוץ הנורווגי, כהוסיפו, כי ממשלתו מתייחסת לתקרית ברצינות רבה.

שני החיילים נפצעו פצעים קלים. כאשר טנקים ישראלים פתחו באש לעברם, בשעה שסיירו ברגל ליד כפר בדרום-לבנון.

דובר משרד החוץ באוסלו הדגיש, כי הסיור נערך בתוך אזור פעולתו של יוניפי"ל.

המחאה הנורווגית הועברה לישראל באמצעות האו"ם ובאמצעות שגריר נורווגיה בתל-אביב.

(ע-צ)

100 שנות תעשייה בארץ – הצמד עופרה חזה ודב לאוטמן (יו"ר התאחדות התעשיינים) בשיר שחוקלט לכבוד האירוע
(צילום: י.פ.פ.א)

ח"כ כץ-עוז: על ישראל להתנתק מעזה

מאת דורית גפן, כתבת „על המשמר"
ומאת כתב עתי"ם

סגן שר החקלאות א. כ"ץ-עוז מציע לקבוע, כי בכל הסדר שיושג לא תהיה רצועת עזה בתחום האחריות של מדינת ישראל, ולא יהיו קשרי כלכלה בינה לבין ישראל.

בראיון בתכנית „מבט" בטלוויזיה אמר אמש ח"כ כ"ץ עוז, כי גם „אם יהיו בעיות מבחינה בטחונית לאורך „הקו הירוק" לאחר היציאה מהרצועה, „הרי מבחינה בטחונית כוללת עדיף שהרצועה, אשר בה יהיו בעוד 14 שנה 1.3 מיליון תושבים, לא תהיה בתחום השליטה של ישראל".

עזה — נזק לישראל

לדבריו, אזור ימית היה מקובל בשעתו כאזור בטחון, שיכול ליצור חיץ בין הצבא המצרי לבין מדינת ישראל. „לאחר שפונה אזור ימית ההגיון של החזקת רצועת עזה כאזור בטחון לישראל „הוא איוולת ממדרגה ראשונה. אין שום הגיון להחזיק קבוצה קטנה של ישובים, ב„מרכז אוכלוסיה של 1.3 מיליון תושבים, ולהניח שמזה יהיה בטחון לישראל", אמר.

„רצועת עזה זה נזק למדינת ישראל מבחינת הבטחון, זו טיפשות פוליטית לומר שהיא תהיה חלק מהמדינה, וזה אסון לציונות", אמר.

להלן אמר, כי בוועידת מפלגת העבודה האחרונה הוסר סעיף במצע, שקבע כי אזורי ההתיישבות והבטחון כוללים את אזור ההתיישבות ברצועת עזה. „אני יכול להניח, שישנה לפחות הכנה לגבי הרעיונות שאני מעלה במפלגת העבודה", אמר.

נאמן: בת-יענה

יו"ר „התחיה" הגדיר אמש את הצעתו של ח"כ אברהם כץ-עוז להחזיר את עזה ותושביה, כי זהו פתרון של בת-יענה. לדבריו, אותם מיליון ערבים שיגורו שם בסוף המאה, יישארו במקום ויחיו בתנאי רעב. כאשר השליטה בהם תהיה בידי אירגוני הטירור. נאמן הוסיף כי ביירות תהיה גן-עדן בהשוואה לעזה. כמו כן הזכיר כי 85 אחוז מאוכלוסיית עזה הם פליטים, ולדעתו על מדינת-ישראל להתנות כל מו"מ לשלום בשיקומם של הפליטים בארצות ערב.

מאות עורכי-דין ורופאים כלואים בסוריה

מאת דפנה ורדי
כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — מאז השביתה בת יום אחד, שהתקיימה בסוריה בסוף מרץ 1980, כלאו בסוריה רופאים, מהנדסים ועורכי-דין הנמצאים עדיין בבתי-הכלא. מבלי שהוגשה נגדם כל תביעה משפטית. השביתה אורגנה בשעתו במחאה על מצב החירום הנמשך בסוריה. מאז חודש מרס 1963.

מאז 1978, מנסים עורכי-דין בדמשק להגן על זכויות הפרט במדינה. יוזמתם זכתה לתמיכתם של רופאים מהנדסים ואירגונים מקצועיים אחרים. אשר פירסמו הצהרות הקוראות לשחרורם של עצירים פוליטיים ולסיום מצב החירום.

השביתה ב-1980, נקראה במחאה על כך שהשלטונות לא יישמו תביעות אלה. יתר על כן: זמן קצר לאחר מכן פוזרה מועצת האיגודים המקצועיים בצו של הנשיא והממשלה.

בחודשיים האחרונים נעצרו בסוריה למעלה מ-100 רופאים וביניהם מנתחים, רופאים כלליים, רופאי שיניים ורופאים מומחים. רובם עדיין נמצאים בבתי-כלא ועד היום לא הוגש נגדם כל צו אישום. קרוביהם של העצירים מנסים ליצור קשר עם ארגונים זרים ובינלאומיים, הנאבקים למען זכויות האדם.

חבר מפ"ם, סגן יו"ר המועצה המקומית באור-יהודה

מאת אשר שילוני
כתבנו לעניינים מוניציפאליים

בעקבות חשינויים קואליציוניים במועצה המקומית אור-יהודה, נבחר יוסף סבח (46) מזכיר סניף מפ"ם במקום, לסגן בפועל לראש המועצה, וראובן פז נבחר לסגן ומ"מ בתואר לראש המועצה ליצחק בוקובזה.

המשכים

הוסר העוצר

(המשך מעמוד ראשון)

עתונאים שקיים בבאר שבע, כי הסרת העוצר נעשתה לאחר שכל הפעולות שהיה צורך לעשותן בטווח הקצר — נעשו. כעת, אמר האלוף, יש צורך להקל על האוכלוסיה, שעיקרה בודאי לא היה שותף למעשה.

העוצר יימשך רק ברחוב אל-ווחדה, שבו בוצע הרצח ובשתי סמטאות סמוכות לרחוב. מטרת העוצר על קטע הרחוב, לדברי האלוף, היא „להביא אנשים, שראו את הרצח, להבין כי לא יעלה על הדעת שהם יראו את המעשה ולא יתנו את המידע על כך".

הבדל בין הרציחות

באשר לטענות שנשמעו כי הצעדים שננקטו בעקבות הרצח היו חריפים לעין ערוך מאלה שננקטו לאחר רצח גליל ג'רוסי, לפני חדשיים, אמר האלוף כי הוא לא עושה אבחנה בין ישראלי לישראלי. אולם עם זאת, לדבריו, המקרה האחרון הוא יוצא דופן לעומת האחרים. הוא דרש תכנון מוקדם ותעוזה, ונעשה בצהרי היום, במקום סואן, ונגד רכב שלא היה ספק שהוא רכב צה"לי.

בסריקות שנעשו ברצועה, גילו חיילי צה"ל אלות, סכינים ואמצעי לחימה שונים. האלוף סרב לפרט את סוגם ואת הכמות שנתפסה, אולם אמר כי אין הם מתוצרת ישראל. מאות בני אדם נחקרו, וכעת עצורים רק חשודים מעטים. האלוף מרדכי אמר כי הפעילות תימשך בקנה מידה רחב בכל השטח, וכי היא לא תיפסק עד שילכדו הרוצחים. האלוף אמר עוד, כי לדעתו, אין קשר בין עובדת היותו של קצין המשטרה הצבאית אד ממפקדי מחנה המעצר אנסר 2, לבין הרצח.

הרמטכ"ל בעזה

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון ביקר אתמול בעיר עזה והצטרף לצוות חיילי „גולני" העוסק בסריקות ובחיפושים.

„צה"ל לא מעוניין להקשות על הציבור אולם תושבי העיר עזה חייבים לדעת כי המאמץ לתפוס את הרוצחים יימשך", אמר הרמטכ"ל והוסיף: „יש פה בעזה רבים שאינם קשורים לאירוע, בעיקרון איננו רוצים להעניש בענישה קולקטיבית אולם כשאנו נתונים במרדף אחר מחבלים יש נזקים סביבתיים, והתושבים חייבים לדעת שמירדף כזה יגרום גם להם נזק" אמר הרמטכ"ל.

ישראל באו"ם מציינת את יום הולדתו של ואלנברג

מרכז האו"ם. — משלחת ישראל לארגון האומות המאוחדות ציינה את יום הולדתו ה-75 של ראול ואלנברג, הדיפלומט השוודי שנעצר בידי הסובייטים בינואר 1945, לאחר שהציל את חייהם של רבבות יהודים הונגריים.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999.
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבבור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

אתי רונאל

אפרים מרקוביץ, איגוד קציני הים

גורלו של נוסע סמוי

רב החובל אבנר גלעד, שהורשע על הורדתו לים של נוסע סמוי על גבי רפסודה מאולתרת. חזר לפקד על ספינתו. מורך והוא מפליג שוב בדרכו לאפריקה. כמי שטיפל בענינו של מורן כמזכיר איגוד קציני הים באותה תקופה — האם אינך מוצא בכך טעם לפגם?

גלעד הושעה אמנם מתפקידו כרב חובל. אלא שהוא ערער על כך בבית הדין המשמעתי של הימאים והשופט, ראובן חן, קיבל את הערעור ונזף במנהל הספנות ובמשרד התחבורה על ההשעיה. ההשעיה — קבע חן — היתה מוצדקת רק אם מדובר היה בעבירה המסכנת את הספינה או את חיי הנוסעים, או כשיש סיכון סביר שרב החובל יחזור על המעשה. אך במקרה זה ברור, שגלעד לא יעלה עוד שום כושי על רפסודה נוספת.

ובכל זאת — גלעד הורשע ונדון לשנתיים מאסר על תנאי.

כל חגיגת התקשורת מסביב לפרשה השפיעה גם עלי. אבל אחרי שהתעמקתי בנושא, הגעתי למסקנה שהאיש הורשע עוד לפני שנשפט, ובעצם, נקלע למלכוד לא מעודף רשעות אלא מעודף הומאניות, דווקא משום שלא רצה להסגיר את הכושי למשטרת הנמלים של דרום אפריקה. הוא בנה רפסודה מוצקה בהחלט והתקרב עד למרחק של כשני ק"מ מהחוף. ברגע האחרון התחרט הכושי וסרב לעלות על הרפסודה, ואז לא היתה לו לאבנר ברירה והוא שם לו חבל על הצואר וגרר אותו לרפסודה בכח.

משמע, מעתה ואילך יעדיפו רבי החובלים להסגיר את הנוסעים הסמויים למשטרת הנמלים גם אם תסכן ההסגרה את חייהם?

כן. מצד אחר מורה לנו החוק הבינלאומי, שצריך להושיט עזרה לנוסעים המצויים במצוקה, גם אם הדבר כרוך בשנוי מסלול והוצאות ובעיכובים נוספים. זוכרים את רב החובל. שהעלה פליטים ויטנאמיים וכשהגיע ארצה צויין לשבח — ופוטר מעבודתו בגלל ההוצאות שגרם לבעלי האניה.

אסיר סקוטי תובע לקבל בכלא אוכל כשר למהדרין

מאת דפנה ורדי כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — אסיר סקוטי מאיים לתבוע את השר לענייני סקוטלנד מלקולם ריפקינד, לדין על שאינו יכול לקבל אוכל כשר למהדרין בבית הכלא. הנער פיטר מרתין, בן ה-27, אשר התגורר באדינבורו ומרצה תקופת מאסר של שנתיים בעוון רמאויות, טוען שלמרות בקשותיו החוזרות ונשנות לא קבל עד כה אוכל כשר בבית הכלא דבר שגורם לו נזק בריאותי. האסיר הורה לפרקליטו לפתוח בהליכים משפטיים. הרב של סקוטלנד, מייקל חזן מגלזגו, אומר שאם „רצונו של האסיר כן, על שלטונות הכלא לספק לו אוכל כשר."

פרי"ג נפגש עם פרס לפני צאתו לפגישה עם חוסיין

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מ"מ ראש הממשלה ושר-החוץ שמעון פרס נפגש אתמול עם ראש עיריית בית-לחם אליאס פריג', העומד לצאת לירדן, הפגישה היתה ביוזמת פריג'. אך לא מן הנמנע כי פרס נתן בידו מסר בעל-פה למלך חוסיין.

פריג' עומד לצאת בקרוב לביקור ברומניה, וייתכן כי גם מסיבה זו יזמה הפגישה עם פרס.

רייגן ושיראק ביקשו לעכב שיחרור בני-הערובה עד שיעלו לשלטון

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. הנשיא רייגן בקש מהאיאטולות לעכב את שחרור הדיפלומטים האמריקנים ב-1980, עד שיקבל לידיו את השלטון — גילה נשיא איראן לשעבר, באני סאדר, בראיון ל„טי.אס.די".

הוא אמר: כי רייגן שהיה, אז מועמד לנשיא, הבטיח לאיראן נשק וחלקי-חילוף. שאכן סופקו אחרי כניסתו לבית הלבן.

האיאטולות מנסים ללבות סכסוך בגילויים, כי שיראק הציע להם לפני הבחירות מחיר גבוה יותר מהממשלה הסוציאליסטית ראו כך בני-הערובה. בתנאי שיעכבו את שחרורם עד שימונה לראש הממשלה. האיראנים טוענים, כי המפלגות ניהלו ביניהן התמודדות מאקיאוולית. מי ישיג את שחרור בני-הערובה, ואלה מוחזקים עדיין במרתפי החיזבאללה ושחרורם לא נראה אפילו באופק.

בורסת בני-הערובה

המנהיגים הסוציאליסטים אינם מתאפקים ומנצלים גילויים אלה נגד הממשלה הימנית. שר החוץ לשעבר רולאן דומה אישר את ההאשמות. הוא אמר, כי הגיע אז מברק מטהראן, משלח הנשיא מיטראן, עתונאי אריק רולו, שמסר, כי ראש „משמרות המהפכה" אמר לו, „שמחיר בורסת בני הערובה הרקיע שחקים. האופוזיציה מציעה מחיר גבוה מזה של הממשלה הסוציאליסטית."

האיראנים ניסו בימי הבחירות, במרס 1986, להשפיע על מהלכן נגד השלטון הסוציאליסטי, שנחשף ל„ציוני מדי". למעשה, חשבו שיש להם בידם לסחוט משיראק יותר מאשר ממיטראן.

עתוני השמאל מסרו, כי גילויים חמורים אלה נכונים, אף כי שיראק עצמו לא ידע מה עושים שליחי הימין בשמו.

הצרפתים אינם תמימים

ידיעות אלה אינן מחוללות סנסאציה. הצרפתים אינם תמימים כמו האמריקנים. בשבילם, שילטון הוא ציני מטבעו.

ממשלת בריטניה מנהלת מאבק דון-קישוטי ב„ספר האסור"

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — המאבק בין ממשלת בריטניה לעתונות על פרסום קטעים מספרו של פיטר רייט „שלב נוסף". נמשך. העתון „ניוז און סנדי" קיבל מכתב מהתובע הכללי המודיע לו על פתיחת הליכים משפטיים נגדו. ההחלטה נוגעת לגליון העתון מיום ראשון, בו התעלם העורך מצו בית הדין ותוך הבהרה שזהו חוק שיש להתנגד לו „בשם החופש", פרסם קטעים מספרו האסור של פיטר רייט. למרות שזה העתון השישי במספר המפרסם קטעים מהספר. זהו המקרה הראשון בו הודיעו השלטונות על כוונתם לנקוט צעדים משפטיים. העונש המירבי על פרסום זה הוא מאסר של עד שנתיים לעורך העתון ובעליו וקנס בסכום בלתי מוגבל — נתון להחלטת השופט.

במקביל אישר התובע הכללי סיר פטריק מייהיו, כי אין כל איסור על הבאת הספר לבריטניה, למרות שאסור למכור אותו או לפרסם קטעים ממנו באמצעי התקשורת...

ספריות ציבוריות, אשר החליטו להחזיק את הספר, מכריזות שיש בכוונתן להאבק עד תורמה על זכותן לאפשר לקוראיהן לקרוא אותו.

רבין לקציני צה"ל בגולן: היו עירניים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„עליכם להערך, ולעקוב אחר המתרחש בחזית הסורית ברמת הגולן, למרות שעיקר הפעילות המבצעית וחלק גדול מתשומת הלב מוקדשים היום לאזור הבטחון בדרום לבנון" דברים אלה אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בשיחה שערך עם מפקדי יחידות צה"ל בגזרת רמת-הגולן.

שר הבטחון, מלווה באלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, ובמפקד עוצבת הגולן תא"ל ד. סייר אתמול במוצבים וביחידות של צה"ל ברמת הגולן. בין השאר ביקר במוצב החרמון ושמע סקירות על האיום הסורי בגיזרה ועל הערכות צה"ל מולו.

בהמשך היום ביקרו רבין ופמלייתו אצל מנהיג העדה הדרוזית השייך אמין טריף בכפרו ג'וליס כדי לברך אותו ואת בני עדתו לרגל חג הקורבן.

נשדד שומר במפעל „חוטן" בבני-ברק

מאת כתבת „על המשמר" לעניינים פליליים

שומר במפעל „חוטן" בבני-ברק נשדד אור לאתמול.

סמוך לשעה 1.30 לפנות בוקר הגיע אלמוני למפעל שברחוב שלמה המלך 49 בבני-ברק ודרש מהשומר, יוסף עברי בן 52, כסף. השומר סירב לתת לו והוא החל להכות אותו במכשיר קהה בחלק גופו התחתון. הוא הוציא מארנקו 500 שקלים, 44 דולר ו-5 דינרים ונמלט.

בשעה 7.30 בבוקר, כאשר הגיע אחד הפועלים, הוא הבחין בשומר הכבול והזעיק את המשטרה. השומר הועבר לבית-החולים „בלינסון".

● עלייה של 48 אחוז בכמות משלוחי היצוא דרך נמל אשדוד נרשמה בחודש יוני האחרון לעומת החודש המקביל אשתקד.

פשטון תל-אביבי
(בני 9 חודשים)
משפחה מטפלת עם ידע ו/או נסיון
לפנות ליעל
טל' 03-457652

גל גינויים בעולם הערבי למתפרעים האירניים במכה

חוסיין שוחח עם נשיאי מצרים סוריה ועירק על המאורעות

רבת-עמון. — חוסיין מלך ירדן, ניהל אתמול שיחות טלפוניות עם נשיאי עיראק, סוריה ומצרים, על המאורעות במכה.

עתוני ירדן, שהגיבו על ההתפרעויות במכה, קראו אתמול לשים קץ ל„ביזוי הדת על ידי האירנים".

העיתון „סאות אל שעב" המבטא את עמדת הממשלה, כתב, שעל המוסלמים לחסום את המנהיגים האירניים המפרסמים דברי הסתה והרחה במסווה דתי".

עתוני מרוקו האשימו את אירן בשפיכות הדמים וקראו אף הם לפעולה מוסלמית משותפת נגד האלימות האירנית.

פרשנים וכלי התקשורת במצרים המשיכו לתקוף את אירן.

האימאם במסגד חוסיין בקהיר, שם התפלל מובארק בחג הקורבן, גינה את ההתפרעויות במכה וצידד בקריאתו של נשיא מצרים לכנס במהרה ועידת פיסגה מוסלמית.

שגרירי אירן וסעודיה הוקיעו זה את זה כשקרנים בטלוויזיה האמריקנית והחליפו האשמות בקשר לאלימות במכה.

השגריר הסעודי הנסיך באנדר בן-שולטאן אמר, כי המשמרות המהפכנים האירנים עמדו מאחורי ההתפרעויות בעיר המוסלמית הקדושה, אשר בהן נהרגו לפחות 400 בני אדם.

לעומת זאת טען השגריר האירני בוושינגטון, ראג'אי חוראסאני, כי המשטרה הסעודית פתחה באש על עולי רגל אירנים „בתרגיל עצוב של השמדת עם".

גביש: העסקים עם דרא"פ כרגיל — וכנראה גם יימשכו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מדינת-ישראל ממשיכה לסחור עם דרום אפריקה והיא בכל הנראה תמשיך לעשות כך גם בעתיד. כך אמר אתמול מנכ"ל „כור" ישעיהו גביש. לדבריו, הוקמה ועדה הדנה ביחסים העסקיים בין ישראל לאפריקה והיא תטיל בכל הנראה הגבלות על עיסקות נשק עם אפריקה אך בכל הנראה לא יהיו הגבלות על הסחר החופשי.

גביש אמר כי דרום אפריקה היא ספקית הפחם הגדולה ביותר של ישראל וכי היא מספקת לנו גם פלדות. הוא אמר כי אין ספק שמפעלים ישראלים נפגעו בגלל המדיניות בנושא דרום אפריקה אך קבע, כי אין מנוס מהמשך יחסי המסחר עם דרום אפריקה בגלל היבוא הגדול של ישראל ממדינה זו.

לדבריו, מפעל „סולתם" אינו מייצא לדרום אפריקה כבר שנים.

בהתיחסו להשפעותיו של פרוייקט ה„לביא" על התעשיה הישראלית אמר גביש, כי הוא סבר תמיד שה„לביא" הינו פרוייקט לאומי חשוב אולם מאז שצה"ל הודיע כי אינו חפץ במטוס הוא סבור כי אין לכפות את המטוס על צה"ל.

„תקציבי ה„לביא' קוטלים פרוייקטים אחרים של כל התעשיה שאינה עובדת בתחום ה„לביא". לדבריו, לקונצרן „כור" יש מפעלים הנהנים מה„לביא" ויש כאלה הסובלים ממנו. גביש טוען, כי אין ספק שיש פגיעה ונגרם נזק רציני לתעשיה הישראלית. גביש אמר כי אם יבוטל הפרוייקט מי שצריך לדאוג הוא התעשיה האווירית שם צפוי גל פיטורים ענק.

מנכ"ל „כור" גילה עוד כי מפעל „סימת" בקרית-שמונה נבנה על-ידי „כור" במיוחד עבור ה„לביא" בהשקעה של 12 מיליון דולרים וכי הוא מעסיק כ-70 עובדים. „קיווינו להזמנות בהיקף של 6 מיליון דולרים לעיבוד שבבי עבור ה„לביא". קיבלנו הזמנות ב-250 אלף דולרים בלבד". גביש אמר כי „כור" תמשיך ותפעיל את המפעל ותנסה לייצר מוצרים אחרים במפעל זה.

● כ-6000 בני נוער מהארץ ומחו"ל נוטלים חלק בפעילויות הקיץ של הגדנ"ע המתקיימות בימים אלה ברחבי הארץ. אשתקד השתתפו בפעילויות אלה כ-4500 בני נוער.

● בטקס שנערך במעמד חברי הנהלת משרד הבטחון, העניק מנכ"ל המשרד, אלוף (מיל.) דוד עברי, את פרס מנכ"ל המשרד לשישה עובדים מצטיינים ממשרד הבטחון, על מילוי תפקידים במיומנות, גילוי יוזמה ותרומה למערכת הבטחון.

„מטפסי הר הבית" לא הצליחו גם הפעם לעלות על הסלע

כמה עשרות אנשים מ„נאמני הר בית" ניסו אתמול, תשעה באב, לעלות לשטח הר הבית. אך כניסתם נמנעה על ידי כוח משטרה שנכח במקום.

המשטרה סגרה אתמול את כל הכניסות המובילות להר הבית ואיפשרה את הכניסה למוסלמים בלבד, החוגגים את חג הקרבן.

בכניסה הר הבית, בשער המוגרבים התאספו כמה עשרות אנשי „נאמני הר בית" ובראשם גרשון סלומון. כן נכחו במקום כהנא ועימו מספר חברי תנועת „כך". קהל הנוכחים ביקש לעלות להר הבית ולקיים שם תפילה. אנשי „תנועת נאמני הר הבית" נשאו שלטים בגנות האיסור להיכנס לתחום הר בית. „הספר הלבן כפני היהודים בהר הבית", „פרס לא ניתן לך להחזיר את חוסיין לירושלים", נאמר בשלטים. ראש „נאמני הר הבית" אמר לקהל שהתאסף במקום, כי ממשלת ישראל קיבלה פיק ברכיים מהמועצה המוסלמית העליונה שביקשה לאסור כניסת מתפללים יהודים לתחום הר הבית, והממשלה נכנעה ללחץ זה.

קהל הנאספים ליד שער המוגרבים עמד דום במשך דקה לזכרו של סרן רון טל נרצח בעזה ואחר התפזרו בשקט, הן נאמני הר הבית והן אנשי „כך".

ברחבת הכותל התאספו ביום ג' כמה רבבות מתפללים שנשאו קינות לתשעה באב. הם ישבו על מחצלות שנפרשו ברחבת הכותל. ברחבת הר הבית היתה נוכחות בולטת של אנשי משטרה ששמרו על הסדר. (עתי"ם)

אומרים קינות ברחבת הכותל (הצלום: רחמים ישראלי)

נמשכות טיסות הניסוי של הלביא

טיסות הניסוי של הלביא נמשכים אף שגורל הפרוייקט טרם הוכרע, ואתמול, שהה האב-טיפוס השני למעלה משלוש שעות באוויר וביצע ארבע פעמים תרגילי תידלוק, בפעם הראשונה, ממטוס הרקולס.

דוברת התעשייה האווירית, מסרה כי המטוס הגיע למהירות של 1.45 מאך, והיינו, כמעט פי 1.5 ממהירות הקול, שהיא המהירות הגבוהה ביותר אליה הגיעו שני מטוסי הלביא הקיימים.

עיקר מטרת הניסוי היתה — בדיקת יציבות המטוס, והטייס דיווח בנחיתתו כי היתה זו טיסה מוצלחת במיוחד.

שני מטוסי הלביא, אב-טיפוס 1 ואב-טיפוס 2, כבר ביצעו עד כה למעלה מ-70 טיסות ניסוי.

(עתי"ם)

מסורבי עלייה הותקפו בידי „פועלי בניין" בעת הפגנה במוסקווה

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

שני מסורבי עליה, המלחין הנודע בבריה"מ דייטצ'יקוב ברנר והפיזיקאי ולדימיר וולדימירסקי אלכסנדר, שהפגינו אתמול מול הספריה ע"ש לנין במוסקווה הותקפו על ידי אנשים לבושים בבגדי פועלי בניין, והללו התנפלו על השניים, וקרעו את הסיסמאות שנשאו ואשר בהן נאמר: „שחררו אותנו לישראל בעודנו בחיים" ו„דורשים להתקבל לשיחה עם נשיאות הסובייט העליון".

זאת סיפר מסורב העלייה רייטצ'יקוב ברנר בשיחה טלפונית עם שמואל בן-צבי, מנהל ההסברה של המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

דרייטצ'יקוב ברנר סיפר עוד, כי לולא חברים, שהיו במקום, ספק אם היה מגיע הביתה. „הם זרקו אותי על האדמה וידי נפגעה. אני נחוש להמשיך בשביתת הרעב עד אשר אקבל היתר לעלות לישראל", אמר. כן סיפר, שוולדימירסקי אלכסנדר חלה ונאלץ להפסיק את שביתת הרעב לפני שבוע.

האירוע צולם על ידי צוות טלוויזיה בכבלים מארה"ב והוא ישודר כנראה באמצעות לוויין.

דרייטצ'יקוב ברנר (41), נשוי ואב לבן, הוא מסורב עלייה זה 6 שנים. הוא שובת רעב מ-10 ביולי. וולדימירסקי אלכסנדר הוא מסורב עלייה 6 שנים.

מושב הקיץ מסתיים ב-4 הצעות אי אמון

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת תסיים היום את מושב הקיץ. בדיון בארבע הצעות אי-אמון בממשלה. שלוש סיעות. חד"ש, המתקדמת ו„כך" יביעו אי-אמון בממשלה. בשל דבריו של סגן השר דקל, בנושא הטרנספר לערבים. מפ"ם תביע אי-אמון בממשלה, בשל מדיניותה המעוותת. שהביאה את הקיבוצים והמושבים למצוקה כלכלית בלתי נסבלת.

בשעה שהכנסת תדון באי-אמון של מפ"ם תיערך מחוץ לכותלי הבית הפגנת ענק של כל ההתיישבות החקלאית, מושבים וקיבוצים, נגד המדיניות הכלכלית של הממשלה.

גורדג'י מימן הדפסת תעמולה ניאו-נאצית

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פאריס. — ואיד גורדג'י מספר 2 בשגרירות איראן בפאריס, נושא הסיכסוך בין צרפת להייטולות, חתם על צ'ק בסך 120 אלף פראנק למימון הדפסת חומר תעמולה ניאו-נאצי.

„קאנארד אנשאנה" מפרסם עותק של הצ'ק שנתן לקבוצה ניאו-נאצית, שלושה שבועות אחרי שנעלם והתגלה בשגרירות האירנית. הוא אירגן לכמה בעלי הוצאות ספרים ניאו-נאציים ביקור בטהראן. הוא היה גם ממונה על הפצת ספרות אנטישמית קלסית, כ„פרוטוקולים של זקני ציון" שאיראן מוציאה עכשיו לאור.

הטבח במכה „השכיח" את הדיפלומטים הצרפתים הכלואים באיראן. אך כח המשימה הימי הצרפתי חצה אתמול את תעלת סואץ בדרכו אל המפרץ הפרסי. „קאנארד אנשאנה" מותח ביקורת על שגריר ישראל בפאריס עובדיה סופר, כמי שנותן עצות לצרפת לא להיכנע לאייטולות בשעה שארצו ישראל סיפקה ומספקת, אף אחרי „איראנגייט" נשק להייטולות.

סעודיה: עולי הרגל מאיראן ביקשו להכריז על חומייני: „מנהיגם של כל המוסלמים"

עולי הרגל האיראניים שהפגינו ביום ו' במכה פעלו עפ"י תוכנית שכללה גם הכרזה על חומייני כ„מנהיג רוחני של כל המוסלמים" — על כך סיפר אתמול העתון הסעודי „אוקאז", בצטטו תוצאות ראשונות של חקירה שערכו שלטונות סעודיה בנושא המאורעות במכה ביום ו'. שבהם ניספו 402 איש ו-649 נפצעו.

לפי העתון הסעודי חייב השלב הראשון של התוכנית האיראנית את חסימת מבואותיו של המסגד הגדול במכה בשעת התפילה. לאחר מכן עמדו עולי הרגל האיראניים להכריז על אייטולה חומייני כ„אימאם קדוש של המוסלמים", ולאלץ את כל יתר עולי הרגל „להישבע אמונים למנהיגי ההפגנה, בשמו של חומייני". נקודה רביעית בתוכנית התייחסה להכרזת העיר קום, העיר הקדושה לשיעים שבדרום איראן כ„עיר קדושה ומקום לעליות לרגל של המוסלמים במקום מכה המקומות הקדושים (בסעודיה)".

לדברי „אוקאז" גם ניצטוו עולי הרגל להעלות באש חלקים של ה„קעבה" — קובית ענק המקודשת למוסלמים בחצר המסגד הגדול של מכה.

המשכים

ר"מ צרפת הבטיח

(המשך מעמוד ראשון)

ביקשתי מהשר לסחר־החוץ מישל נואר, לצאת לבגדד כשליחי האישי ולסכם את המו"מ שאתה יודע עליו. מדובר בפרק עיקרי ביחסי צרפת־עיראק בנסיבות הקיימות ולעתיד".

הפרוייקט של שיראק

לפי ה"קאנארד" אין ספק כי בכותבו "המו"מ שאתה יודע עליו" הוא מתכוון לבניית כור גרעיני חדש. בוודאי לא לטילי "אגזוסט" או תותחים מהירי ירי שצרפת מספקת לעיראקים. משלוחים אלה כבר הפכו לשיגרה. הם לא עניין למכתב מעין זה. רמדאן, סגן נשיא עיראק, ביקר בפריס באביב. שיראק מציג את עצמו כיום כיוזם שיתוף הפעולה הגרעיני עם עיראק. הוא מביע במכתב "תקווה כי השיחות עם נואר יובילו לחוזה סופי מקובל על שני הצדדים. שיתוף הפעולה בינינו שהתחיל לפני 12 שנה, ביוזמה אישית משותפת של שנינו, בתחום חיוני זה, על מנת להבטיח לארצך ריבונות, עצמאות ובטחון, הוא בעיני הציר היסודי ביחסינו לצד מפעלים אחרים". בדיוק לפני 12 שנה חתם שיראק, ראש־ממשלה דאז, על חוזה אספקת הכור שנקרא אז "אוזיראק" לבגדד.

פצצת אטום ערבית

העיראקים לא הסתירו. שהם חותרים לייצר פצצה אטומית בכור זה. הצרפתים הצדיקו את אספקתו בטיעונים מתוחכמים כגון ש"ישראל חותרת לשלול קידמה טכנולוגית מהעולם הערבי", אך סאדם חוסיין הכריז באותה עת, בגלוי, כי "אספקת הכור הצרפתי לעיראק היא בגדר צעד ראשון לפצצת אטום ערבית. ב־28 ליוני 1981 אחרי ההתקפה הישראלית אמר סאדם: "איש לא יוכל למנוע מעיראק להשיג פצצה אטומית".

עכשיו חושב סאדם כי רק פצצה אטומית תושיע אותו מחומייני ותחדש את מעמד עיראק במפרץ הפרסי. יתכן כי האייתוללות בטהראן שמעו על התוכנית והחליטו לנסות לסבך את שיראק בשערוריה פוליטית. הם האשימו אותו שביקש מהם לעכב את שיחרור בני־הערובה הצרפתים, עד שימונה לראש־ממשלה. באחד מביקוריו של שמעון פרס בפאריס הבטיח לו שיראק כי לא יסופק כור גרעיני חדש לעיראקים.

יבקר בישראל

שיראק אמור לצאת לביקור רישמי בישראל בחודש אוקטובר. עותק המכתב הסודי הודלף ל"קאנארד" כפי הנראה ממשרד החוץ. שר־החוץ הצרפתי שיגר עותק סודי אל שגרירו בבגדד, על מנת שיתרגמו אותו לערבית לפני הגיעו של נואר לבגדד. במשרדו של שיראק בארמון מאטיניון, סרבו להכחיש או לאשר את המידע. דובר האשים עתונאים "כמי שמשרתים את האיראנים". שיראק קיבל בשבוע שעבר את שר־החוץ העיראקי, טארק עזיז, בדיסקרטיות. הגילוי זוכה פה לכותרות בערוצי הטלוויזיה והרדיו.

ישראל ביקשה הבהרות

שגריר ישראל עובדיה סופר פנה אמש אל ארמון הנשיאות האליזה לבקש הבהרה על המידע בעניין הכור. הוא דיבר טלפונית עם פקיד בכיר שאמר לו כי "הנשיא מיטראן אינו יודע מאומה על תוכנית כזאת ועל מו"מ עם עיראק, ומכיוון שכל יישום תוכנית כזו דורש אישור מהנשיא, ובלעדיו אי־אפשר לבצעה, צריך להסיק שהידיעה לא נכונה. "קאנארד" עצמו מציין שמיטראן אולי לא יודע על המו"מ החדש עם עיראק. שיראק מבלה בחופשה בחו"ל. הוא לא הגיב עד שעות הערב המאוחרות.

טיל עיראקי

הטלוויזיה הממלכתית של בגדד הודיעה אתמול כי עיראק ערכה ניסוי מוצלח בטיל קרקע־קרקע חדש, בעל טווח של יותר מ־600 ק"מ המאפשר לו לפגוע בטהראן. הניסוי נערך אתמול בבוקר, ונמסר כי ביכולתה לפתח טיל בעל טווח גדול יותר.

מזכ"ל האו"ם ממתין לתשובתה של טהראן

מרכז האו"ם. — מזכ"ל האו"ם, פרז דה קוייאר, הודיע לאיראן כי הוא ממתין עדיין לתשובתה הרשמית להחלטת מועצת הבטחון מלפני שבועיים, הקוראת להפסקת אש מיידית במלחמת המפרץ הפרסי.

דובר האו"ם מסר אמש, כי היה זה הנושא העיקרי שהועלה ע"י מזכ"ל האו"ם בשיחתו עם נציג איראן, ראג'יאי חוראסאני אור ליום ג'.

מאז קיבלה מועצת הבטחון את החלטת הפה אחד ב־20 ביולי, פירסמה איראן מספר גילויי דעת המותחים ביקורת על היבטים שונים של ההחלטה, אולם טרם העבירה לאו"ם את תשובתה הרשמית.

שר החוץ העיראקי, טאריק עזיז, דן בהחלטת מועצת הבטחון עם מזכ"ל האו"ם במרכז האו"ם ב־23 ביולי, ואמר שארצו מוכנה להיענות להחלטת המועצה, ברגע שתכריז גם איראן על נכונותה.

בנוסף להפסקת האש המיידית, קוראת החלטת מועצת הבטחון גם לנסיגתם של כל הכוחות לגבולות בינלאומיים מוכרים.

כן מאזכרת ההחלטה את סעיף העיצומים הכלול באמנת האו"ם, בקובעה כי המועצה "תשוב ותתכנס בעת הצורך, כדי לדון בצעדים נוספים כדי לכפות היענות". (עיד)

נמצאה גופתה של חברת קיבוץ חולדה

גופתה של יהודית כהנא, בת 70, חברת קיבוץ חולדה, נמצאה אתמול אחה"צ בתעלה ליד קיבוץ חולדה, בתום שלוש שעות של חיפושים נרחבים.

בבדיקה ראשונה התברר, שהיא מעדה וראשה נחבט באבן. המנוחה סבלה מניוון שרירים ושיכחה. אין חשש למעשה פלילי. (עתי"ם)

מפעל תכשיטים בבת־ים נפרץ פעמיים תוך שבוע

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים

מפעל תכשיטים ברחוב ניסנבויים 29 בבת־ים נפרץ שלשום בלילה באותה שיטה — קדיחת חור בקיר וחדירה פנימה — כפי שנפרץ ב־29.7.

בפריצה הראשונה נגנבו תכשיטי זהב רבים ואילו הפעם לא הספיקו הפורצים לקחת עימם דבר.

המשטרה פתחה בחקירה.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 31־'87 שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 10, 16, 19, 23, 30, 38, המספר הנוסף הוא 25.

שגרירות בריה"מ בירדן: לירדנים אין כסף לרכוש "מיג 29"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מקור בכיר בשגרירות בריה"מ ברבת עמון מכחיש את הידיעות לפיהן הזמינה ירדן ממוסקווה מטוסי קרב מדגם "מיג 29". את הידיעה מפי המקור הרוסי הבכיר, מוסרת סוכנות הידיעות הצרפתית.

המקור אישר באופן רישמי כי מטוסים מדגם זה יגיעו בקרוב לצבא סוריה, וחוגים מדיניים ירדניים אמרו לכתב הסוכנות, כי אין בידי ירדן שני מיליארד דולאר הדרושים לרכישתם של 40 מטוסים מדגם "מיג 29".

ג'ון או איוואן

דמיאניוק: אני מודה שיש לי סיבוכים — בגלל קלות דעת

מאת יעקב שליש, כתב עתי"ם

"קצר תקשורתי" מתמשך בין התובע והשופטים לבין הנאשם, איפיין את ישיבת הבוקר במשפטו של ג'ון איוואן דמיאניוק, בהמשך החקירה הנגדית שלו על־ידי עו"ד מיכאל שקד.

התובע חקר את הנאשם, כדרכו בטונים נמוכים ובסבלנות מרובה, בעיקר בנושא הטופס שמילא דמיאניוק במשרדי אונר"א בגרמניה, שם ביקש להגר לארה"ב. העד חזר והסביר, כי בטופס זה, בהתאם לעצות שקיבלו הוא וחבריו, היה עליו להסתיר את העובדה, כי היה בברית המועצות ושירת בצבא האדום. וכך אכן נכתב בטופס. התובע חזר וביקש להבין מדבריו, כי כל יתר הפרטים שמולאו באותו טופס היו נכונים, פרט לשתי עובדות אלה, אולם הוא לא קיבל במשך שעה ארוכה תשובה מספקת על שאלה זו. גם השופטים, ובעיקר רב לוין, לחצו על הנאשם להבהיר נקודה זו, ומשלא הצליחו לקבל תשובה ברורה וחד־משמעית — העלה הדבר את רוגזו של השופט לוין.

"יש לך כשרון לא להשיב לשאלה שמציגים לך — התריס השופט כלפי העד — אבל זה לא יעזור לך, כי בסופו של דבר תשיב עליה". דמיאניוק המשיך בשלו, חזר וסיפר כי הוא והאחרים באותו משרד בגרמניה מילאו את הטפסים כפי שיעצו להם — להעלים את עובדת היותם בעבר בברית המועצות ובצבא האדום.

השופט: נתת שם פרטים שקריים, כי חששת כי מי שיברוק את הטופס עלול להסגיר אותך לברית המועצות.

העד: כל מה שרציתי — שלא יסגירו אותי לברית המועצות.

השופט: אינך עונה לשאלה, ודע לך כל מה שתאמר יילקח בחשבון בעת שנבדוק את עדותך ואמינותה.

כאן החל התובע לשאול על הפרטים שמולאו באותו טופס, שבהם צויין כי הנאשם היה בעיר סוביבור שבפולין. הוא הסביר כי לפני כן נאמר לו, שראוי שימצא איזה מקום בפולין, צ'כיה או ארץ אחרת באיזור זה, ויציין אותה כמקום הימצאו בעת המלחמה ולפניה. הוא סיפר, כי לא הכיר שום מקום בפולין או בצ'כיה, אלא רק את אוקראינה, מולדתו, ולכן נעזר במפה כדי למצוא מקום כזה.

התובע: אתה מנסה לשכנע זה מספר שנים, באמריקה וכאן, שהיית בערים רובנו וחולם שבפולין — אז למה לא אמרת זאת במפורש לאותו פקיד?

תשובה: כך עניתי לו.

התובע: זה הסבר לא רציני, הרי בטרם באת אל הפקיד ידעת כי עליך להמציא סיפור על איזה עיר בה שהית, וזה כל כך פשוט לומר שהיית בחולם או ברובנו?

דמיאניוק: אבל בערים אלו היו מחנות שבויי מלחמה ולכן חשבתי שלא כדאי למסור את שמותיהן.

התובע: אבל אלו שתי ערים גדולות מאוד ולא צריך לומר "מחנה שבויים". פשוט לכתוב הייתי בחולם, ברובנו, זה לגיטימי והגיוני?

העד: אדוני התובע, המחשבה שהנחתה אותי אז היתה שאינני יכול להזכיר שם של עיר עם מחנה שבויים.

יעץ לנו סוביבור

התובע: ואולי הסיבה האמיתית היא שבכלל לא היית באותה תקופה בחולם? כאן מתערב השופט לוין והיקשה, מדוע לחפש איזו עיירה נידחת, הרי יכולת לקחת עיר כמו ורשה, או קרקוב או עיר גדולה אחרת, ולציין אותה בטופס? מה ההגיון במה שעשית?

העד: כבוד השופט, אני חוזר ואומר שאדם אחד שהיה אתנו ומוצאו מגליציה יעץ לנו לציין כמקום בו הייתי את סוביבור וכך עשיתי.

צריך הייתי להיות משוגע

"מעולם לא הייתי בסוביבור. אילו הייתי שם, צריך באמת להיות משוגע כדי לכתוב בטופס שהייתי בסוביבור" — חזר וטען איוואן דמיאניוק, בתשובה לשאלות חוזרות של התובע ושל השופטים. חקירתו בנושא זה נסבה סביב הטופס שמילא הנאשם במשרדי האיי.אר.או. בגרמניה אחרי מלחמת העולם השניה, כדי שלא יוחזר לבריה"מ. וכדי שיאופשר לו להגר לארה"ב. באותו טופס, שסביבו התרכזה החקירה הנגדית במהלך הדיונים ביום ג', כתוב בין השאר כי דמיאניוק שהה בשנים 1937/43 בסוביבור. בעדותו עתה טען, כי שם זה "סוברק"

התובע שקד חוקר את הנאשם. השופט לוין גער בו אתמול על עיקשותו לשוב ולהאחז בפרטים שאינם חשובים לכאורה. (תצלום: אל. פי.)

בשבילו ע"י אדם שהכיר את פולין והיה אתם במחנה העקורים בגרמניה. למעשה, טען דמיאניוק, הוא כלל לא היה שם, אלא שהה במחנה שבויים בחולם במשך כשנה וחצי (אותה תקופה שהתביעה טוענת כי היה במחנה ההשמדה טרבלינקה), ועוד כשבועיים־שלושה היה במחנה־המעבר ברובנו ואילו התובע עו"ד שקד ניסה ללא הרף לקעקע גירסה זו. התובע: כאשר שללו את האזרחות שלך בארה"ב וגרשו אותך משם, עשו זאת לאחר שגילו כי בטופס שמילאת בעת שהיית במחנות העקורים ורצית להגר לארה"ב, לא אמרת את האמת על עברך, הלא כן?

דמיאניוק: אינני יכול לומר מה הסיבות ששללו את אזרחותי והסגירו אותי לישראל, כי השופט הודיע שהחליט להסגירני אבל לא פירט את הסיבות. התובע: אז מדוע לדעתך, שללו את אזרחותך? העד: כי אמרו שם שעבדתי והייתי במחנות, בטרבלינקה, סוביבור, רגנסבורג — אבל האמת היא שלא הייתי שם, ואני מחפש את הצדק.

התובע: הלא אמרו גם בארה"ב שמילאת טפסים שקריים כדי להגר לשם ואף הודית בכך?

העד: הייתכן, אם אתה אומר — שיהיה כך.

כאשר האריך התובע שקד בחקירת שתי וערב אודות פרטים קטנים, העיר השופט לוין: "לא על זה יקום או יפול המשפט, לכן אין טעם לבזבז על כך זמן נוסף".

התובע המשיך ללחוץ, ושאל מדוע בעדותו במשפט הגירוש שלו בארה"ב, אמר דמיאניוק שהוא אשר עיין במפה במשרדי האיי.אר.או. בגרמניה ומצא את המקום "סוביבור", ולא אדם אחר כפי שהעיד כאן. "צריך להבין, שהייתי שם בלחץ עצום, ובגלל זה אמרתי מה שאמרתי". "וכאן אתה לא תחת לחץ גדול?" — היקשה עו"ד שקד.

העד: בוודאי.

התובע: לכן אולי אתה טוען כשאתה מספר שמישהו עזר לך למצוא מקום על המפה, אלא פשוט באת ואמרת במשרדי האיי.אר.או. את השם סוביבור, כיוון שהיית שם?

העד: אינני מסכים איתך.

זו השערה שלך

התובע גילה עוד, במהלך החקירה, כי דמיאניוק כתב באותו טופס שמילא בגרמניה, שהשם "סוביבור" נכתב בשורה שבה מצויין שם העיר וליד זה כתוב "חלם", ליד השורה של הנפה, ו"פולין" ליד השורה של הארץ. "אתה הרי הסברת לנו קודם שפחדת להזכיר את שם מחנה השבויים בו שהית — חולם — והנה כתוב שם שהיית בחלם?

העד: אבל אני אישית לא הייתי שם מעודי, אז איך יכולתי להזכיר את המקומות האלה?

התובע: אני מסכים אתך שרק מי שהיה שם יכול לכתוב כך, ולכן זה הגיוני מאד שתכתוב "העיר סוביבור בנפת חלם" — כי אתה שהית שם.

העד: זו השערה שלך. אך מעולם לא הייתי לא בסוביבור, לא בטרבלינקה ועוד מקומות שאתם מזכירים כאן.

כאשר שאלוהו השופטים, מדוע כתב הפקיד בטופס בגרמניה כי דמיאניוק היה נהג, ואף ציין את שם החברה בה עבד וכמה השתכר בחודש — חזר וטען הנאשם, כי "זוהי בעיה של מי שכתב את זה". אני מעולם לא הייתי נהג באותו זמן, איך יכולתי להיות נהג אז, שהרי נאמר שם ששהיתי בסוביבור משנת 1937, בהיותי בן 17, ובבריה"מ לא נותנים רשיון נהיגה לנער בן 17 ולמי שלא סיים לפחות 7 כיתות לימוד". השופט טל: אבל כתבת שם שהיית בסוביבור עד שנת 1943, ואז כבר היית בן 23 נוסף לכך, הרי כתבת שהיית נהג בפולין ולא בבריה"מ.

העד: אני מודה שיש לי הרבה סיבוכים, כי תמיד התייחסתי בקלות דעת לכל מיני דברים ולא ציפיתי להתפתחויות כאלה.

היום תימשך החקירה הנגדית. התובע הודיע כי יסיים אותה בצהריים ואחר הצהרים תיערך החקירה החוזרת ע"י הסנגור ג'ון ג'ילי.

דמיאניוק במצב־רוח מדאיג — כך צלמנו, שהצליח אתמול לצלמו ולהמלט על נפשו. (תצלום: רחמים ישראלי)

איראן מזהירה אוניות מלחמה זרות מסירות קמיקזה מהירות

לונדון. — איראן הזהירה אמש אוניות מלחמה זרות מלהתקרב אל אזור האימונים הימיים שמבצעים המשמרות המהפכנים, מאחר שהן נסכנה שישוגרו נגדן סירות מרוץ של מתאבדים טעונות חומר־נפץ.

סוכנות הידיעות האירנית מסרה, כי עשרות אלפי אנשי המשמרות המהפכנים התפרסו לאורך החוף בצד האירני של מיצר הורמוז לקראת האימונים הימיים שהחלו אתמול.

מפקד המשמרות המהפכנים אמר, כי 55 דיוויזיות של מתנדבים משלושה מחוזות נוטלים חלק בתמרונים שהשם המבצעי שלהם "שהדאת" (מוות על קדושת האיסלם).

בידיעה נאמר, כי אוניות מלחמה זרות הוזהרו מלהתקרב למים הטריטוריאלים של אירן, כדי להימנע מהתמודדות עם כוחות אלה.

לארה"ב יש היום תשע אוניות מלחמה באזור המפרץ הפרסי, כמה מהן עוסקות בליווי שיירות של מיכליות לכוויית וממנה. גם לסובייטים, לצרפת ולבריטניה יש אוניות מלחמה באזור.

עד כה טרם נמסר על תקריות כתוצאה מן התמרונים. ארבע עד חמש אוניות מלחמה עברו אתמול דרך מיצר הורמוז.

התמרונים מתקיימים בתוך המים הטריטוריאלים של אירן צפונית לתעלת המים העמוקים העוברת במיצר מול כף עומאן.

עברה בשלום

מיכלית הדלק הכוויתית "גאז פרינס", המניפה את דגל ארה"ב, יצאה מים עומאן ועשתה אמש את דרכה לעבר יפן.

המיכלית בת 46,723 הטונות, וכה מטען של גז בוטאן וגז פרופאן נוזליים, עברה בשלום את אזור הסכנה של מיצר הורמוז.

תת האדמירל הארולד ברנלסן, מפקד כוח המשימה האמריקני באזור, סיפר לעתונאים השוהים באניית הדגל "לאסאל", כי במשך 4 השעות של מעבר המיכלית במיצר הורמוז, הוכחנה "פעילות מוגברת של כלי שיט" לאורך חופי איראן. "אולם לא קרה שום דבר מדאיג: כלי השיט לא יצאו אל מימי המיצר, ולא ראינו בהם סכנה לשיירה".

דובר סובייטי אמר אתמול, כי איראן תומכת בקריאתה של מוסקבה, שכל המדינות הזרות יסלקו מאזור המפרץ הפרסי את אניות המלחמה שלהן.

דובר משרד החוץ, גאנדי גראסימוב, אמר דברים אלה בדווח על תוצאות השיחות שהתנהלו בשלושת הימים האחרונים בטהראן, בין סגן ראשון לשר החוץ הסובייטי יולי וורונצוב, ובין פקידי ממשל איראניים בכירים.

לגבש מדיניות

ממשל הנשיא רייגן חייב לגבש מדיניות ברורה כלפי מלחמת המפרץ הפרסי, תוך הדגשת שיתוף הפעולה עם מדינות אחרות והגדרה ברורה של הדרכים שבהן יש בדעת וושינגטון לטפל בסיכונים צבאיים — דעה זו הביע אתמול ה"ניו יורק טיימס" במאמר מערכת.

לדעת העתון, עומדת ארה"ב מול סכנה כפולה — "קנאות איראנית והיעדרה של 'מדיניות ברורה בוושינגטון'".

קרע בממשלת איטליה בגלל הסירוב לסייע לארה"ב

רומא. — סירובה של איטליה לשלוח שולות מוקשים לעזרת הצי האמריקני במפרץ הפרסי גרם לקרע בין המפלגות המרכיבות של הקואליציה החדשה, עוד לפני שזו זכתה בהצבעת אמון בפרלמנט.

הרפובליקנים והסוציאל־דמוקרטים, שותפים זוטרים בקואליציה בת חמש המפלגות, תקפו בגלוי את ההחלטה לדחות את הבקשה האמריקנית לסיוע ימי.

גם ראש הממשלה הסוציאליסטי לשעבר בטינו קראקסי, מנהיג המפלגה הסוציאליסטית, השניה בגודלה בקואליציה, טען כי "אירופה איננה יכולה להשתמט מן האחריות שלה".

אולם שר החוץ ג'וליו אנדריאוטי, אליו הופנו מרבית חצי הביקורת, ושר ההגנה ואלרינו זאנונה, הגנו על עמדת הממשלה לפיה יש להשאיר את הפתרון בידי האו"ם. אנדריאוטי אמר לאחר ישיבת הממשלה: "אינני סבור שיש לשנות את עמדת הממשלה בענין זה. אינני סבור שצריך להחליש את יוזמת האו"ם".

זאנונה אמר, כי נוכח הבעיות שמעוררת בעיה עדינה זו, בחרה איטליה בדרך של זהירות. "יש להבדיל בין זהירות ובין חולשה וחוסר יכולת להחליט. אין שום חולשה וחוסר החלטה בעמדת הממשלה", הוא אמר. (עיד)

קציני אניית המלחמה "לאסאל" מתכננים את מסלולם בעת ליווי המיכלית הכוויתית "גאז פרינס" במיצר הורמוז (צילום: איי.פי)

4,000 חיילים הודים התפרסו בסרי־לנקה

קולומבו — כארבעת אלפים חיילים הודיים תפסו אתמול עמדות בסרי־לנקה, כדי לפקח על כניעה המונית של כוחות המורדים הטאמיליים.

כניעת המורדים עומדת להיערך במסגרת הסכם אשר נחתם בשבוע שעבר ע"י נשיא סרי־לנקה ג'איוארדין וראש ממשלת הודו ראג'יב גנדי, במטרה לשים קץ לסכסוך ממושך בין רוב הסינהאלי המיעוט הטאמילי שבאי. (עיד)

● בפארק המים בשפיים התארחו אתמול 70 ילדים חולי סרטן מהמרכז הרפואי בלינסון בפתח־תקווה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 3.8.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6645	1.6852	1.6747
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6040	1.6240	1.6145
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8631	0.8738	0.8677
לירה שטרלינג	1	2.51	2.63	2.5536	2.5854	2.5708
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2595	0.2627	0.2608
ין יפאני	100	1.05	1.10	1.0704	1.0837	1.0760
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7671	0.7767	0.7711
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0429	1.0559	1.0480
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2473	0.2504	0.2489
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2360	0.2390	0.2376
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2275	0.2304	0.2287
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3555	0.3599	0.3578
דולר קנדי	1	1.19	1.24	1.2084	1.2235	1.2163
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.17	1.1245	1.1385	1.1318
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.79	0.7764	0.7861	0.7813
פרנק בלגי	10	0.40	0.43	0.4164	0.4216	0.4186
שילינג אוסטרי	10	1.20	1.26	1.2251	1.2404	1.2341
לירה איטלקית	1,000	1.17	1.24	1.1917	1.2065	1.1983

אנשים ואירועים

מארילין מונרו — עדיין כוכב זוהר

לוס־אנג'לס.— פוסטרים של מארילין מונרו, ספרים על חייה תמונות ואלבומים שלה, נמכרים בכמויות גדולות ובמהירות הבזק.

גל של ספרים חדשים נוסף זה עתה ליותר מ־50 ספרים שכבר יצאו לאור על חיי מי שהוכתרה כ"סמל המין של הוליבוד" והפנומן הקולנועי הגדול ביותר מאז גרטה גארבו.

חברת שוקולד בארה"ב החלה לשווק ממתק בשם "מארילין".

"הוליבוד היא מקום בו משלמים אלף דולר בעד נשיקה ו־50 סנט בשביל הנשמה", התבטאה פעם מארילין. כיום עוברת תעשיה שלמה כדי לשמור על שמה של מארילין מונרו, כדי שימשיך לצלצל בקופות הרושמות בעסקים רבים למיניהם.

הסופר רוברט סלאצר, הביוגראף של מארילין מונרו, יודע לספר כי רוברט קנדי, בעת שהיה שר המשפטים, ניתק יחסיו עם מונרו, זמן קצר לפני מותה. "זאת היתה אישה שלא יכלה להשלים עם דחיה מסוג זה", אומר סלאצר.

מילו ספריליו, בלש פרטי, שכתב ספר בשם: "מארילין מונרו — רצח שהוסתר", טען כי סיעה בסוכנות הביון המרכזית רצחה את מארילין כיוון שנודע לה על קשר לרצוח את קאסטרו.

ביוגראף אחר, אנטוני סאמרס שראיין 650 אנשים לצורך כתיבת ספרו על מארילין מונרו "האלה", אמר, כי ככל שהוא הירבה לחקור בפרשה שלה, יותר ויותר נראה לו שמשהו חריג גרם למותה.

בינתיים מוצעים פרסים של עד מאה אלף דולר לכל אחד שימצא יומן אדום, אשר לפי הסברה מארילין מונרו כתבה בו פרטים על יחסי האהבה שלה.

אולם לפני שנתיים דחה התובע הכללי של לוס אנג'לס אירה ריינר, תביעות חוזרות ונישנות לפתוח מחדש חקירה על נסיבות מותה.

הספר "לוכד המרגלים" שנאסר בבריטניה — רב מכר בארה"ב

ניו־יורק. — "לוכד המרגלים", ספר הזכרונות של מי שהיה בעבר סוכן חשאי בריטי, פיטר רייט, היה לרב־מכר בחנויות הספרים בארה"ב, במיוחד בנמלי התעופה מהם יוצאים מטוסים ללונדון.

"המכירות מתקדמות בקצב מסחרר". אנשים מזמינים 10 עד 12 עותקים של הספר למרות מחירו הגבוה 19.95 דולר", אמר דונאלד סטוקס, מנהל חנות ספרים בנמל התעופה קנדי בניו־יורק.

מנהלי חנויות ספרים בנמלי תעופה אחרים בארה"ב אמרו, כי אורחים בריטים, הם הקונים העיקריים של הספר הזה בגלל האיסור שהוטל על הפצת הספר אצלם בבית.

"אין ספק כי האיסור על מכירת הספר בבריטניה הוא הגורם לחטיפתו של הספר מן המדפים אצלנו, אמר מייק דארסי מנהל חנות הספרים של נמל התעופה ניוארק בניו־ג'רסי, ליד ניו־יורק.

"תלינו שלט 'הספר שנאסר בבריטניה' וזה מושך אותם פנימה. הקונים הם בעיקר אורחים בריטים. הם קונים שניים או שלושה עותקים. מכרנו 312 עותקים בשבוע אחד", אמר דארסי.

המו"ל האמריקני "וייקינג פינגווין" הודיע, כי זה עתה הודפסה המהדורה הרביעית, רק שבועיים לאחר שהספר ראה אור. "המהדורה הראשונה היתה של 50,000 עותקים והרביעית 210,000 עותקים", אמרה דוברת המו"ל. (עיד)

המלכה האם של בריטניה חוגגת 87

לונדון.— אליזבט, המלכה האם של בריטניה, חביבת הקהל הבריטי, חגגה אתמול את יום הולדתה ה־87 ועדיין ממשיכה בהופעותיה הפומביות ופגישות, שהיו מעייפות אנשים הרבה יותר צעירים.

כמו בכל יום הולדת, התאסף קהל רב מחוץ לארמון קלארנס, ביתה של המלכה האם. ילדים חיכו להופעתה יחד עם הוריהם, ותלמידים באו עם מוריהם נושאים פרחים וכרטיסי ברכה למלכה האם. יצאה ובירכה אותם אישית.

אם כי אין היא נוסעת יותר לחו"ל, המלכה מקיימת 150 הופעות רשמיות במהלך השנה. (עיד עיצ)

מאזיני גלי צה"ל הופתעו בוודאי במשך השבוע מתקולות הלא מוכרים שהציפו את גלי האתר. פתרון התעלומה בתמונה: כל מחלקת הקריינות של גל"צ — אלה שעושים את "סבבה בבסיס" "סבבה במגרש" ויתר ה"סבבות" — עשו הפעם "סבבה בעין גדי". ארז טל, לאה עוז, מירב מיכאלי ויתר הקריינים של גל"צ, עשו בתחילת השבוע שני ימי כיף אמיתי בקיבוץ עין גדי על שפת ים המלח. הם לנו בבית ההארחה של הקיבוץ, השתכשכו במרחצאות הגפרית והתמרחו בבוץ. את מלאכת הגשת התכניות במשך היומיים, הם הותירו לאנשי המילואים. (תצלום: יצחק אלהרר)

● סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הודיע אתמול, כי החליט להנהיג בהדרגה, כחובה בכל בתי־הספר, תוכנית למניעת עישון, שימוש בסמים ושתיית אלכוהול. תוכנית זאת היתה עד היום במסגרת לימודי הרשות.

גבר ביקש להקל בדינה של אשתו שקטעה אבר מינו

הונג קונג.— איש עסקים בהונג קונג ביקש מבית משפט להקל בדינה של אשתו, אשר חתכה את אבר מינו במספריים ושטפה אותו באסלה לאחר שגילתה כי יש לו פילגש.

בבית משפט שלום בהונג קונג התברר משפטה של טמי מי־יינג, 39, שעוללה זאת בשנה שעברה לבעלה בעת שישן במיטתו.

משטרת של הבעל לין יוק סאנג, בן 41 המשטרה, חיפשו במשך שעות רבות אחר האבר הקטוע אך לא מצאו אותו.

סניגורה של האשה טען, כי היא ביצעה את הפשע בעת שנתקפה בסערת זעם לאחר שגילתה כי בעלה לין מבלה את הערבים עם פילגש. לין אמר לבית המשפט, כי סלח לאשתו וביקש להקל בדינה בהופעתו לפני גזר הדין.

השופטים גזרו על האשה 4 וחצי שנות מאסר והורו לבני הזוג להתגורר בנפרד, לאחר שהאשה תרצה את תקופת המאסר שלה.

שופט שלום אמר כי בעד פשע דומה בבריטניה היתה אשה נשלחת ל־10 שנות מאסר. (עיד)

על היום
5.8.87

קדימה, אחורה־אחורה

ארבעה חודשים חלפו מאז פג תוקפו של הסכם המסגרת הקודם בשירות הציבורי. המו"מ מתנהל כמו מסע קיצי אינסופי

מאת אבשלום קווה

המסע הקיצי האינסופי להשגת הסכמי שכר בשירות הציבורי הגיע שלשום לנווה מדבר: בפגישת הפיסגה הנוספת בין ראשי ההסתדרות לבין צמרת האוצר הביר השר משה נסים בתביעה־התניה של ההסתדרות, כי הסכם לשנתיים יהיה כרוך בהמשך תוקפם של הסכמי תוספת היוקר והקפאת המחירים.

בהסתדרות לא ששים, בלשון המעטה, להסכם לשנתיים. המסכך את העניינים ומצריך עיסקת חבילה במשק. התקווה הסמויה בוועד־הפועל היתה, שנסים ייכשל במאמצי השכנוע של ראשי לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים להאריך את הסכם תוספת היוקר ואז אפשר יהיה לדבר על שנה אחת בלבד. לגבי הקפאת המחירים הודיע נסים, כי הדבר בסמכותו וכי הוא נוטה ליקבל את הצעה. אך גם כך הוא זקוק להסכמה של המעסיקים הפרטיים.

ההסתדרות מתנה את ההסכם לשנתיים בהמשך הסכם תוספת היוקר הנוכחי, אשר יפוג באפריל 88', בעוד שנה לפחות ובמתכונת הקיימת. התעשיינים הודיעו, שהם מתנגדים לכך. מנכ"ל משרד האוצר פרופ' עמנואל שרון הצהיר לאחרונה, כי במסגרת שינויים העתידיים יש להפחית את שיעור הפיצוי של תוספת היוקר משבעים אחוזים לחמישים אחוז.

המגמה של האוצר הינה להוריד את האינפלאציה מרמה שנתית של עשרים אחוזים לחמישה. אחת הדרים להשגת יעד זה היא לצמצם את שיעור תוספת היוקר. ההסתדרות מתנגדת לכך נמרצות.

התביעה הנוספת של ההסתדרות הינה המשך תוקפו של הסכם היציבות במשק, הקפאת המחירים, אי העלאת המחירים של המוצרים המסובסדים בכל תקופת ההסכם ואי הטלת אגרות חינוך ובריאות. ראשי התאחדות התעשיינים כבר הודיעו כי הם מתנגדים לכך.

גם אם השר נסים יצליח, בסופו של דבר, לשכנע את ראשי לישכת התיאום, יש יסוד להניח שלא ניתן יהיה להקים חומה הרמטית סביב ההסדרים הקיימים ולא יקשה למצוא פריצות למתן שוחד מטריאלי כאשר הבחירות לכנסת יעמדו בפתח.

גם נושא קיצור שבוע העבודה אינו מונח עדיין בכיסה של ההסתדרות. הממשלה אמנם החליטה עקרונית ב־26 ביולי כי יש להנהיג שבוע עבודה מקוצר, אך עד להמראה הסופית של כל הנושא המהפכני הזה הדרך רחוקה.

הצד השני והמשלים של הקיצור טמון בדרישה למעבר לארבעים שעות עבודה שבועיות. המגמה של ההסתדרות היא להגיע לכך בסקטור הציבורי תחילה מתוך תקווה ושאיפה, כי בהמשך יחול הנושא גם על המשק הפרטי. ראשי לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים, אשר נאבקו נגד קיצור שבוע העבודה, לא יחסכו מאמץ כדי לטרפד את נושא ארבעים השעות. קביעת העובדה הזאת בשטח המיגזר הציבורי היא צעד אחור קדימה בהחלת המעבר לארבעים שעות גם על המיגזר הפרטי־תעשייתי.

בהסכם הקיבוצי האחרון במיגזר העיסקי, אשר נחתם ב־[illegible] בספטמבר 86', נקבע בסעיף ה: "...הצדדים ידונו גם בנושא קיצור שעות העבודה השבועיות..." ההסתדרות ולישכת התיאום הקימו לאחר החתימה על ההסכם ועדה משותפת לבדיקת הנושא. אך זו לא התכנסה אף לישיבה אחת. נציגי המעסיקים הפרטיים התנגדו לכך בטענה: עד אשר לא נדע מה מתרחש בסקטור הציבורי — לא נשב לשולחן הוועדה.

כמחצית מהעובדים במיגזר הפרטי מועסקים חמישה ימים בשבוע. שעות העבודה השבועיות במיגזר נעות בין 45 ל־47. בסקטור הציבורי, לאחר הורדת שעות הקיץ, חגים ושבתות, מתקבל ממוצע של 43.5 שעות. הקיצור והמעבר מעלים אוטומטית את גובה שעת העבודה. המשמעות של הקיצור והמעבר לשבוע עבודה בן ארבעים שעות הוא גם רווחה לעובדי. אך לטווח הארוך גם שיפור בשכר.

בישיבת המו"מ האחרונה, אשר התקיימה בשבוע שעבר, הציעו נציגי האוצר והמעסיקים הציבוריים תוספת גלובאלית של חמישה וחצי אחוזים תמורת הסכם לשנתיים. נציגי ההסתדרות יצאו מהפגישה במורת רוח מופגנת. אין בעצם על מה לדבר כאשר הנתונים, עליהם אין מחלוקת, מורים, כי השכר בסקטור זה נשחק בעשרה עד שנים־עשר אחוזים בהשוואה למצב שהיה ערב התכנית הכלכלית בקיץ 86'. אם ייכשלו מאמציו של נסים לשכנע את המעסיקים הפרטיים יהיה צורך בפתיחות משא־ומתן לשנה אחת בלבד. אם אנשי האוצר יבואו עם ידיים ריקות מאחוזי תוספות, יעורער השקט התעשייתי ומובטחת הסלמה ביחסי העבודה

ארבעה חודשים חלפו מאז פג תוקפו של הסכם המסגרת הקודם בשירות הציבורי. המשא־ומתן נע על פי הנוסחה הבדוקה של צעד אחד קדימה ושני צעדים אחורה והאור המהבהב בקצה המנהרה לא מזהיר במיוחד.

רסיסים של טירוף

"גירוש, אני אומר, לא טראנספר" ● כהנא בא לשכונה.

מאת יהודה לחב

פעילי השכונה העדיפו להתעלם ממנו. להפגין כלפיו "בוז קר", כפי שאהב לומר מנחם בגין. אבל הצעירים חשבו אחרת וגם הסקרנות גברה.

אנשיו הגיעו זמן רב לפניו ופתחו בהקמת במה מאולתרת. הבמה הוקמה מול הכביש. אולי קיוו שההמון יחסום את הכביש והמשטרה תיאלץ להפנות את התנועה למקום אחר. בין לובשי החולצות פרץ רייב. ומאחר שהצעקות הן אמצעי הקומוניקציה השיגרתי ביניהם, צעקו זה על זה: "למשטרת מסובים אתה לא יודע איך להגיע? אוי ואבוי!!" באמת, אם גם למשטרה מסובים אין יודעים להגיע, איך יגיעו למטרה הסופית?!

אחר־כך ניסו את המיקרופון שפעל ולא פעל לסירוגין. "מישהו ניתק את החוט!" — נשמעה זעקת שבר. "משוגע", השיב קול לא פחות היסטרי. "עוד לא הפעלתי אותו".

האווירה היתה שלווה. ליד השולחנות של בית הקפה המוצבים על המידרכה לגמו כמה אנשים בשקט את ה"קינלי" שלהם. אשה ניגשה לטלפון ציבורי, אך צעיר ממושקף העיר לה: "הוא שוב מקולקל". סביב הבמה המאולתרת, שבאמצעות הרמקולים כבר בקע ממנה קול צרוד, עמדו כמה עשרות צעירים, ספק מקשיבים ספק לא.

עד שבא תורו. ברגע שפתח את פיו, הצעירים השלווים הפכו את עורם ופתחו בצעקות כוח. במקום שהארגון חסר בו, בא לעזרה כוח האילתור. לפתע צצו מאי־שם משרוקיות, באלונים, אפילו מפוחיות וגם צופרי המכוניות הוסיפו את שלהם. השלווה הקודמת הוליכה אותו שולל. הוא נראה מופתע. המום. כעוס עד טירוף. היתה תחושה של חוסר ממשות: הוא צעק, גידף, הניף את הידיים בתנועות של בובה משוכה בחוט, כפי שהיה אמור לצעוק, לגדף ולהניף ידיים. אבל התחושה היתה בכל זאת, כי כל זה בדוי, פרי דמיון. זה לא יכול להיות ממשי. אין חיה כזאת.

מן הרגע הראשון עבר לאוקטאבה הגבוהה. הוא הבהיר מייד, כי בעולמו, בשלב התחתון בדירוג היצורים הקיימים ביקום ניצבים "הערבים המלוכלכים". אבל עד מהרה התברר, כי אחרים קרובים מאוד לדרגה הזו. למשל, האשכנזים. "מטומטמים... שבעים... בורגנים", הסתלסל ונקטע קולו בהתרגשות. "אנחנו מכירים את הערבים, אתם לא!", המשיך במיומנותו של בן־מזרח, שאביו עיראקי, אמו אלג'ירית ואת הכרת המנטאליות הערבית הוא ינק עם חלב אמו. רק מיבטאו הברוקליני קילקל את השורה.

הנשים כזויות כמעט כאשכנזים. מכאן, שאשה אשכנזיה — בזיון כריכועו "לערביות יש עשרה ולדים ואילו לכן יש ילד אחד, שני כלבים והרבה הפלות". וכמובן, "השמאלנים" הארורים — משולמית אלוני ועד פרס ורבין, ורובינשטיין גם. אפילו למיכאל דקל אין אצלו סיכוי: "טראנספר?" — סילסל קולו בלעג. "גירוש אני אומר, לא טראנספר". "התחייה" — מטפטפים ללא תקנה.

רק אחד זכה מן ההפקר, מן הסתם: "כשאני ושרון נהיה בשלטון, תינתן למשטרה יד חופשית לטפל בערבימו" קולו כאילו נתקל בחומת שאונם של הצופרים, המשרוקיות והמפוחיות, מתרסק בה ורק רסיסי משפטים נשארים תלויים באוויר כעננים קלים: "מטומטמים"... "הרביצו להם... תן מכה, אל תפחד... אטפלו..."

השכונה שלנו שוחרת שקט. כאשר בעל חנות הירקות הציע לכמה צעירים לשימוש למטרה מסוימת מאוד עגבניות מחירי־היצף, אפילו להן לא היה ביקוש. כך שהוא ואנשיו יצאו מן העסק ללא נזקי גוף. ובנפשו יכול להינזק ממילא רק בעל נפש. אבל זה לא הפיג את כעסו. שום דבר לא יעזור לנו עוד. הנקמה בוא־תבוא. אנחנו כבר ברשימת המקומות, שהוא יטפל בהם. מיד אחרי הערבים. או אולי עוד לפניהם.

תקנה דרכונית

הממשלה מגבילה את תוקף דרכוניהם של ישראלים השוהים "זמנית" בחו"ל: ■ התגובה: מקטרים, מתחבלים ו/או מוותרים על האזרחות הישראלית

מאת בצלאל עמיקם

בחדרי ההמתנה של הקונסוליות הישראליות ברחבי ארה"ב מתרחש מחזה מביש. אזרחים ישראלים ה"שוהים זמנית בחו"ל", רוטנים ונרגזים, מצטופפים סביב דלפק הקבלה ומנפנפים בדרכוניהם.

"איזה מדינה מחורבנת" — הם מקללים.

"מדוע תחייבו אותי לנסוע לארץ, אסע מתי שנוח לי".

"לא תכתיבו לי מתי לבוא לישראל".

הסיבה לתרעומת היא פרוזאית. לנציגויות ישראל ניתנו הנחיות להגביל את תוקפם של דרכונים, הניתנים לאזרחי המדינה המתגוררים בחו"ל, לתקופה המשלימה חמש שנות שהייה רצופה מחוץ לישראל. ירצה אותו אזרח להאריך את תוקף דרכונו — לא יוכל לעשות זאת, אלא אם כן הוא מבקש את הארכה לצורך נסיעה למולדת.

החלטה זו אושרה על־ידי הממשלה לפני כמחצית יובל שנים. מטרתה היתה ככל הנראה לגרום ליורדים לקיים קשר הדוק עם ישראל מתוך תקווה כמוסה שהדבר יביא לצימצום תופעת הירידה. האם הניבה ההחלטה פרי הילולים?

מתברר שהתוצאה הפוכה והפרי הוא פרי באושים. אזרחי ישראל המתגוררים בחו"ל רואים בנסיונה של הממשלה להכריחם לבקר בארץ אחת לחמש שנים מעין כפייה. יש הטוענים שאין באפשרותם או ברצונם לעשות זאת. אחרים גורסים כי אין בידיהם האמצעים הדרושים, מה גם שיציאה בחזרה "למולדת האמריקנית" כרוכה בתשלום גבוה של מס נסיעות. הם מפרשים את התקנה כעונש.

הקונסוליות מדווחות על התמרמרות ותופעות מכוערות של מחאות ומריבות קולניות בנציגויות. ההחלטה, הם אומרים, לא רק שלא מקרבת ומהדקת את הקשרים עם הארץ אלא אף מביאה לניכור והתרחקות. לא אחת ארע שאזרחים ישראלים בעלי אזרחות נוספת השליכו את הדרכון הישראלי ככלי אין חפץ בו ואף ויתרו על אזרחותם הישראלית. כבר נאמר כי בתחבולות תעשה לך מלחמה" עם ישראל, שלדרכי התחכום שלו אין מעצור וגבול, למען להונות את עוכרי הנציגויות. הוא מציג כרטיסי טיסה לישראל, אותם הוא מבטל מיד עם קבלת החותמת של הארכת הדרכון וזוכה בסופו של דבר בדרכי עורמה בשירותים שלא רוצים לתת לו.

משרד החוץ החליט להגביל את תוקפם של הדרכונים שמנפיקות נציגויותיו לתקופות קצרות של כשנתיים עד שלוש שנים, בממוצע, בעוד שבארץ ניתן דרכון בדרך־כלל לתקופה של חמש שנים. כתוצאה מכך נאלצים הישראלים בחו"ל לבוא לקונסוליות לעיתים תכופות יותר. מלבד הטרחה שיש בכך כלפיהם הדבר גורם להכבדה מיותרת של העומס המוטל על הנציגויות.

יש ישראלים רבים שהנציגות מרוחקת מרחק רב ממקום מגוריהם והם קובלים מרה על ביזבוז יום עבודה והוצאות עקב אילוץ הרשמה התכופה.

בממשלה מתנגדים לשינוי במדיניות שירותי הדרכונים. שר הביטחון סבור, כי בדרך זו יוכל לשלוט יותר טוב באוכלוסיית היורדים וכי אין לתת להם הנחות בנוסף לאי־קריאתם למילואים. שר החוץ בחר שלא להגיב ואילו משרד הפנים, כידוע, יתום מאב, והישראלי היושב בחו"ל — הוא ימשיך לרטון ולהאשים את הביורוקרטיה שלה, ששלוחותיה מגיעות אל מעבר לים.

על הפרץ

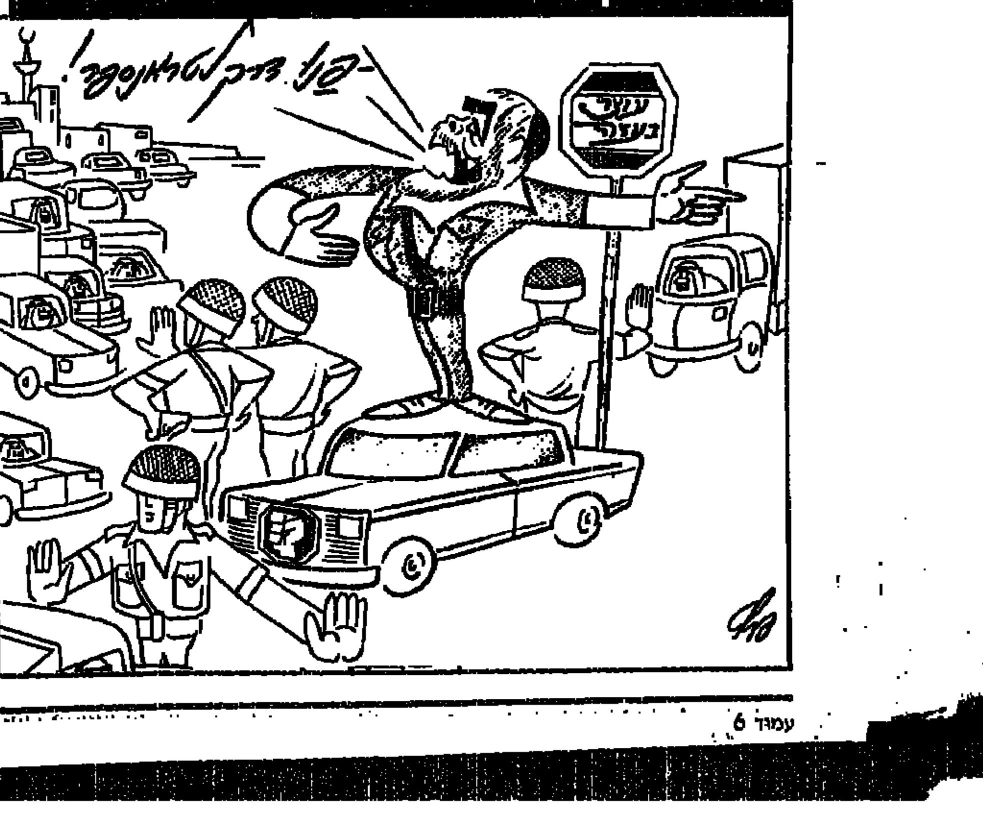

אנוסים בצבא הצאר

פטורים בלא־כלום

מאת צביה בן־שלום

אני בכלל לא בטוחה שאני רוצה את בחורי הישיבות בצבא. מה כבר יוכלו לתרום אנשים שיתגייסו ללא כל מוטיבציה? אנוסים בצבא הצאר. גויים בעיני עצמם. קדושים מעונים בני העדה שלהם. והמערכת תצטרך לטפל בהם בכפפות משי, שלא יוכו [illegible] אמליה.

גם עכשיו משכשת נוכחותם של הדתיים, בכל יחידה שהם נמצאים בה, את חבריהם החילוניים. הארוחות מוגשות בה בלתי־סבירות — כי הרי צריך להפריד בשרית וחלבית; אין טלפונים בשבת; אסור להכניס טריפה (או חמץ בפסח) לתוך החדר גם אם כל הדיירים מסכימים... כל חייל לספר על מקרים רבים של כפייה דתית והכוונה אינה להקפדה על תנאים שאפשר לחייל דתי לשמור את המצוות, אלא חדירה לתחום הפרט, על התערבות גסה באנשים, שהמסגרת הצבאית ממילא כופה עליהם תנאים קשים.

ועכשיו המצב עוד טוב יחסית, כי חיילי ישיבות־ההסדר משרתים ביחידות נפרדות וחיילים דתיים אחרים אינם, ברובם, קנאים: מוכנים להתווכח אבל מכירים בזכותם של החילונים לחיות במדינה זאת ולהגן עליה. הבנות הדתיות הן בכלל מתנדבות. על המעלות הטובות המשתמעות מכך [illegible] האמת היא שעכשיו — כל עוד אין המתגייסים הדתיים מתנגדי הציונות — הם מנצחים על הכפייה הדתית, ורבים מהם מתביישים בה. אבל הם מחויים להוראות שבאות מלמעלה — בלחץ הרבנים הצבאיים. שאולי גם עליהם מישהו לוחץ. כיוון שיש ביחידה כך וכך בחורים דתיים, שחילול שבת פוגע ברגשותיהם, אסור לצפות בטלוויזיה בליל שבת; כיוון שיש בחורים דתיים, שבילוי החג בחיק מכבדי לגביהם מצווה, ייצאו הם לחופשה והחילוניים ישמרו; כיוון שיש בקורס נערות דתיים, שלא נעים להם לציית למדריכה, נחליף אותה במדריך... כבר עכשיו זה — ולא באשמת החיילים עצמם.

שלושה משגיחי כשרות

אבל אם וכאשר יתגייסו לצה"ל בחורי הישיבות האנטי־ציוניות, המוטיבציה שלהם להישאר בו תהיה הפיכתו לצבא כשר למהדרין, וחומה של רבנים תתמוך בהם, תעודד אותם סוללה של חברי כנסת דתיים, שיתחרו ביניהם מי יגן לאותם האנוסים בצבא הצאר... הן אם חדר אוכל יהיו שלושה משגיחי כשרות שלושה? — כי ההכשר של האחד לא מספק את החב"דניק. שלושה אחרים במטבח, אבל איש מהם לא ילכלך את ידיו בקילוף תפוחי־אדמה. משמרות צניעות סביב מגורי הבנות, להשגיח שהתריסים מוגפים ושהחיילות, הפרוצות, לא יסתובבו במכנסיים קצרים, אחרי התפקיד. מגורי הבנות הם מחוץ לתחום

בעתיד לא יוכלו בני שני המינים לשבת ביחד בחדר־האוכל.

גם אם ביחידה יהיו בחורי ישיבה בודדים — "יאלצו כל החיילים להתאים את עצמם אליהם. מועדי הקימה, התפילה, האוכל, האימונים, התורנויות... הרי לא ייתכן שבצבא יהודי יקשה על חיי חייל שומר מצוות רק על חייו של חילוני מותר להקשות. מה מותר? מצווה!

מעטים מביניהם ישארו בשבתות ובחגים במחנה וכי הרי להם חשוב לבלות בחיק המשפחה, אבל די באחד כדי לשתק את החיים, לסגור כל טראנזיסטור, לכבות כל סיגריה, להשאיר אורות דלוקים בחדרים במשך כל הלילה, לנתק את הטלפונים.

מי בכלל צריך את בחורי הישיבות בצה"ל? כשהם ישתחררו — הם לא יסתפקו בזריקת אבנים. הם יידעו להטיל רימונים

הם לא יקבלו מרות של מפקדות. מדריכות, מש"קיות, קצינות — כולן פרוצות בעיניהם, כדי לא לעורר את יצר הרע מוטב לא לראותן. וראוי שלא להתייחס אליהן. אם תענש נגדם תלונה — יעמדו הגיבורים על קידוש השם למשפט. בטוחים (ובצדק) שבבוא העת תגיע הוראה מלמעלה ותצריך את העיסקה. הקצין השופט, בחירוק שיניים, יסתפק בנזיפה.

לא יהי מקום למדריכות

נוכחותם ביחידות עורפיות תחייב החלפת חלק מהסגל, כדי להתאימו לדרישותיהם. לא ייתכן, למשל, מרפאה בלי חובש, גם אם בדרך כלל די בחובשת. ביחידות הלוחמות, והחובשים נדרשים יותר [illegible]. לא יהיה מקום למדריכות [illegible] למדריכות טירונים, לקצינות ת"ש — איזה בחור ישיבה יספר לאשה (פרוצה!) [illegible] לו בעיות בביתו? לא יספר. לא ייצא לחופשה ורק האפוטרופסים שלו יקימו קול זעקה מרה: מתגכלים לנו!

ייתכן שהם חברותיים ומלוכדים בחוגים שלהם. כך נוהגים חיילי ישיבות ההסדר. אבל את ניצוות "ואהבת לרעך כמוך" הם מקיימים במסגרת מצומצמת מאוד. רק מי שחושב כמותם הוא אח ורע, כל האחרים — גם [illegible] "חצר" אחרת — משוקצים בעיניהם. [illegible] ראויים לתשומת לב. להתייחסות. [illegible] חילוניים וכופרים — לא כל שכן, מי [illegible] יהודים — על אחת כמה וכמה. [illegible] אם במקרה יענישו מי מהם, אם יטרטרו [illegible] אם יטילו עליו עבודות רס"ר — יהיו [illegible] בכך התנכלות לציבור הדתי. במחשבה שנייה — אולי זאת הדרך לשרש את הטירטורים מצה"ל. אבל זאת רק נקודה אחת בזכות גיוס בחורי הישיבות.

יידעו להטיל רימון

הם אלפים, רבבות. נניח שמחציתם תתגייס. אומרן אופטימי. בלי מוטיבציה, בלי ידיעות בסיסיות במדעים מדויקים, בלי כושר גופני. אומרים שאפשר להרכיב מהם אוגדה, אבל לא ירכיבו. יפזרו אותם בכל היחידות על תקן של נגדי דת וקציני דת ומשגיחי כשרות ומשגיחי צניעות ובודקי מזוזות ושומרי קדושת השבת. זה מה שצה"ל צריך? ואחר־כך, כאשר ישתחררו, והם בכל זאת עברו אימון כלשהו ויודעים להחזיק נשק, הם לא יסתפקו ביידוי אבנים, הם יידעו להטיל רימון.

אז מזה לתת להם להמשיך ולהשתמט? לא חייבים. יש חוק שירות לאומי, שלוש שנים שירות קהילתי, אפילו בסביבה שלהם, טיפול בקשישים, עזרה בבתי־חולים, טיפוח פני הסביבה. מלאכות פשוטות שאינן מבזות את עושיהן. גם אם הוא תלמיד חכם, עבודות למען הציבור כולו, לא רק למען העדה המצומצמת של חסידי רבי זה או אחר. שירות לאומי — לא התנדבות כי אם חובה, בפיקוח, בהדרכה, שירות המקנה זכויות. לבחורי ישיבה ולערבים תושבי ישראל כאחת.

אלה גם אלה אינם ציוניים ואין לאונסם לשרת בצבא הצאר, אבל לא ייתכן שבעוד בחורי הישיבה יזכו בכל ההטבות של אזרחים מדרגה אל"ף — יקופחו הערבים בזכויותיהם מפני ש"אינם תורמים למדינה". שכולם יתרמו. כל אחד לפי יכולתו ולפי צרכי המדינה. ולפני שמישהו, שם למעלה, יחליט שהמדינה צריכה את בחורי הישיבה בצה"ל — שיחשוב גם על התוצאות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: [illegible]

מאוהל תורה — לאוהל סיירים?

להסתער על יעד מבוצר

דיין, פרס, שרון — כל אחד לפי התור ביצר והרחיב את הפטור. בג"ץ — בעקבות עתירה, בקש מרבין מסמכים על העבר. הפסיקה עשויה להעמיד במבחן נוסף את הדמוקרטיה

מאת רונה איש־הורוביץ

מסמך מהתקופה בה היה משה שרת ראש הממשלה ופנחס לבון שר הבטחון מגלה, כי לבון הורה בשנת 1954 לגייס לצה"ל תלמידי ישיבות בתום ארבע שנות לימוד. בתגובה, כתב אליו שרת ב־10 במארס 1954 כי ההוראה "עוררה התרגשות וסערת רוחות בחוגי היהדות החרדית; פנו אלי בעניין זה הרבנות הראשית, שר הדתות והנהגת אגודת־ישראל. אני יודע כי עומדים לפנות אלי באותו עניין גם חברי משלחת הסתדרות הרבנים באמריקה, השוהים בארץ".

לכן תבע כי ביצוע הוראתו של לבון יידחה "עד לבירור העניין". כך היה.

פרט לחריג של פנחס לבון, תרמו שרי הבטחון לביצור הפטור ולהרחבתו. משה דיין הביע תמיכה נלהבת בשחרור בני הישיבות, בכתבות שפירסם בעיתונות. הישווה את תלמידי הישיבות ל"מתמיד" בשירו של חיים נחמן ביאליק. שמעון פרס הרחיב את הפטור בשנת 75, בעקבות לחץ שהפעיל גוף הנקרא "ועד הישיבות בארץ־ישראל". בהסכם הקואליציוני משנת 77 כלול סעיף הדן בנושא זה, ובאוגוסט 81 כתב שר הבטחון, אריאל שרון, לאגודת־ישראל מכתב התחייבות, בו הסכים לדרישות שונות שהאגודה הציגה, וכל אלה הם, כמובן, חלקו הגלוי של קרחון.

נכון להיום, מסתכם מספר הישיבות התורניות, שתלמידיהן אינם משרתים בצה"ל ב־360. ברשימה שהגיש לאחרונה מינהל הגיוס לבית־המשפט העליון, כלולות בין השאר, 132 ישיבות בירושלים, 74 ישיבות בבני־ברק, שתי ישיבות בעמנואל וישיבה באלון־מורה. הרשימה אינה סופית. ועד הישיבות מוסמך לתבוע מצה"ל את הרחבתה.

עם צמיחת מספרן של הישיבות התורניות המאושרות, גדל והולך גם מספר התלמידים הפטורים מגיוס. רשויות צה"ל פועלות על־פי מכסה שנתית של פטורים לתלמידי ישיבה, וזו נעה בהתמדה כלפי מעלה, במסגרת החלטות פנימיות של מערכת הבטחון. בשנת 1968 הגיע מספר הפטורים ל־800 בשנה. עד שנת 1985 הגיעה המכסה השנתית ל־1500 איש, ומספר הפטורים בשנת 86/87 הוא 1674. ככל שמכסת הפטור השנתית גדלה, כן גדל המספר המצטבר של בני הישיבות הפטורים בני כל השנתונים החייבים בשירות בטחון — מגיל 18 עד גיל 51. המספר המצטבר של מקבלי פטור הסתכם בשנת 1970 ב־5000, ובשנת 1986 ב־17,000. אם תימשך המגמה הנוכחית תהיה הקבוצה בעתיד גדולה פי־כמה.

בית־הדין הגבוה לצדק, הגוף היחיד שיכול לאלץ את הרשויות הממשלתיות לנהוג על־פי אמות מידה של דין וצדק, לא סייע עד כה לפונים אליו בעניין זה. ארבע פניות לבית־המשפט הגבוה לצדק נדחו על הסף מנימוקים פורמליים, שעיקרם: הנושא אינו שפיט, כי אם פוליטי; על הפונים לבית־המשפט להוכיח כי נגרמה להם פגיעה אישית ממשית מהעניין שהם מתלוננים עליו. בעניין גיוסם של בני ישיבות לצה"ל אמר בית־המשפט, שלא שוכנע כי לפונים אליו אכן נגרם נזק. ייתכן — אמר בית־המשפט — שגיוסם של בני הישיבות לא רק שלא יועיל לכוח הלחימה של צה"ל, אלא אולי אפילו יפגע בו.

עורך־הדין יהודה רסלר שהגיש לבג"ץ שתיים מן העתירות שכשלו בשנים 81/82, מנהל בימים אלה מערכה שלישית. בסוף שנת 86 עתר שוב לבג"ץ בשמו ובשם שני אנשים נוספים — חיילי מילואים. לעתירה הנוכחית צירף הצהרה של אל"מ ד"ר עמנואל ולד, מי שהיה ראש מחלקת תיכנון צבאי רב־שנתי באגף התיכנון של צה"ל. ולד קבע בהצהרתו, כי אי־גיוסם של 1500 תלמידי ישיבה מדי שנה, משמעו חסר ב־600 חיילים קרביים. מספר שיש לו השפעה על משך שירותם במילואים של העותרים. רסלר טוען בעתירתו לבית־המשפט כי שר הבטחון חרג מהסמכות שהוענקה לו בחוק שירות הבטחון ומפלה לטובה את תלמידי הישיבות.

בית־הדין הגבוה לצדק, הפעם בהרכב של הנשיא מאיר שמגר והשופטים אהרון ברק ומרים בן־פורת, הורה לשר הבטחון להגיש לו מסמכים בדבר התפתחותו ההיסטורית של הפטור ובדבר הנהלים ליישומו. מערכת הבטחון הגישה לבית־המשפט את המסמכים, ולאחר פגרת בית־המשפט צפוי המשך הדיון. להחלטתו של בית המשפט בעניין זה תהיה משמעות חשובה: אם ידחה שוב את העתירה, נוכל להניח שאין סיכוי לשנות את המצב בתקופה הנראית לעין. אם יחליט בית־המשפט לקבל את העתירה ולבטל את הפטור הנהוג כיום לתלמידי ישיבות — תעמוד הדמוקרטיה הישראלית בפני מבחן חשוב לבגרותה בתהליך יישומה של ההחלטה.

נקודת ההתחלה

ראשיתו של הפטור במארס 1948, ערב הקמת מדינת ישראל. אז הודיע הרמ"א ליחידות הצבא שבדרך, כי בני הישיבות פטורים משירות. שר הבטחון דוד בן־גוריון תמך ברעיון, וניהל דיונים עם רבנים וגורמים דתיים אחרים, שהביעו בפניו את דאגתם כי בן ישיבה שישרת בצה"ל, שוב לא יחזור לישיבה. בשנת 1951 כתב בן־גוריון למנכ"ל משרד הבטחון, כי בתוקף סמכותו על־פי חוק שירות בטחון, הוא מחליט על שחרורם של בחורי ישיבות מחובת השירות הסדיר.

תנ"ך ותותח

האם עומד מישהו מאחורי שלושת בחורי הישיבה, שנעצרו כחשודים בנסיון פיגוע בערבים?

המשטרה עדיין חוקרת בפרשת שלושת תלמידי הישיבה, החשודים בנסיון לפגוע במטרות ערביות. וכעת, שבעה ימים לאחר מעצרם, מתחזקת אצל חוקריהם הסברה, כי שלושת בני ה־17, תושבי שכונת הר־נוף בירושלים, פעלו על דעת עצמם ואינם חברים בארגון כלשהו. ואף על פי כן, החקירה בפרשה מתנהלת. המשטרה עצרה חשוד נוסף, תושב קריית־ארבע, וקשור עם שלושת הנערים. וצפויים מעצרים נוספים.

החשוד העיקרי בפרשה מוכר למשטרה מהשתתפותו בהפרות סדר שאירגנה תנועת "כך", אך מהתנועה מוסרים כי איש מן השלושה אינו חבר בה עתה. החשוד למד בעבר בישיבת "עטרת כוהנים" ואחר־כך בישיבת "שבי חברון", ממנה סולק לפני כשבועיים. הוא אינו משתף פעולה עם חוקריו, אולם שני חבריו מסרו את גירסותיהם: מהן עולה כי חלקם בפרשה היה בעיקר סיוע לחשוד העיקרי.

מה באמת התכוון הצעיר לעשות באמצעי החבלה שנתפסו ברשותו — שני בקבוקי תבערה, רימון עשן ומחסניות כדורים לנשק קל — לא ידעו שני חבריו לומר. כעת בודקים החוקרים כיצד הגיעו אמצעי חבלה אלה לידי תלמיד הישיבה. בדבר אחד הם משוכנעים: בין אם פעלו השלושה על דעת עצמם ובין אם הופעלו על־ידי גורם אחר, הכוונה היתה לבצע פיגוע נגד ערבים. אחד מן השלושה כבר שוחרר שלשום בערבויות, בעוד המשטרה ממשיכה לחקור את חבריו. אמו של הנחקר נכחה בחקירה ובמהלכה הצטרף גם ראש הישיבה שהוא לומד בה. אחר־כך שוחח הרב עם תלמידו והוכיחו אותו על החומרה שבמעשהו. ככל הנראה ישוחרר גם צעיר זה בקרוב, והמשטרה תגיש כתב־אישום נגד כל השלושה.

אם יחליט צה"ל לגייס חבורה כזו, יוכל להפנותה ישירות לסיירת עם טירונות מקוצרת. את האלף־בית הם כבר יודעים.

דינה גל

הגיוס ושלוות הקואליציה

הצעותיו של קצין חינוך ראשי, לגייס את בני הישיבות לצה"ל ראויות לדיון ציבורי — אך מה תועלת תצמח מגיוסם של 17,000 לובשי־השחורים לצבא?

מאת אבי בניהו

ביום שאחרי פירסום דבריו של קצין חינוך ראשי בצה"ל, נחמיה דגן, בדבר הצורך לגייס את בני הישיבות לשירות, התגייסה העיתונות הדתית להשיב מלחמה: בידיעה גדה, בעמודו הראשון סיפר "הצופה", כי תא"ל דגן משחרר חיילים מתפקידים קרביים ומסב אותם לנגנים ולמוסיקאים בשירות הצבא. העיתון התכוון לומר, כי בעוד תא"ל דגן מוותר על חיילים קרביים, הוא יוצא למלחמה נגד אותם "עיירים" ה"נהוגים באוהלה של תורה".

אין צורך לציין, כי מפעל עידוד המוסיקאים של תא"ל דגן, שבינתיים הוא קטן־ממדים אבל מוצלח, מקבל גיבוי מלא של הצבא, בעוד נושא הפטור לבני הישיבה מטריד כל צעיר וצעירה חילוניים המתגייסים לצה"ל, את הוריהם וכנראה גם את מפקדיהם בכל הרמות.

הדברים של תא"ל דגן, שנאמרו בריאיון ל"מחנה" וצוטטו בהרחבה בכלי התקשורת, עוררו סערה ציבורית זוטא. מפקדי צה"ל בירכו על האומץ שגילה קצין בכיר, שהעז לצאת חוצץ נגד אחד החוקים הפחות "חוקיים" של מדינת־ישראל, הכורעת תחת הכפייה הדתית ואילו נציגי האוכלוסיה החרדית בכנסת ובפוליטיקה זעמו על הנסיון לערער על החוק או להעלות את הנושא על סדר היום לדיון ציבורי.

שווה התלקות

למחרת היום תפסו חברי־הכנסת של אגודת־ישראל את שר הביטחון בכנסת, מחו בפניו על דברי תא"ל דגן וביקשו ממנו לטפל בעניין. והימים ימי החיזור אחר המפלגות הדתיות ועניני הקדמת הבחירות על סדר היום. רבין הבטיח לטפל.

על־פי הנחייתו העיר הרמטכ"ל לתא"ל דגן על דבריו בנושא תלמידי הישיבות וטען, כי אל לו לקצין צה"ל לחלוק על החלטות ממשלת ישראל. אכן, עקרונית הוא צודק. לצבא במדינה דמוקראטית חייבות להיות נורמות התנהגות והתבטאות מתאימות. אולם נראה כי נושא בני הישיבות שווה "התחלקות בלשון", כדי שיעלה מחדש לדיון ציבורי.

אנשים רבים, בציבור ובצבא, תוהים מה יעשה צה"ל, המתיימר להפוך לצבא "קטן ושובב", ב־17 אלף (זהו מיספרם של תלמידי הישיבות הנהנים מהסדר הפטור) בני נוער לובשי שחורים. האם תגדל עוד ועוד מספקת הרב הצבאי הראשי? האם יוסיפו תקן יחידתי נוסף למשגיחי הכשרות? או שמא יהיו המגוייסים החרדים לוחמים לכל דבר?

אם בעתיד תחליט הממשלה על ביטול או תיקון החוק, שבן־גוריון חתם עליו עם קום המדינה, צה"ל ימצא בוודאי דרך נאותה לשלב את בני הישיבות. למשל, הם מסוגלים להחליף אנשי מילואים רבים בתפקידים שונים ולהקהל על הנשק.

לא להפר שלוות הקואליציה

לפני כמה חודשים עתר עורך־דין ירושלמי לבית־הדין הגבוה לצדק נגד שר הביטחון יצחק רבין. השר התבקש לנמק, מדוע לא יורה על גיוס בני הישיבות לצה"ל. כתלות הזמן שפסק הבג"ץ התייצב בפני בית־המשפט עוזר השר, צבי בן משה, חבר קיבוץ נווה־אור של התק"ם, והגיש את תשובתו של רבין. מן התשובה המתחסדת והמתחנפת של שר הביטחון ניתן בעצם להבין, כי אין בכוונתו להפר את שלוות הקואליציה ולהקים עליו את מנכ"לי המדינה, שפירא ופרוש.

וכך נמשך העניין כבר שנים רבות. ומספרם של המשתמטים הולך וגדל משנה לשנה. בצה"ל יסבירו, כי הגידול הטבעי של אוכלוסיית החרדים והעלאת רמת החיים בישיבות (כתוצאה מן "הכספים היחודיים") אכן עושים את שלהם.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

לאו־פרשה

ראש הממשלה יצחק שמיר הופיע בשבוע שעבר באוניברסיטה העברית, בפני באי הוועידה הראשונה של הפורום הבין־לאומי למנהיגות פוליטית צעירה של הסטודנטים הדמוקרטיים באירופה. על הופעתו שם דיווח כתב עתי"ם: „לא ועידה בין־לאומית לשלום, לא שיתופה של בריה"מ־המועצות בתהליך השלום ולא אש"ף כבר־שיח בכל צורה שהיא במו"מ לשלום. על שלושת אלה עמד ראש הממשלה יצחק שמיר", וכו'.

מי שיש לו קצת ראש פוליטי שומע דברים כאלה וישר חושב על שלושת הלאווים של חרטום: לא משא־ומתן, לא הכרה בישראל, לא שלום. ואכן, לא סיים שמיר לומר את דבריו ושמעון פרס, מחיפה הרחוקה (הכל יחסי), רחוקה מירושלים, מסעודת־ערב עם נשי נעמ"ת, שיגר עקיצה אל עבר ירי־בה: „יצחק שמיר אמר היום 'לא' להשתתפות סובייטית ו'לא' לאש"ף. שמעתי את שלושת הלאווים של שמיר, שהם לא־אמפיר אמיתי".

גם עזר וייצמן לא חיכה יותר מדי זמן. בראיון ל„ידיעות אחרונות" (20.7.87), אמר: מי שאומר היום לאווים בנוסח חרטום מראה שהוא אדם אטום לגמרי. אי־אפשר להלחם על פתיחת השערים בבריה"מ ובאותו הכליפה לומר שלא רוצים ועידה בין־לאומית כי לא רוצים את הסובייטים". ועוד: „במשך שנים אמרנו שאי־אפשר לדבר עם הערבים בגלל הלאווים של חרטום והיום ראש ממשלת ישראל מציג בדיוק אותו נוסח של לאווים. לומר היום 'לא' לסובייטים זה חוסר תבונה פוליטי ממדרגה ראשונה, אטימות וחוסר מנהיגות".

זמן קצר לאחר מכן נשמעה מחאה מלשכת ראש הממשלה. הוא לא אמר כלל שלושה לאווים, נאמר, בנאומו היו אמנם לאווים, אבל הם לא נוסחו כלאווים. היה, לעומת זאת, שישה „כן'נים" והם לא הוזכרו כלל. האמנם? אם כך הדבר, אפילו זה ראש הממשלה, המרכז בידיו עוצמה רבה, חובה לומר שנעשה לו עוול.

השגתי את נוסח הנאום של שמיר מ־27.7.87. תוך כדי קריאה הבנתי, אני חושבת, מה קרה לכתב עתי"ם. הנאום היה שגרתי, עם כל העמדות הידועות, ששמיר חוזר עליהן בוקר וערב. בפירוש לא היו בו נקודות שנוסחו בצורת לאווים, בוודאי לא בצורת לאווים עוקבים. האזין הכתב לנאום וחשב: מה אני נותן מזה? הרי אין כאן שום דבר חדש. מצאתיו כהברקה של רגע הוא חיבר את הנקודות שבהן עניינית השתמע „לא" ובנה שלושה לאווים של שמיר מול שלושת הלאווים של חרטום. אני רוצה לראות את עורך הלילה שלא יקפוץ על פתיח המכיל שלושה לאווים כאלה „יפים" ולא יתן אותם בכותרת.

אפשר להגיד, הכל גימיק. לא רק שלושת הלאווים שכתב עתי"ם ייחס לשמיר, אלא, באותה מידה, טרחתם הרבה של שמיר ואנשיו להציג את מדיניותו ה„סירובניקית" בצורה חיובית. מול הלאו לוועידה בין־לאומית מבליט שמיר את ההן לוועידה אזורית. מול הלאו־לאש"ף הוא מבליט את ההן לחוסיין ולמשלחת ירדנית־פלשתינית. מול הלאו להשתתפות בריה"מ הוא מבליט את נכונותו להשתתפות ארה"ב ב„מיני ועידה" או בכל פורום אחר ובלבד שהיא תהיה בו המעצמה היחידה. אין זה יותר מגימיק, שכן אף מדינה ערבית אינה קונה את רעיונותיו של שמיר ואיש אינו רואה בהם תשובה אמיתית ורצינית לנושא שעל הפרק: ועידה בין־לאומית.

אבל גם אם הכל גימיק, לא תפקיד כתב עתי"ם לחשוף זאת. הפרשנות על עמדת שמיר היא עניין לעתונים ולפרשנים, למדינאים ופוליטיקאים, כל אחד לפי הבנתו ותפיסתו. כתב עתי"ם אינו צריך לשאוף לחידושים מעבר לאלה שהוא נתקל בהם בעבודתו באורח מובהק. אם שמיר בעצמו נמנע מלהבליט את הלאווים שבעמדתו והוא טורח להדגיש דווקא את היסודות החיוביים, לא תפקידו של כתב עתי"ם לקרוע את המסווה מעל פניו ולהציגו קבל עולם כחמום־מוח קיצוני.

אגב, מצאתי בנאום משפט, שקריאתו עוררה בי חיוך: „הסכמי קמפ דייוויד נחתמו עם מצרים, בעזרת ארה"ב, בספטמבר 1978 והסכם השלום נחתם במארס 1979. אך נסיון כזה הוא נדיר מאוד. למעשה, הסכמי קמפ דייוויד יצרו את אחד מהסכמי השלום המעטים ביותר

יצחק שמיר — גם „כן"

בזמננו. הדבר עודד אותנו להמשיך באותו נתיב, במאמצינו להרחיב את תהליך השלום אל עבר שכנינו האחרים". כך מדבר ב־1987 יצחק שמיר, שב־1978 התנגד להסכמי קמפ דייוויד ונמנע בהצבעה עליהם בכנסת. מזכיר את מדינות ערב, שאחרי מלחמת ששת הימים תבעו מאתנו לחזור לגבול הקודם ובכך הכירו אוטומאטית בגבולות 1948.

● „רק" 36 מיליון דולר

ועדת ההקצבות של הסנט האמריקני אישרה בראשית השבוע את סיוע החוץ לישראל ל־1988 בסך כולל של שלושה מיליארד דולר: 1.8 מיליארד דולר סיוע צבאי, 1.2 מיליארד סיוע כלכלי. כל זאת לא לפני שיו"ר הוועדה סנטור דייוויד אונוי פנה לישראל ושאל אם היא מוכנה לוותר על 2 אחוזים מן הסיוע הבטחוני שהם „רק" 36 מיליון דולר. הוא אמר, שהתקציב העומד לרשותו, המכיל את סיוע החוץ כולו וכן סכומים המיועדים לתשלום השלמות לאוצר האמריקני על־חשבון מדינות שמאחרות בהחזר החובות שלהן, חסר. הקופה שלי, אמר, ריקה, ויהיה זה יפה אם ישראל תעזור למלא אותה במקצת.

ישראל טענה שאינה יכולה לוותר מרצון על שום סכום סיוע וגם לא הוגן שיפנו דווקא אל מצפונה, שכן היא מחזירה את חובותיה בדייקנות. סנטור אונוי התכוון בכל־זאת להביא את הצעתו להצבעה בסעיף תיקון לחוק סיוע החוץ, שיחייב את ישראל לוותר על 2 אחוזים מן הסיוע הבטחוני. אבל הוא חיבר אחד לאחר, נוכח שידידי ישראל לא יאפשרו להעביר תיקון כזה, ונסוג. הוא הגיש לאישור הוועדה את מלוא הסכום, 1.8 מיליארד דולר ולידו 1.2 מיליארד דולר. שני הסכומים אושרו.

● נציג בנתב"ג

יהודה הורם, באחרונה מנהל מחלקת מזרח אירופה במשרד החוץ ובעבר שגריר בפינלנד ובדרום־קוריאה ויועץ לשר החוץ, הוא האיש מטעם משרד החוץ שיקיים קשר עם תחנות הכניסה לישראל (נתב"ג והגשרים על הירדן) וידאג לכך, שאורחים אמריקניים ממוצא פלשתינאי או „כושים עבריים" יקבלו יחס ראוי. גם אם בסופו של דבר יוחלט לגרשם מן הארץ.

מינויו של יהודה הורם נעשה בעקבות שורת החלטות שקיבל צוות בין־משרדי בראשות המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, בעקבות תלונות אמריקניות בקשר למקרים שבהם לא אושרה כניסה לישראל לאורחים אמריקניים מן האפיונים המוזכרים. אחת ההחלטות היתה כי נציג בכיר של משרד החוץ או משרד התיירות יהיה בנמל התעופה בן־גוריון 24 שעות ביממה ויענה על בעיות חריגות העולות מדי פעם. יהודה הורם יישב בירושלים וייסע הרבה ללוד ולגשרים.

„הוא רצח לי את דוד"

חיים שר־אבי (שרעבי), 77, עתונאי ב„דבר" בימי ברל כצנלסון, היום בגימלאות. אחיו של יו"ר הכנסת לשעבר ישראל ישעיהו ז"ל. אינו אוהב את ההויה היונית של שמעון פרס. הוא רואה בו, לא פחות ולא יותר, מגשים תורותיהם של „מצפן" ו„שלום עכשיו" (אצל שר־אבי אין הבדל ביניהם) וסבור, שפרס עושה את מלאכתו של ערפאת. הוא משוכנע שפרס מסלף את חזונו של דוד בן־גוריון ולכן החליט לספר כמה דברים. באכסניה של „נקודה", עתון הישובים ביו"ש ועזה, על יחסו האמיתי של בן־גוריון לפרס. לא מן הסיבות הנכונות, שר־אבי מביא סיפור מעניין.

בימיה הראשונים של רפ"י, הוא מספר, עוד לפני שנקראה בשם זה, התארגנה בתוכה קבוצה, מתוך כוונה לחזור למפא"י. הקבוצה התכנסה בבית „אל על" ביוזמת - - כך התברר לשר־אבי במהלך הפגישה — שמעון פרס, „שנשא עיניו למנהיגות הפנויה במפא"י".

בפגישה השתתפו משה דיין, מרדכי בן־פורת, מרדכי סורקיס, גד יעקבי ועוד שלושה אנשים. פרס קרא את ההצעה, לאחר שתוכנה פורסם בעתוני הערב. שר־אבי פנה אל פרס ושאל אם בן־גוריון נשאל לדעתו. פרס ענה: אם רצונך, קרא לבן־גוריון ונשאל אותו. פרס הרים את השפופרת וביקש מבן־גוריון לבוא לפגישה.

בן־גוריון הגיע תוך חמש־שבע דקות, „נמרץ ומתנשף". פרס הסביר לו את ההצעה. „פני בן־גוריון האדימו והחווירו חליפות ואז פלט את ההכרזה הנוראה: „אם אתם רוצים לחזור תחזרו. אני אצא לבחירות לבדי. לא אלמן ישראל". משה דיין החוויר (כך שר־אבי), אמר שהוא „נגד חזרה" והסביר את נימוקיו. גם בן־פורת התנגד וכנראה גם סורקים. השאר הסכימו ובסיכומו של דבר הישיבה פורה בלא החלטה.

ימי אחדים אחר־כך כינס בן־גוריון בביתו בפגישה בה השתתפו כ־30 איש והציע לצאת לבחירות ברשימה שתיקרא רפ"י. שר־אבי: „אני ישבתי עם המנוח יעקב אורנשטיין לימין בן־גוריון ואתה, שמעון, ישבת משמאלו. בתום נאומו והצעתו, פנה אלי בן־גוריון והגיש לי עט ונייר כדי לכתוב את ההודעה על הקמת רפ"י ואתה, שמעון, קמת משמאלו, ניגשת אלי ואמרת: „אני אכתוב את ההודעה", חטפת מידי את העט והנייר וחזרת למקומך. בן־גוריון הביט בך בחומרה ואמר לך בזו הלשון: „אבל תכתוב מה שאני אקרא לך", וקרא לך נוסח ההודעה שלמחרת פורסמה בעתונים. הלא כן, שמעון?"

שמעון פרס — טלפון לבן־גוריון

שר־אבי ממשיך, בלא מעט מרירות: „מאז, בכוח ובהתמדה, נטלת, שמעון, את ניהול ענייני רפ"י לידך. קירבת את מי שרצית והרחקת את מי שלא רצית. הקמת מטה והשתלטת על רפ"י כולה, עתים אפילו תוך התעלמות מרצונו של „הזקן". ורק הבחירות שהכזיבו מוטטו את רפ"י עד שפורקה, וחזרת, אתה וחבריך, למפלגת העבודה, כאשר אתה בכיוון המטרה שהצבת לעצמך". שר־אבי מגלה את צפונות לבו ומחשבתו, שפרס ניהל את מערכת הבחירות „בכוונה שרפ"י תיכשל ולא תהיה לה ברירה אלא לחזור למפא"י", כפי שאכן קרה. „זה היה הרקע לדברים החריפים שבן־גוריון ואשתו אמרו לי על פרס".

מה הם אמרו לו על פרס?

כאחר הימים בא שר־אבי לביתו של בן־גוריון בשדרות קק"ל. בן־גוריון שאל מה נשמע, שר־אבי אמר שהוא מאוכזב. בן־גוריון שאל ממי, שר־אבי אמר מכולם — וכך נמשכה השיחה:

„בן־גוריון הביט רגע על המכתבה ועוד פלט: אני מסכים, תהיה מאוכזב מכולם, אבל לא מאחד.

אני: ממי?

בן־גוריון: ממשה (הכוונה למשה דיין, שחיבב אותו מאוד).

אני, פתאום: ופרס?

פני בן־גוריון האדימו וקדרו, ולאחר שהביט בי בזעם והרגשתי בו זעזוע, הרים קולו ואמר: אל תדבר עם האיש הזה, אל תאמין לו, אל תתקרב אליו. וכאשר ידו הימנית קמוצה, הושיט את זרת היד וקרא: „אל תגע בארבע אמותיו של האיש הזה".

הייתי כהלום רעם והחרשתי ובן־גוריון הוסיף למלמל מלים שלא יכולתי לתפוס מהן דבר. אז החלטתי להטות את השיחה לאפיק אחר ושאלתי את בן־גוריון: ומה דעתך על בגין?

בן־גוריון: אה, בגין אדם הגון. אפשר להתקוטט אתו, אבל בגין אדם הגון מאוד. (פולה נענעה בראשה לאות הסכמה)".

הם הוסיפו לדבר ותוך כך רמזה לו פולה שיירד אליה כשיסיים את השיחה. „נפרדתי ממנו וירדתי אל פולה כבקשתה. היא ישבה בפינה ועל מגש לפניה כבר היו מונחים כוס תה ופרוסת עוגה. הושיבה אותי וכה אמרה לי, ועדי בשמים שדברי מדוייקים: „אתה לא יודע מה עשה פרס זה. הוא רצח לי את דוד" ותוך כדי דיבור הבטתי בפנים ובעיניים. הן היו מליאות דמעה. שמעתיה בזעזוע וניסיתי לרכך את הדברים באומרי: אולי... ואולי... אך היא עמדה בשלה: „הוא רצח לי את דוד"".

מסתבר ששר־אבי רץ עם סיפורו כבר שנים „אבל מעטים התרגשו". הוא כתב לפרס ולא קיבל תשובה ראויה. הוא שלח מכתבי לכל חברי מרכז מפלגת העבודה וחברי הסיעה בכנסת, וגם שם לא קיבל התייחסות, שלא לדבר על עתונו „דבר". לדעתו, כולם פוחדים מפרס. הוא לא מעלה, על דעתו שאולי יש עוד נימוק: שהמרחק בין בן־גוריון של סוף ימיו ובין שמעון פרס של היום אינו, אחרי הכל, כל־כך גדול.

● פשיטה פולנית

„משכנות שאננים", מקום האירוח הנפלא ששיפצה „קרן ירושלים", יארח החודש ובחודש הבא, כמו תמיד, פרופסורים מכל התחומים, אנשי רוח ואמנים. אלא שהפעם בולט בהם מספר האורחים הפולנים. עברתי על הרשימה והתרשמתי.

מאתמול החל להתארח ב„משכנות שאננים", כאורח האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין, פרופ' מארק סטאחובסקי מהאקדמיה למוסיקה של קראקוב (10 ימים). הפסלת מגדלינה אבאקאנוביץ' תתארח ב„משכנות" 12 יום החל מ־3 בספטמבר. ב־16 באוגוסט יגיעו שלושה פרופסורים מפולין כדי להשתתף בסימפוזיון בין־לאומי על פולימארים בטכנולוגיות מתקדמות: פרופ' ז. ק. ברזוזובסקי מהאוניברסיטה הטכנית והפרופסורים מ. קריז'נסקי וא. זיאביקי מהאקדמיה הפולנית למדעים. נוסף עליהם יגיעו חוקרים מרומניה, בולגריה והונגריה.

אפשר להגיד, שההתלהבות היא לא רק מכאן לווארשה.

רשות הקורא

ללמוד להקשיב

נדהמתי לקרוא את תגובותיהם [illegible] של ישראל זמיר ולולה פורת לשיר של [illegible] שיינפלד „לאחי ועטני". נראה [illegible] העובדה ש„שמש העמים" אינה מאירה [illegible] בשמי עולמנו, הסינוור שיצרה עדיין [illegible] אצל איילו אנשים.

הצעירה הקולקטיבית של ההמון „מה אחר" קדימה מוליכה לא אחת מעבר ל[illegible] התהום. עיתון איננו ג'ינגל, וגם לא [illegible] פרסומת. הוא נועד לתת [illegible] ולהשמיע דעות, גם אם אלה אינם [illegible] או מסמרים את שערותיהם [illegible] של כמה סטאלינסטים [illegible] לדעת, הזכות לשמוע ולהשמיע, [illegible] לחשוב ולהסס — מהוות אבני יסוד [illegible] חברה דמוקרטית. אם אנו רוצים להגיע [illegible] הימים לאיכות חברתית [illegible] עלינו ללמוד קודם כל להקשיב, [illegible] שנאמר אינו תואם את דעותינו.

אשר לסכנה הגרעינית, זו מעוררת [illegible] בעולם המערבי ובגוש המזרחי [illegible] והתנגדות ציבורית נרחבת, במיוחד [illegible] ובמיוחד במערבה. סכנה זו טרם חלה [illegible] להכרתנו רצופת אובססיית [illegible] ו„החשיבה הבטחונית". מי ייתן, [illegible] פורת, זמיר ודומיהם יתעשתו [illegible] הביטחון הגרעיני המדומה. ולמה [illegible] שיינפלד ומרדכי ועננו — חיזוק [illegible]

אננר אביה, חולון

המשכורת של מובארק

באחרונה פורסם בעיתונות כי [illegible] העם של מצרים החליטה להכפיל את משכורתו החודשית של הנשיא מובארק ל־1,200 לירות מצריות (550 דולר). היומון הרשמי „אל אחבאר" אף ציין כי משכורתו החודשית של שר במצרים, [illegible] כל התוספות, מגיעה ל־300 לירות מצריות (כ־150 דולר).

אולי כדאי לאמץ אצלנו?

אבא בוטביניק, רמת־גן

פטנט משומש

לחה"כ מיכאל דקל יש מעט [illegible] מסמרות שיער, שהאחרונה [illegible] ה„טרנספר". לגבי דקל, אוכלוסית [illegible] מהווה מיטרד וכאב ראש. העובדה [illegible] מי שרשם לזכותו „פטנט" על [illegible] רחבעם זאבי, לא הפריעה לו כלל [illegible] לפי שיטתו ודרכי חשיבתו הפוליטית [illegible] להעלות רעיונות כאלה, על [illegible] הציבורי. נכון, הדעת אינה סובלת [illegible] מסוג זה, ושתמיד יהיו מי שיגנו [illegible] שלא יעשה השכל יעשה הזמן — [illegible] יתרגל להאזין ולקלוט ושוב לא [illegible] בגדר רעיונות מעוררי פולמוס ומי [illegible] יבוא יום והם ישתרשו בתודעת הציבור [illegible] כך אפשר להבין את הצורך הדחוף [illegible] של דקל ודומיו להשמיע לכלוכים [illegible] מסוג זה.

נותר רק לקוות שהעם הזה, [illegible] בחלקו, ואשר ברובו נוטה למתן [illegible] וההשקפות הפוליטיות של עצמו, [illegible] נפש ובשתי ידיים את הנסיונות [illegible] הללו. המחיר ששילמנו בגלל „המגאו[illegible]" זה עדיין טרי בזכרוננו מכדי שנייש[illegible] אחרים. ומוטב שגם דקל יזכור זאת.

אבי גרין, חולון

גוש של שפויים

מאמרו של ויקטור שם־טוב ב„על המשמר" מ־4.8.87 מצביע על אפשרות של הקמת [illegible] רחבה של כל השפויים במדינה. כבר [illegible] מהמפלגות אינה מוותרת על קיומה [illegible] עד לבחירות. ככל שיגדל משקלה של [illegible] בגוש זה, יהיה משקל רב־יותר ל[illegible] הגורס שלשלום עדיף על שטחים, [illegible] המדיני חייב להתקבל על כל [illegible] החיה בישראל, והמדיניות הכלכלית [illegible] תעוצב כך, שתיתן קיום נאות וישראל [illegible] מוקד משיכה לעלייה.

הפוטנציאל הכלכלי הקיים בארץ [illegible] להפיק את מלוא כוחו במרוצת [illegible] הגיאופוליטי רק כאשר ישרור שלום [illegible] באזור, מצד אחד, ומצד שני — [illegible] הכלכליים יחולקו בצורה יותר צודקת [illegible] נטל הביטחון יקטן ויילך.

לדעתי, הקמת חזית „שפויים" תיתן [illegible] כוח למפ"ם, תמתן את הוויכוחים [illegible] ברחבי התנועה, בעיר ובקיבוץ. בשאלה [illegible] צריך כבר להתאחד עם רצ או עם [illegible] ותחזק את העמדה שמפ"ם עצמאית [illegible] השעה.

השוללים את הליכת מפ"ם [illegible] עצמאית חוששים בעיקר מהצר הא[illegible] כאשר לנגד עיניהם הסיכון של הגבה[illegible] הימין. הקמת חזית רחבה של הוח[illegible] ומתקדם ייטול את עוקצן של הח[illegible] ויגביר את האמון במפ"ם, שלדעת כל [illegible] בעבר ובעתיד, נותנת פתרון שלם [illegible] לכלל הבעיות הניצבות לפני המדינה [illegible] העוברים.

אסתר עופר, ק[illegible]

חדשות המשק

בכנס פעילי התעשייה של הקבה"א

להקים שותפויות מסוג חדש

תפוקת התעשייה בקיבוץ הארצי תגיע ליותר מ־500 מיליון דולר בשנת 1987 — העריך אתמול יהודה שי, רכז המדור לתעשייה בקבה"א, בכנס פעילי תעשייה ומשק של הקבה"א בתל־אביב, לדיון בסיכומי התעשייה בתשמ"ז ובשינוי כיוון באסטרטגיות התיעוש בקיבוצים.

התפוקה ב־1986 היתה 428 מיליון דולר, מזה 138 מיליון דולר יצוא. במחצית הראשונה של 1987 הגיעה התפוקה ל־272 מיליון דולר, מזה 70 מיליון דולר ליצוא.

שי ציין, כי העלייה בתפוקה של מפעלי התעשייה היתה יותר מ־23 אחוז. הוא הדגיש, כי רק 10 מפעלים מייצרים בהיקף של יותר מ־10 מיליון דולר בשנה. ב־24 מפעלים התפוקה השנתית מעל 5 מיליון דולר. התפוקה של מפעלים אלה היא יותר מ־70 אחוז מכלל התפוקה של תעשיית הקבה"א. שי עמד על העובדה, שאין כמעט מפעלי אלקטרוניקה בקבה"א.

לדעתו, לקיבוצים במבנה הנוכחי קשה להשתלב בתעשיית ההיי־טק. אין מאגרי כוח אדם לעיסוק במחקר ופיתוח ואין משאבים להון סיכון. תעשיית היי־טק אמיתית אינה יכולה להתקדם בלי מו"פ ובלי הון סיכון. בתעשיית המזון מספר קטן של מפעלים, ויש להצטער על כך. זהו סוג תעשייה המתאים לקיבוצים.

שי סבור, כי היקף פעילות של 5 מיליון דולר בשנה הוא יעד, שכן היקף כזה כבר מאפשר השקעות בשיווק. הגודל האופטימלי צריך להיות לפחות 50 עובדים היכולים לשאת הוצאות ניהול. התפוקה לעובד צריכה להיות 85 אלף דולר לשנה. לדבריו, רק 13 מפעלים מקיימים את כל הקריטריונים. סה"כ התפוקה שלהם — 160 מיליון דולר והיצוא נאמד ב־50 מיליון דולר. בתוך 110 מפעלי הקבה"א קיימות 14 שותפויות, עם קיבוצי תק"ם.

זמי מר: להשתמש ביעילות במשאבים

היעד של התעשייה בקיבוצים צריך להתרכז סביב ניצול הפוטנציאל הקיים במפעלים, אמר זמי מר, רכז המחלקה לכלכלה. לדבריו, ניצול הפוטנציאל הוא עיקרה של האסטרטגיה התעשייתית שיש לנהל בשנים הקרובות. הוא הזכיר את שיתוף הפעולה הקיים בין קיבוצים בענפי החקלאות, בהם העברת ידע ונסיון הפכו ללחם־חוק. בתעשייה שיתוף פעולה אינו קיים. במספר קיבוצים קיים חשש המפריע להם להגיע לשיתוף עם קיבוצים אחרים, פרט להעסקת עובדים מקיבוץ שכן. משום־מה קיימת חשדנות, למרות שיש קיבוצים שהוכיחו כי השיתוף אפשרי וחיובי. יש היום קיבוצים רבים המחפשים מפעל תעשייה שני. במקום חיפוש מפעל חדש הוא מציע צורה אחרת, הכוללת, העברת קו ייצור ממפעל קיים ובעל מוניטין לקיבוץ שני תוך תיאום וניהול בו קיימת חלוקת אחריות ושותפות. זהו, לדעתו, הביטוי של הערבות ההדדית הקיימת בקיבוצים ולולא היתה, היה צריך להמציא אותה.

זמי מר אמר, שבכל קיבוץ צריך להיות מפעל תעשייה אחד שהוא הדומיננטי, ומפעל שני לשם גיוון העיסוקים. לדבריו, הזמן בשל לשותפויות מהסוג החדש. בקיבוצים רבים יש הבנה למהלך הזה, על כל הקשיים הכרוכים בו.

חיים אורון: שינוי כיוון

את הכנס בו נדונו הנושאים הקשורים במצב התעשייה בקיבוצים על כל הפרובלמטיקה שלהם נעל חיים (ג'ומס) אורון, מזכיר הקבה"א, שהדגיש כי הפגישה היא חלק ממהלך כולל שעיקרו שינוי כיוון. שינוי הכיוון צריך להיתפש כשינוי כיוון אידיאולוגי. בו תהיה התנועה שותפה כמניעה מהלכים ושלא יתפש חלילה כבית קרנות, אליו פונים רק כשנזקקים לו. הוא סבור שהגיע הזמן לפרוץ את המעגל של „קיבוץ עם המפעל שלו". כאשר הדגש הוא על „שלו". לדבריו, יש לנצל את הפוטנציאל הקיים לא רק בנוגע של הרחבת מפעל והגדלתו. הקיבוץ הארצי גדל כל שנה. אומנם באחוזים קטנים. אבל הגידול קיים ויש מקום להקמת מערכות משותפות של מחקר פיתוח, שיווק וכיו"ב.

בקבה"א 83 קיבוצים, שבכל אחד מהם קיים מפעל תעשייה, ואם לא קיים — צריך להקימו.

חיים מרגלית

אברהם אגמון, מנכ"ל „דלק":

שחל יוזם רפורמות שונות ומשונות

● דברי השר על ארגון שביתת תחנות הדלק — עלילה

הברות השר שחל על חברות הדלק בשקר יסודן, והן עלילות שווא שבכל מדינה מתוקנת היה נותן עליהן את הדין, אצלנו, כשר וכחבר־כנסת הוא מכוסה בחוק החסינות — אומר אברהם אגמון, מנכ"ל חברת „דלק", ודוחה בשאט־נפש את האשמת השר, כי בגלל חברות הדלק הוציאה המדינה כל שנה 100 מיליון דולר נוספים לרכישת דלק.

אגמון הראה לי מכתב ששיגר לו השר שחל לפני כשנה, בספטמבר 86, ובו שיבח אותו על רכישות דלק זולות במיוחד. לחיזוק דבריו מניח אגמון על השולחן פרסום של סוכנות האנרגיה הבינלאומית היושבת בפאריס, המראה כי ב־1986 שילמה ישראל כ־13 דולר בממוצע לחבית, כאשר בארה"ב היה המחיר הממוצע 15 דולר, במערב אירופה יותר מ־15 דולר וביפן 16 דולר. על נתונים אלה, אומר אגמון, שחל לא יוכל לחלוק.

הוא זועם במיוחד על הביקורת שמטיח השר בפומבי בראש מינהל הדלק, שמעון גלבוע, שלדברי אגמון מנהל בכישרון יוצא מן הכלל את מדיניות רכישות הדלק מאז תחילת שנות ה־70'. את הדלק, מזכיר אגמון, רוכשות שלוש חברות ולא השר שחל, אף כי הוא מכריז על עצמו בכל הזדמנות כאחראי ליבוא דלק זול לישראל. הוא לא רכש דלק, קובע אגמון, וגם אף אחד מקודמיו לא רכש דלק.

אגמון רוגז על שחל כי הוא מפיץ כי החברות עמדו מאחורי השביתה האחרונה, בה נסגרו כל תחנות הדלק. זהו, לדבריו, „שקר גס". ראשי החברות נפגשו עם הסוכנים ובעלי התחנות בשבוע שעבר ותבעו מהם לא לשבות, ולא לגרום סבל לצרכנים, אף כי הם מבינים את דרישותיהם.

אגמון גם אינו מבין מדוע אצה הדרך לשר האנרגיה להעביר בכוח רפורמה במשק הדלק, שכל נגיעה ותזוזה בו פירושה הוצאות כספיות כבדות. לדוגמה הוא מביא את ההתחממות האחרונה במפרץ הפרסי, שבעקבותיה עלו מחירי הדלק ביותר מ־2 דולר לחבית. מול, הוא מוסיף, שצפינו את המהלכים במפרץ, ורכשנו כמויות דלק גדולות מתמיד. לכן, בינתיים יכולים למכור לצרכנים בארץ דלק זול במיוחד לעומת מחיריו באירופה.

חברות הדלק בעד הצעת נסים

לדבריו, שלוש חברות הדלק מוכנות לקבל את הצעות שר האוצר נסים לרפורמה במשק הדלק, כפי שהובאו לממשלה בחודש מארס האחרון בעת הדיון על תקציב המדינה. ואלה הן הצעות השר נסים: תבוטל חלוקת השוק הקיימת בין חברות הדלק ויבוטל „צו גלבוע", המסדיר את החלוקה. יוסר הפיקוח משער בתי הזיקוק (חיפה ואשדוד) לצרכן: ייקבע מחיר גג לצרכנים לתקופה של שישה חודשים מיום ביטול חלוקת השוק, מאותו יום יוכלו חברות הדלק והצרכנים הגדולים (משרד הביטחון, חברת החשמל, התעשייה הפטרוכימית וחברות המלט) לייבא תזקיקי נפט, תוך התחרות במוצרים דומים המיוצרים בבתי הזיקוק בארץ; תינתן האפשרות להעביר את הבעלות על מלאי החירום, הנמצא עתה בידי שלוש חברות הדלק לידי המדינה; תיערך בחינה מחודשת של מדיניות המסים ופעולות משלימות אחרות, כמו איחוד חברות האיחסון וההולכה של הדלק, וכן תינתן אפשרות להרחיב את יבוא הדלק ותזקיקי דלק.

לדעת אגמון, חברות הדלק הסכימו לקבל הצעות אלה, אף כי אינן הכי מוצלחות. לעומת הצעות אלה קופץ שר האנרגיה שחל ומרעים בקולו, ומודיע כל יום על רפורמות שונות ומשונות, שאפילו הוא עצמו „שבצניעותו הרבה הוא חושב שיש לו הבנה במשק הדלק" אינו מבין אותם, ולא רק הוא, גם אגמון אינו מבין את הרפורמות. גם ועדת הכספים של הכנסת וגם ועדת הכלכלה מתנגדות להצעות שחל, משום שאינן מבינות אותן. יש לזכור, כי רכישות הדלק נאמדות בכ־2 מיליארד דולר בשנה. מדוע מסרב שחל להביא את הרפורמה לדיון בקבינט הכלכלי, מתפלא אגמון. הוא עצמו מקווה, ששחל יחשוב עוד פעם בטרם יפעל בבהילות.

חיים מרגלית

כמה באמת שילמו החקלאים (2)

ההסתבכות — באשמת המדיניות

הרשימה הראשונה בנושא זה תיארה כיצד חישב הכלכלן עמירם קופר מניר עוז את שיעורי הריבית ששילמו החקלאים בפועל בשנים האחרונות על סוגי ההלוואות העיקריים שקיבלו, ובאילו טכניקות או צירופי טכניקות השתמשו הבנקים כדי להקפיץ את הריבית בפועל לשיעורים גבוהים בהרבה מאלה שצויינו בלוחות הסילוקין הרשמיים של אותן הלוואות. קופר הגיע למסקנה, שהחקלאים זכאים להחזר של ריבית עודפת בשיעור „39.2% מכלל חובותיהם, וזהו חישוב זהיר שאינו מביא בחשבון הוצאות מימון „שוליות" לכאורה, כמו מחיר הערבויות להלוואות אלה, הנע בין 1.5% ל־0.5%. מספר זה מתבסס על סל חובות ממוצע של חקלאי כשור, ש־60% מחובותיו היו הלוואות צמודות מדד, 20% צמודי מט"ח ו־20% בריבית בנקאית. מצבם של חקלאים, בקיבוצים או במושבים, שהתחילו את שלוש השנים האלה עם חוב גדול מהממוצע, היה קשה פי כמה. אלה נזקקו, במקרה „הטוב", לשיעור גבוה יותר של אשראי בריבית בנקאית רצחנית ב„סל" שלהם — או, כפי שקרה בדרך כלל, לא יכלו לקבל את נפח האשראי הדרוש למיחזור החוב ולפעילות המשקית השוטפת בבנקים, ופנו להשיגו בשוק האפור. בשוק זה הריבית הבנקאית בשיעור 74% היתה הבסיס, שעליו הוסיפו המלווים כהנה וכהנה.

הביטוי הנגדי לאותה תופעה היו רווחי עתק פיננסיים של מיעוט מקרב המתיישבים שנכנסו למשבר עם רזרבות כספיות גדולות: אלה הרוויחו ריבית בלתי סבירה כשהלוו את כספם, ישירות או דרך מערכות פיננסיות כתנות, לחבריהם החלשים.

מצב דברים זה גרם לאשר הלפרין לטעון באותו מאמר ב„על המשמר", כי ההלוואות היקרות בהתיישבות ניתנו על־ידי ספקים, חברי מושבים וארגוני קניות.

גם במסמך שהעביר בנק לאומי לכנסת יש טיעון דומה: חלקם של החובות בריבית בנקאית יקרה מכלל חובות המושבים לבנק זה ב־84 היה 4.6% בלבד, ועלה בהדרגה ל־16% ב־1986. מצוטט „מקור בנקאי בכיר", שאמר שמכלל חובות המושבים לגורמים חוץ־בנקאיים, שהסתכמו ב־9.86 ב־769 מיליון דולר, 70% הם לגורמים בתנועת המושבים עצמה. „יש מקום למחוק את החובות בריבית כזאת שניתנו בתוך תנועת המושבים", טוען אשר הלפרין, ואותו „מקור בנקאי בכיר" מוסיף עצה רטרואקטיבית מתחסדת: „אם אותם מלווים היו שמים את הכספים האלה בתפ"סים בבנקים, הם היו מרוויחים פחות — אבל גם ההסתבכות בחובות היתה קטנה יותר".

כאמור, קופר כבר הוכיח כי הריבית הבנקאית לבדה גרמה את גידול החוב בכ־40% אצל חקלאיים שלא נזקקו לשוק האפור. נוסף על כך — הממשלה, ובנק ישראל, באמצעות הבנקים המסחריים, ניהלו באותה תקופה מדיניות של הגבלה חמורה בנפחי האשראי, כך שחקלאי במצוקה נאלץ לפנות לשוק האפור כדי לא לפשוט רגל.

המסקנה הרטרואקטיבית הנכונה איננה שאותם מלווים בשוק האפור היו צריכים להפקיד בתפ"סים, אלא שהאוצר ובנק ישראל, באמצעות הבנקים, היה צריך להלוות נפחי אשראי גבוהים יותר לחקלאים באותה תקופה, בריבית סבירה. אילו עשו זאת, לא היו גובים נשך מהחקלאי וגם היו מורידים את מחיר האשראי בשוק האפור — איזה חקלאי היה מסכים לשלם 12% ו־15% לחודש (!) בשוק זה, אם הבנק היה מוכן להלוות לו כסף זול?

מלבד זאת, מחיקת החובות הפנימיים במערכת המושבית איננה מציאותית. יוצא מזה, שמושבניק שהלווה לחברו — יפסיד את כספו, ואילו מושבניק שהלווה לסוחר, או לתעשיין בעיירה סמוכה — באותה ריבית — כספו יישאר בידיו.

לא ירגישו בחסרונו

אילו רצו הבנקים בפיתרון נכון, יכלו לדרוש מחיקת נשך כללית, אך את זה, כמובן, אינם דורשים. ובסיכום, אין רגליים לטיעון של האוצר והבנקים, שהם הלוו לחקלאים כסף זול — הכסף שהלוו היה בריבית נשך, אין רגליים לטיעון שהחקלאים הסתבכו ב„אשמתם" בכסף אפור — הם לוו אותו בלית ברירה, כשהבנקים והממשלה סגרו את ברזי האשראי, כך שאפילו למיחזור חובות קיימים החקלאי נזקק לנפחי אשראי שמצא רק בשוק האפור. מכאן שהאוצר ובנק ישראל -הם האשמים העיקריים במשבר, ולכן לא ייתכן שכל עול מחיקת החובות יוטל רק על הבנקים, הספקים, והחקלאים עצמם, כשהאוצר אינו משתתף.

יש לתבוע את מחיקת חובות הנשך — ולא פחות חשוב מזה — את הורדת שיעור הריבית היום. יש לדרוש הקצאת אשראי זול ובנפח הולם להשקעות, והון חוזר להתיישבות בעתיד. כל עוד אין עושים זאת, על גבנון הנשך מהעבר ממשיכה לצמוח חטוטרת נוספת, כשהריבית הגבוהה יחסית של היום היא קנס נוסף המוטל על המתיישבים שנגזלו בעבר.

אשר לריענון מסגרות ארגוניות וייעול, זהו תהליך חיוני ורצוי, אך לא רק בארגוני הקניות. אם הטיעונים של ד"ר אשר הלפרין על ריבית מתחת ל־10% שנגבתה מהחקלאים הם מוצר אופייני של המוסד אשר הוא עומד בראשו, אז איגוד הבנקים הוא מוסד מיותר לחלוטין, הממומן, בסופו של דבר, על־ידי לקוחות הבנקים, כולל ההתיישבות. אפשר לוותר עליו. המשק הישראלי לא ירגיש בחסרונו, וגם לא הבנקים עצמם.

עודד ליפשיץ

(רשימה שנייה ואחרונה)

המיליארדים האבודים של הודו

דובר משרד המשפטים בברן אמר, כי שווייץ מצפה שהודו תגיש בקרוב בקשה לסיוע משפטי, כדי לגלות את עקבות מיליארדי הדולרים שהודים הפקידו בחשבונות ממוספרים בשווייץ.

משלחת הודית ביקרה בשווייץ בחודש יוני, במגמה ללמוד את ההיבטים המשפטיים, ונראה כי שווייץ מוכנה לחתום על הסכם לסיוע הדדי. שר האוצר ההודי, נראיין דוט טיווארי, אמר בפרלמנט ההודי בשבוע שעבר, כי מרבית הסכום — 4.5 מיליארד דולר — שהוברחו ע"י ההודים אל מחוץ לארצם מופקדים בשווייץ.

יוסף אלפרן, ז'נבה

ישראל ואירלנד מתחרות על הקמת מפעל תחמושת

ישראל ואירלנד מתחרות ביניהן על שכנוע חברה אמריקנית העוסקת בייצור תחמושת, להקים מפעל בהשקעה של 4 מיליון דולר. במשרד התעשייה והמסחר אמרו אתמול, כי החברה מגלה עניין רב בישראל, לאור מיקומה והמוניטין שיש לה בתחום התעשייה הבטחונית.

מדובר בתוכנית של חברה אמריקנית להקים מפעל תחמושת קלה מפלסטיק, על־פי פיתוח של החברה האם האמריקנית — תחמושת המיועדת לאימונים בלבד. כל התחמושת שתיוצר תיועד לחברה האם בארה"ב.

במשרד התעשייה והמסחר הציעו לחברה האמריקנית למקם את המפעל במבנה במצפה רמון, המתאים לדרישותיה, והובטחו ליזמים האמריקנים מירב ההטבות — כהן מבנה בשכירות מסובסדת, מענקי השקעה על־פי חוק עידוד השקעת הון בשיעור של כ־40 אחוז ופטור ממס לעשר שנים.

החברה, כי גם ממשלת אירלנד מנסה לעודד את האמריקנים להקים את המפעל בתחומה. אירלנד הציעה ליזמים מענקים בגובה 65 אחוז על ההשקעה, השתתפות בשכר העובדים ובשכר הדירה והטבות נוספות.

כאמור, ההשקעה במפעל אמורה להיות כ־4 מיליון דולר, והוא אמור להעסיק 150 עובדים.

אורי נחשון

הדולר „יישאר יציב"

העלון „פורן אקסצ'נג' ניוז", של יוניון בנק, צופה המשך יציבות שער הדולר כלפי המטבעות האחרים, כולל היין היפאני, ברבע השלישי של 1987. „השפעות של גידול היצוא, ושל מרכיבים מסויימים של הצריכה האמריקנית, מתאזנות, וכתוצאה מכך הדולר נשאר יציב", אומר העלון. כן הוא שולל דעה שהשמיעו באחרונה כמה כלכלנים, שטענו כי קיימים תנאים יסודיים דומים לאלה שהיו בקיץ 1985, שהכשירו את עליית שער הדולר.

אשר למטבעות האחרים, העלון צופה עלייה מסויימת של הפרנק השווייצי לעומת המארק הגרמני. גליון האפ.איי.אן שיצא לפני החרפת המצב במפרץ הפרסי רואה רק אפשרות של „עלייה מתונה מאד" של הזהב.

הסיבות לעליית מחיר הזהב הם גידול הכנסות חברות אופ"ק, אינפלציה והסכנה הנשקפת למערכת הבנקאית הבינלאומית בגלל חובות החוץ המצטברים של המדינות המתפתחות. כן טוען העלון, כי ירידת הביקוש היפאני לזהב תאוזן על־ידי צמצום ההיצע הסובייטי.

יוסף אלפרן, ז'נבה

מבזקים כלכליים

■ שר האוצר משה נסים החליט, כי הבנק להשקעות „פרסט בוסטון" מניו־יורק יהיה היועץ לממשלת ישראל לעניין מכירת חברות ממשלתיות. כן החליט השר, שלצורך הערכת החברות השונות שיעמדו במכירה ובדיקת אפשרויות השיווק שלהם יתמנו שני בנקים להשקעות, „פרסט בוסטון" ו„שירסון להימן", אף הוא מניו־יורק. ההחלטה למנות שני בנקים לנושא הערכת החברות באה בשל רצונו של שר האוצר לקצר את הזמן הנדרש להכנת החברות למכירה, בהנחה ששני הבנקים הנ"ל הנחשבים כמובילים בתחום הפרייבטיזיישן, יוכלו לרכז את מירב המאמצים לתקופה קצרה יותר.

■ „סאיטקס" הודיעה כי הגיעה להסכם בדבר מכירת מניותיה בחברת „קונטקס". סאיטקס מוכרת לקונטיננטל את חציה בבעלות בתוספת נכסים נלווים תמורת תשלום מיידי של 1.085 מיליון דולר, בתוספת סכום מותנה נוסף של חצי מיליון דולר. קונטקס, הוקמה ע"י הצדדים ביוני 1985, מפתחת, מייצרת ומשווקת מערכות אלקטרוניות לעיצוב גראפי עבור תעשיית האריזות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

שלושה עמודי תלייה

ערב ט' באב הביאה הטלוויזיה את סיפורם של שלושה חברי האצ"ל — אבשלום חביב, מאיר נקר ויעקב וייס, אשר השתתפו בפריצת הכלא בעכו, ונדונו למות על־ידי הבריטים. השלושה הוצאו להורג לפני 40 שנה — שלושתם בחורים צעירים, בשנות העשרים לחייהם. הם היו האחרונים שהוצאו להורג.

מתי שמואלביץ

התוכנית בהנחיית רם עברון הביאה גם את סיפור בני משפחותיהם של השלושה, אשר לפחות במקרה של נקר ווייס לא ידעו למעשה על הפעילות המחתרתית שלהם. גם אחיו של אבשלום חביב, אשר ידע על חברותו באצ"ל — לא ידע הכל. הגילוי על פעילותם, שבא בנסיבות כה קשות ואומללות, היה קשה, והוא נעשה טראגי עוד יותר נוכח אוזלת היד לסייע לשלושה ולהביא לחנינתם.

אריה אשל, אשר פירסם את מכתביו של אבשלום חביב, הדגיש את הנכונות שלהם למות ולומר לבריטים מה דעתם עליהם. הם לא היו מוכנים לבקש את נפשם מידי הבריטים. שניים אחרים, שאחד מהם חי היום בארה"ב והשני נפטר, ביקשו חנינה ונחונו.

גם תפישתם של שני סרג'נטים בריטים על־ידי האצ"ל כבני ערובה, לא שיכנעה את הבריטים לחון את השלושה. השניים ניתלו על־ידי האצ"ל. לטענת אשל, היתה פריצת הכלא בעכו מכה קשה ביוקרה הבריטית, והם חיפשו תגובה קשה ומכאיבה.

הסיפור האנושי, בעיקר באמצעות שתי האחיות והאח שהשתתפו בתוכנית, היה הדומיננטי, ואכן זה מובן מאליו כאשר מדובר בנטילת חייהם של שלושה אנשים צעירים כל־כך, גם אם ידעו מראש על הסכנות האורבות להם.

במהלך התוכנית נרמה היה לא אחת, כי ארבעים השנים שחלפו מאותם ימים דראמטיים היו כלא היו בזיכרון החי והמפורט כל־כך של האנשים (האח ושתי האחיות וכן אשל ומתי שמואלביץ), אך לגבי חלק ניכר של הצופים היו חסרות פיסות רחבות של רקע על התקופה.

שמענו כמעט כבדרך אגב שבן־גוריון וגולדה פנו לחוס על חיי השלושה, אך היה בהחלט מקום לתת גם תיאור על המקרה בהקשר האקטואלי של אותם ימים ביישוב היהודי בארץ, כולל המחלוקות העמוקה לגבי אופי המאבק לעצמאות בין ה„הגנה", האצ"ל והלח"י.

חורבן וגאולה

הטלוויזיה מצאה דרך נאותה להתמודד עם ט' באב והאתוס של החורבן הלאומי, שמקושל בו. ההתייחסות ליום זה הפכה במשך השנים יותר ויותר למונופול של הדתיים, והרי מדובר בפרקים חשובים וטראומטיים של ההיסטוריה והתרבות היהודית.

התוכנית על חורבן וגאולה בהנחיית כרמית גיא ובהשתתפות אריה זקס, יהושע סובול וגלית חזן־רוקם — הרחיבה את שאלות החורבן והגאולה ומשמעויותיהן, מהמקרה הפרטי של העם היהודי להיסטוריה האנושית בכלל, ולתרבות והאמנויות, אשר נתנו להן ביטוי אמנותי.

מעבר לדיון הפילוסופי על המהוויות של חורבן וגאולה שקיימים בדתות שונות, הרי קשה היה להתחמק גם מהמציאות שבה אנו חיים. סובול הישווה את התרבות לגוף האנושי, המתפתח ונפתח לקלוט עד שהוא הולך ונסגר ומת, והקיש מכך לגבי התרבות היהודית, שמאז ומעולם היו בה כאלה שביקשו לפתוח אותה, וכאלה שסגרו אותה והסתגרו בתוכה, תוך דחיית כל מה שהוא חדש וזר. ואכן, אם רוצים ואם לאו — גם ללא פרספקטיבה אפוקליפטית — הרי המתח הזה בין שתי השקפות־עולם, לאו דווקא בהקשר הספציפי שבין דתיים לחילונים, אלא אף בין דתיים לבין עצמם, וגם בין החילונים לבין עצמם, המתח והניגוד הזה קיים עד עצם היום הזה ביהדות. זו, אולי, מלחמת התרבות החשובה והגדולה ביותר שמנהל העם היהודי.

התרבות הקוסמופוליטית במאה העשרים התפתחה תחת האיום והפחד המוחשי של החורבן: שתי מלחמות עולמיות, ובעיקר האיום הגרעיני שמרחף על האנושות, תרמו לפסימיות ולתחושת החידלון. כרמית גיא צויינה בצדק, כי התרבות הישראלית כמעט ומתעלמת מחוות החורבן האטומי — האמנים רק מטעמי צנזורה?

היצר ההרסני טמון בבני האדם — אין צורך להמתין לעונש האלוהי. ההיסטוריה האנושית מלאה דוגמאות של התפתחויות הרסניות בקרב תרבויות ועמים, שהביאו על עצמם את החורבן בידי עצמם או בידי אחרים. הלידה מחדש וההתחדשות לא היו תמיד פועל־יוצא של כל חורבן לאומי ותרבותי.

חליפה בחמסין

קצת קשה להתרגל להומר הדתאמה שבין מצבו הפיזי של הצופה בבית לבין הקריינים והמנחים (לא כולם), שנשקפים אליו בשבועות האחרונים ממכשיר הטלוויזיה.

גם בימים הנוראים של אחווי לחות ממוססת, ועומס־חום בלתי־רגילים, הופיעו מרבית הכוכבים הטלוויזיוניים שלנו בתוך חליפות, או לפחות במקטורנים, ואם בכך לא די — אז גם עם עניבה. לעתים אפשר להבחין אפילו במקטורן חורפי, אם־על־פי הצבע הכהה, ואם־על־פי סוג הבד (קורדרוי — ב„תביעות קטנות"). נכון, איננו רואים אגלי זעה ניגרים, שהרי התוכניות מופקות באולפנים ממוזגים, אבל העובדה הזו אינה משנה את המראה הלא־טבעי והלא־מקומי של אותם קריינים וכתבים באולפן.

ישראל היא ארץ חמה, וזה רק טבעי שנראה את אנשי הטלוויזיה בחולצה קיצית. לא מוכרחים כמובן להגיע לקיצוניות מיותרת, על גופיות וזרועות חשופות אפשר בהחלט לוותר. אפילו על חולצות טריקו, כמו למשל הופעתו של משה שלונסקי באחד הריווחים שלו מהשטח אפשר לוותר, מכל מקום, זה הזמן לשלוח את המקטורנים לניקוי יבש, ולאכסן אותם יחד עם שאר בגדי החורף.

וכמובן — שלמה ניצן

מה לא ריבלו עליו: שהוא נכנס לריכאון עמוק לאחר מותו של אביו, שהוא שוכב על ערש־דווי ומתאייש באיידס, רחמנא ליצלן, והנה הוא מוריע אלינו מתוך אמבולנס, בריא ושלם — במצב רוח מרומם, ונראה שיגעון.

נו, שלמה ניצן, כמובן. אלא מה, גם לשמוח לא נותנים לך במדינה הזאת. רק אתה יושב ומצחקק לך קצת בהנאה מאימרותיו וחידודיו, והושב לתומך שאולי בכל זאת אפשר יהיה לעבור את הקיץ הזה בשלום, וכבר מבשרים לך שהתוכנית יוצאת לחופשת קיץ. מילא התוכנית, אבל מי שמע שאחרי חופשה ארוכה כמו זו שהיתה לניצן, נותנים חופשה נוספת?

שמועות, כך גילינו כבר, אינן מקור כל־כך מוסמך, ולעתים הן דווקא מקור מופרך, אבל השמועה אומרת, כי שלמה ניצן ישתתף בתוכנית בידור אחרת של הטלוויזיה, הלוואי שלא נתבדה.

הפינה של שלמה ניצן זכתה לפופולאריות רבה, והיא ראויה בהחלט להרחבה. השילוב המצויין שהוא עושה בקטעי עיתונות, המלווים בהערותיו העוקצניות, וכן האנקדוטות הנפלאות, שכמה וכמה שהוצפכים בהן — הן תמיד בשמועות אקטואליות, כאילו הומצאו רק אתמול — כל אלה בתוספת הכישרון והסגנון המיוחד של ניצן, עושים אותו יחיד במינו בתחום הזה.

המלחין אינדרת היידן

מוסיקה

לשנה הבאה בגליל

מאת אורה בן דרור

במוצאי שבת ה־1.8.87, הרהרו במשך דקות ארוכות מחיאות הכפיים של הקהל, שמיאן להיפרד מ„ימי המוסיקה גליל עליון 1987".

אכן לא היה קל, הן לקהל והן לנגנים, לעזוב את המקום המופלא הזה בקיבוץ כפר בלום, ולהינתק מהכוונה המוסיקלית; בועה, שכן הרעיון — שמאחוריו עומדת עידית צבי, ועל כך תבורך — לכנס מוסיקאים לשבועיים הרחק משאון העיר, ומלחץ חיי היומיום, איפשר להם להתמסר לעבודה מאומצת של חזרות וקונצרטים.

עבודה זאת הניבה פירות נהדרים, שנקטפו על ידי הקהל בשבוע השני, לכשהוזמן להיות נוכח בחזרות הפתוחות, וכמובן בקונצרטים. תבורך עידית צבי גם על מימעל שיבוץ הנגנים הצעירים בין שורות הוותיקים, ועל שיבוץ אמנים ישראליים, השוהים בחו"ל, („קול ציון מהגולה"?), שלא לדבר על הרכבת התוכניות.

קונצרט הפרידה נתן ביטוי מוסיקלי לכל רעיונות היסוד הללו. שירי עם מעובדים לקולות, פסנתר, כינור וצ'לו לבטהובן, הוגש בחביבות, והקהל הוזמן להצטרף לשירה בהרון, שכן כולם הפכו במשך השבוע למשפחה מוסיקלית אחת גדולה. החצוצרה של אילן אשר פילחה את האויר בקלילות, מבעד לכלי הקשת והצ'מבלו, וזכינו לביצוע מרענן של הסונטה לחצוצרה, לכלי קשת וקונטינואו בדו מז'ור, לאלבינוני.

גם השנה הוזמנה במיוחד 'סיום ימי המוסיקה' יצירה ישראלית, ולמרות שזו רק השנה השלישית להם, הרי שזו כבר מסורת. ב„רגעים מוסיקליים לחליל, קלרניט ויולה וצ'לו" לאנדרה היידו, שמענו עולם מופנם ומרתק, המצוייר בקווים ארוכים ומעט מלאנכוליים.

את הערב חתמה השמינייה לכלי קשת ולכלי נשיפה בפה מז'ור לשוברט. עם הנגנים גיל שרון וניתאי צורי (כינורות), אורי מאיר (ויולה), מיכאן הרן (צ'לו) גבריאל וולה (קונטרבאס); אלי חפץ (קלרניט), מאיר רימון (קרן), וויו בן (בסון). היצירה, שנבחרה לסיום היתה ארוכה, ולעיתים מייגעת. היה זה הביצוע, שעורר אותה לחיים. את הפרק השני היפהפה, ליטף הקלרניטן בצליל קטיפתי, והכינור חיזר אחריו. הפרק השלישי היה נמרץ כראוי, וכרביעי בלטה סקציית המיתרים בהומוגניות נהדרת. בנגינת הואריציות — לכלים היה מקום להתבטאות, ושם הוכיחו כולם כאחד נגינה מסוגננת במיוחד, ללא סחיפות מיותרות.

ואם כבר מדובר במסורת, הרי שביציאה מהקונצרט היו כאלה, שכבר דאגו והזמינו לעצמם מקום לשנה הבאה ושוב כולנו נושאים עיניים (ואתניים...) בציפייה לימי מוסיקה בתנאים שכאלה, גם ב־88', 89', 90'.

לשנה הבאה בגליל — המוסיקאלין

סרט

גבר מהסופרמרקט

„גבר בהזמנה" — בקולנוע „סיון", בת"א

מאת יעל ישראל

היא כבר לא מחפשת את „מר נכון" (MR Right), היא מוצאת אותו, כמו תפור בהזמנה, רומנטי, מתוק, כמו ילדותי, ומה שהכי חשוב נקי משגיונות שוביניסטיים ומתיסכולי האהבות הנכזבות, ואם את אוהבת אותם כאלה, כדאי שתזמיני לך כבר עכשיו אחד שכזה. ובכלל, עורו בנות החן, בקרוב תוכלנה לרכוש את גבר החלומות־כן בסופרמרקט — מתקפל ועם חלקי חילוף לאיברים נחוצים.

„גבר בהזמנה", (MAKING MR RIGHT) — סירטה החדש של הבמאית האמריקאית הצעירה סוזן ויידלמן (זוכרים את „סוזן, סוזן" המשעשע המרענן שלה?) אינו סרט בדיוני־עתידני העוסק בעידן החלל, אלא פנטסיה קומית־רומנטית מתוקה העוסקת בבעייתיות יחסי המינים בעידן הפוסט־פמיניסטי. זיידלמן יודעת, שגם פמיניסטיות ונשות קריירה מצליחות, מחפשות אהבה. „מה שמשך אותי לתסריט" — היא אומרת — „הוא עיסוקו ביחסי האהבה המודרניים, כמה קשה להתאהב בשנות ה־80. כולם מחפשים את „מר נכון" או „גברת נכונה" וכשמגיעים לגיל מסויים האפשרויות מתחילות להצטמצם".

זיידלמן אינה עוסקת בבעייתיות, בתיסכולים ובחוסר הקומוניקציה האינטנסיבית, ביחסים בין המינים, דרך הפריזמה המציאותית הכואבת, כמו הנרי יגלום בסרטיו. היא הולכת על פנטסיה ופותרת הכל בהפי־אנד קלאסי. ב„סוזן סוזן" היא עסקה בבעיית הזהות הנשית המודרנית דרך אגדת פיות בנוסח „עליזה בארץ הפלאות", וב„גבר בהזמנה" היא מוצאת את הגבר המושלם רק באנדרואיד (רובוט אנושי) שזה עתה יצא מפס הייצור.

אפשר לפרש זאת גם כאכזבה מהגברים, וזיידלמן אומרת: „יוליסס האנדרואיד הוא לוח חלק, הוא לא עבר יחסים כושלים, הוא לא משחק משחקים, כי הוא אינו יודע כיצד. הוא מגיב לאנשים בצורה לא מאניפולטיבית ובלי מחיצות הגנה". לזיידלמן לא היתה כוונה לעשות עוד סרט אימים עתידני ואין לה עניין ברובוטים. האנדרואיד שלה אינו רובוט שקם על יוצרו, אלא יצור ממוחשב סופר־אנושי, מתוק כתינוק, צעיר מגושמים כמו צעירי ג'רי לואיס, וחיוור אוולי מרוח על פניו כרמי מושלם.

ב„גבר בהזמנה" ממשיכה הבמאית בדרך הכימוי המסוגננת, שניכרה כבר בסרטיה הקודמים. גיבורת הסרט היא פירסומאית ויועצת תדמית מבוקשת לפוליטיקאים, אשה עצמאית והחלטית עם רגליים על הקרקע שנראית יותר כנערת־שער שיצאה ממגאזין לאופנה פוסט־מודרניסטית. פרנקי סטון זו (השחקנית הצעירה אן מגנוסון) היא במיאמי „ביץ'" וזה עתה נפרדה בכעס מחברה הכוגרגרי, איש הקונגרס המלוקק. למרות כל הצלחותיה היא מתוסכלת ואינה מוצאת אהבה כלבבה עד שהיא מקבלת עליה לנהל מסע פרסום לאנדרואיד משוכלל, שיצר מדען מפוזר מחברת קומטקס.

בפגישתה הראשונה עם מושא פירסומה, יוליסס הרובוט שנוצר בדמות יוצרו המדען (את שניהם מגלם השחקן ג'ון מלקוביץ' מ„מותו של סוכן") היא מתייחסת אליו כמו אל ילד מוגבל, אך במהרה מגלה את תכונותיו הנפלאות העדיפות אלף מונים על־פני ליבו הקר של המדען האנושי, שאינו יודע לאהוב.

ויידלמן השתדלה לעסוק בשני סרטיה בבעיות של נשים בשנות ה־80. ב„סוזן סוזן" האשה הנשואה, המוגנת והמשועממת הולכת לשוחרת הרפתקאות, בעוד שהנערה הנוודת המשוחררת נכנסת כרצון לקלחת המשפחתית. גם ב„גבר בהזמנה" יוצרת הבימאית חתך טיפוסי של נשים, מהאשה הקרייריסטית ועד האשה־ילדה הרומנטית שלא מסתדרת עם המציאות, אבל כולן כאחת עדיין מחפשות להן בעל והאהבה שתמלא את כל־כולן. המבט האירוני על תוכניות המלל הטלוויזיוניות, בנוסח „איך תמצאי את הגבר שלך" לא גואלות את סירטה מטביעה ברומנטיזציה מתקתקה הממשיכה לדבוק בעוז ברגם הלא מציאותי של גבר מושלם ושמיימי, ובאותה נישה עתיקה, ומיושנת וחרסנית מפי דורות בתולות בנעליים אורטופדיות, הרואות במציאת אהבה, גבר פנוי ונישואין את הגשמתה האמיתית של האשה.

מסך ראשון

סרנדה לכרמן

מאת גיורא מנור

המופע של להקת הבאלט הישר[illegible] שנערך באולם „הבימה" [illegible] נפתח בביצוע מצויין ומהנה מאוד [illegible] „סרנדה" לג'ורג' באלאנשין, [illegible] שהבאלט הישראלי המכבה במעט [illegible] המסוטיי.

השלימות הצורנית של הכוריאוגר[illegible] התואמת את צליליו של צ'ייקובסקי [illegible] משובבת את הנפש. חבל שבביצוע [illegible] לחלוטין אותם פירורים ריאליסטיים [illegible] מעידת הרקדנית במקום מסויים וכניסת[illegible] אחרת, כאילו איחרה, במקום אחר [illegible] פרטים מקריים אלה, שהיוצר החיד [illegible] מוסיפים איזה חבלין מיוחד, [illegible] לחלוטין בביצוע הנוכחי. נעמה יולק [illegible] בקטעים שלה, אם כי הבאלרינה האמ[illegible] „סרנדה" היא דווקא קבוצת הרקדנים [illegible] האמנים, המבצעים הכוללים.

יאן לינקנס הוא כוריאוגראף הולנ[illegible] לעבוד בארץ, והביא הפעם את „[illegible] הסימפונית" מאת המלחין הצ'כי [illegible] מרטינו. במרכזו של המחול חוגי [illegible] שמאחוריה רקע מצוייר — כמעין [illegible] גיאומטרי בשחור/לבן וכניסות [illegible] חבריה למחול נראות כמו זכרונות [illegible] „פלאשיבאקים", של מעשים שהיו. [illegible] רגשנית והתנועה רוגשת, אבל לא [illegible] בשלל האירועים הללו היא [illegible] והסימטריה העיקבית של התנועה [illegible] רגש למסוננן. זהו „סיגנון" [illegible] האמוציונאלי, לא של התנועה. [illegible] נעימה — אפילו בערב קייצי [illegible] נושבת מעבודה זו, שניכר בה כשרון [illegible] אבל אחרי פנינה כ„סרנדה" פנטסיה [illegible] למרי.

ברטה יממולסקי חידשה אחרי [illegible] שנים את „ברמן" לפי הסוויטה של [illegible] (בעיבוד המלחין הרוסי שצ'דרין) [illegible] התפאורה הנאה של איריס טאומן [illegible] יש לה רקדנית מתאימה לתפקיד [illegible] הפאטאלית, המסבכת את הקצין [illegible] (וריזאנו) ואת לוחם־השוורים (גר [illegible]) המרשים גם בריקודים האחרים של [illegible] בדמות ניקולטה אדוארדי.

אבל היחסים האירוטיים עצמם [illegible] היום מרומזים בלבד, כאילו הצד [illegible] בעצם אינו כל כך משני [illegible] הכוריאוגראפית. כי ברטה יממולסקי [illegible] למוסיקה, אבל אינה עוסקת בבניין [illegible] ואופיין ובקונפליקטים הדראמטיים [illegible] אלא היא יוצרת הווי, באווירה של [illegible] צבעונית.

זמן כה קצר לאחר המופע של [illegible] אותו הכותר בכותרת „הטרגדיה של [illegible] קשה מאוד לשוב אל כרמן של מחו[illegible] שאפשר היה לכנות „אהבהבה של [illegible] הרדידות הריגשית מנעה התייחסות [illegible] וגראה, שהרקדנים היו בהחלט מסוגלים [illegible] את הדמויות ולהעניק חיים לגיבורים [illegible] לקצין שמסתבך וללוחם השוורים [illegible] ניתן להם החומר התנועתי הדרוש [illegible] התפקידים.

בטעם סיני מקסיקני

לראשונה בארץ יוקרנו [illegible] ישראל סרטים קלאסיים מ[illegible] הקרינת הסרטים מהקולנוע [illegible] התערוכה „8500 שנות אמנות [illegible]" הסרטים שיוצגו נחשבים [illegible] מסתבר שגם בסין צילמו [illegible] ומלודרמות קורעות לב, [illegible] נושאים גם מסר חברתי [illegible] שלושה סרטים סיניים יוקרנו [illegible] ממלא מקום ראש העיר — ביום ה', [illegible] בשעות 19.00 ו־21.15, ביום [illegible] 14.00, וביום שבת, 8.8, בשעה [illegible]

„הבלאגן של מלך הקבצנים" [illegible] שיוקרן במשך החודש ביום א', [illegible] בשעה 10.30.

הסיפור האמיתי של אה קיו — [illegible] 13.8 בשעה 19.00 ו־21.15, ביום [illegible] בשעה 14.00, וביום שבת 15.8 בשעה [illegible]

בסוף החודש תתקיים במוזיאון [illegible] חגיגה מקסיקנית. במסגרתה יוקרנו [illegible] מקסיקניים חדשים:

טוראהומארה — [illegible] לסרט מקסיקני שזכה בפרס [illegible] קאן ועוסק בהתגוששות בין [illegible] האינדיאנית המסורתית לתרבות [illegible] יום ה', 20.8 בשעה 19.00 ו־21.15 [illegible]

ריוח רוזקיק — [illegible] 21.8 [illegible] צ'יידי הבריטים — [illegible] 21.00.

עליזה תורי בהופעה [illegible]

המדור נערך ע"י גיורא [illegible]

מישל מוטון „הוולקן השחור"

כל חובב מירוצים שמע את השם מישל מוטון. היא אף פעם לא זכתה באליפות העולם בראלי, אבל יש לה סגנות ונצחונות בכמה מירוצים מפורסמים אחרים. מישל, הצרפתיה שנהגה עבור הגרמנים, פורשת בת־35.

1 בנובמבר 1982, ראלי חוף השנהב. [illegible] עוד שלב אחד לפני תום עונת הראלי, [illegible] המרתקת והמותחת ביותר, שידע עולם הרכב בשנים האחרונות. [illegible] ביערותיה של אפריקה, במירוץ השנוא [illegible] אחר על הנהגים, הצוותים הטכניים והעיתונאים, עומד להיות מוכתר אלוף העולם במירוצי ראלי וולטר רוהרל או מישל מוטון. לא היתה שאלה כמו מי יהיה האלוף בוריס [illegible] או ג'ון מקנרו, אלא משהו כמו בוריס [illegible] או מרטינה נברטילובה. כי בעולם הרכב אין הבדל בין נשים לגברים — הכל פתוח בפני כל המינים. הספורט השוויוני היחיד בעולם.

אבל היחסים [illegible] מייל־שוביניסטים רבים משלוותם בראותם, כי אחד ממעוזי הגבריות הבלתי מעורערים עד אז הולך ונכבש בסערה בידי אישה. היה זה לא פחות מוולטר רוהרל עצמו (שהתחרט מאוחר יותר על אמירתו), אשר ייחס את נצחונותיה של „הוולקן השחור והיפה" (כינויה של מישל) ליתרונותיה של מכוניתה: גם אם תשים קוף מאומן על אודי קוואטרו הוא יזכה במירוץ ראלי". עיתונאים, שנהגו לשאול אותה, „ואיך את מרגישה בתור אישה.." לא זכו לסיים את שאלותיהם. מישל נהגה לחתוך ולהגיב: „ואיך אתה מרגיש בתור גבר?".

מישל מוטון באחד הרגעים הגדולים – זוכה עם האודי קוואטרו במקום ראשון בתחרות טיפוס הרים בפייקס־פיק, בארה"ב, בשנת 1983

אודי הואשמה באותה עונה בגימיק ובניצול נשיותה של מישל, כדי להאדיר את מכוניתה. הגיב על כך דובר קבוצת מירוצי המכוניות של אודי, דיטר שרנגל: „מישל הוזמנה לנהוג בקוואטרו, משום שהיא נהג מבריק ולא משום שהיא אישה. יש לנו הנהגים הטובים ביותר בעולם. אחד מהם הוא במקרה אישה. איננו יכולים לשנות עובדה זו ואין לנו סיבה לעשות זאת".

מישל הודתה לא פעם, כי הערות בדבר מינה ממריצות אותה לחלוף על־פני נהגים גברים וכאשר היא מצליחה לחלוף (וזה קרה הרבה מאוד פעמים) על־פני הטובים שבהם, היא נוהגת להחליף הלצה על חשבונו עם פבריציה.

את עונות המירוצים 1983, 1984, 1985 עשתה מישל עם קבוצת אודי, אך היא לא חזרה שוב על ההישג של 1982, אף כי לו היתה זוכה לראשונה בחייה במקום החמישי, שבו זכתה ב־1983, היה עולם הספורט המוטורי מתרגש לא פחות. בעונת 1986 חזרה מישל „הביתה" לצרפת, כדי לנהוג על המכונית המנצחת של מירוצי 1985 פיז'ו 205 ב„אליפות גרמניה, שבה אמנם זכתה השנה. אבל, זהו. מישל הדמות המרתקת של מירוצי הראלי והאישה, שהוכיחה יותר מכל התנועה הפמיניסטית, שאין כל הבדל בין גבר לאישה אפילו בממלכה ה„גברית" של הראלי, החליטה להאט את הקצב.

היום האחרון

4,300 ק"מ הובילה מישל, הנהגת [illegible], שנהגה על אודי קוואטרו, את [illegible] וולטר רוהרל נראה היה לכולם כמו [illegible] משלים עם העובדה שלראשונה [illegible] הספורט המוטורי תוכתר אישה [illegible] העולם, ואז בא היום האחרון. 660 [illegible] המסלולים ביותר בעולם הראלי. [illegible] מובילה ביתרון של כ־18 דקות. כל [illegible] שבעולם המירוצים הבהתכים על הודה [illegible]. מישל מתייצבת לזינוק, אך [illegible] מכרבת לנוע. בגיר הטכנולוגיה. [illegible] 400 של רוהרל כמו מזהה ומסרבת [illegible] ממקומה אף היא. אבל היא [illegible] ראשונה ויוצאת אל קטע המבחן [illegible] מישל משולת את האודי קוואטרו [illegible] בעזרתם של הטכנאים, נענית סוף [illegible] מישל על סף אובדן הסיכוי לתואר [illegible] מחליטה שאין מה להפסיד ופותחת [illegible] העיתונאים שראו אותה אז טוענים, [illegible] ראו נהיגה כזו ומחזה כזה מימיהם. [illegible] מישל הנווטית שלה, פבריציה פונס [illegible] משדרת לה בקשר: „ספרי 5 ופני [illegible]". מישל לא מאטה והמכונית מציייתת. [illegible] בדרך במקום, אך היא כבר אפופה ערפל. [illegible] מאבד את השליטה במכוניתו, נתקל [illegible] שיחים ומוצא עצמו בתעלה. גרירה [illegible] שוב נע קדימה, מישל נופלת בדיוק [illegible] מקום ותחסכה. פבריציה מאבדת את [illegible], את מפות הציוד ומערכת הקשר [illegible] רוממת. מישל אינה מוותרת, משיכה [illegible] הטכנאים, שהגיעו למקום, את המכונית [illegible] וממשיכה. אלא שאז התברר לה כי [illegible] היה שגוי, הזמן שאבד אינו ניתן [illegible] היא רק סגן אלוף [illegible] אבל מתנחמת בעובדה, שאודי זוכה [illegible] שנה בתואר היצרנים.

450 כוח־סוס

את פרישתה מסבירה מישל בשלוש סיבות: „ראשית, כבר אמרתי מזמן, שאיני רוצה לבלות את כל חיי על מכוניות ראלי. שנית, אני כבר בת־35 ואם אני רוצה להקים משפחה, ואני רוצה, זה הזמן. שלישית, השינוי בתקנות הראלי, שנכנסו לתוקפן בעונת 1987, ואשר קובעות כי בראלי יתחרו רק מכוניות הדומות ביותר למכוניות המיוצרות, עושה את מירוצי הראלי, לפחות מושכים בשבילי. נהגתי במירוצים על מכוניות עם עוצמה של 450 כוח־סוס ויותר. לא אוכל לנהוג על מכוניות עם 200 כוח־סוס. הרי על מכוניות כאלה כבר נהגתי לפני יותר מעשר שנים. תמיד הלכתי קדימה וחיפשתי אתגרים חדשים. זו נסיגה בשבילי".

אומר אחד מטכנאי קבוצת „אודי ספורט", שבמסגרתה השיגה את הישגיה הגדולים ביותר: „בהתחלה לא ידענו מי זאת מישל ולא רצינו שמכונית ספורט כמו אודי קוואטרו תגיע סתם למישהו. אבל, בכנות, מישל היא באמת טובה, טובה כמו כל נהג אחר". החששות מאשה על קוואטרו פינו את מקומם להערכה ולחיבה. „הוולקן השחור והיפה שלנו" היה בהמשך העונה ל„סופר פראו" (סופר אישה). כך הם קראו לה כשלא היתה בקרבתם.

כל מי שראה אותה בנהיגה מעיד, כי התעוזה והמהירות הם תוצאה ישירה של מירצה הבלתי נדלה. האם תוכל להתכיית עכשיו? מישל: „אני רוצה סוף־סוף, לאחר כל כך הרבה שנים, להפיג לראשונה בחיי את המתח, שבו חייתי. אני מכנה זאת מנוחה לשכל. אני צריכה להשתחרר מן הלחץ, שהיה עלי במשך כל הקריירה שלי. הלחץ שלא לעשות שגיאה אם באימונים או במירוץ עצמו. הייתי תמיד יוצאת מדעתי אם עשיתי ולו טעות קלה ביותר כמו החלפת הילוך שלא בזמן הנכון או המתוכנן. רציתי תמיד לבצע את הכל בשלימות".

אבק, בוץ ושלג

„מדוע טוענים, שהנשים נחותות מן הגברים? אינני מסוגלת עוד לשמוע זאת. נשים שוות לגברים בכל, אך אל נדבר על כך. נוכיח זאת", אמרה לאחד ממראייניה. בראיון אחר הודתה: „היו פעמים, שכאשר פבריציה ואני השגנו את אחד מן הנהגים הטובים, צחקנו ביחד ונהנינו מן העניין". ומה היא חושבת היום, לאחר שרוממה את המגועז האם, באמת, רצתה להוכיח משהו לגברים? „זה טבעי לגמרי, שכאשה יחידה הגעתי להישגים שכאלה, ראו את זה הכל כמשהו מיוחד. אבל אני רק רציתי להיות טובה. לא רציתי להיות מקרה חריג. אני נהג כמו כל נהג אחר. לא ראיתי אף פעם את התחרות כמאבק של אשה בגברים, אלא רק כרצון לשבור את גבולותי שלי".

13 שנים בנתיבי האבק של אפריקה, הבוץ של צרפת, השלג של שוודיה והקרח של פינלנד, מישל נוטשת את ההגה. „אין לי עדיין תוכניות מדויקות באשר לעתידי. בכל חיי טרם תיכננתי דבר. מי שמתכנן מצמצם את אפשרויותיו וכך אפשר שסוגר דלתות".

עם פרישתה השאירה, בעצם, תשובה ברורה ומוחצת לאחר מכתבי הרכב הגרמניים, שכתב: „מירוצי הראלי של עונת 1982 קיבלו גוון של מאבק בין־מיני, כאשר מדי מירוץ עולה השאלה האם באמת מסוגלת אישה לנהוג טוב יותר מגבר?"

אות השירות

„מישל מקבלת אותו השירות כמו שמקבל כל נהג אחר בנבחרת. איננו מוותרים לה בשום פנים ואופן בשל מינה השונה. מדוע עלינו לעשות כך? היא נוהגת בעבורנו מכונית ראלי ועושה זאת מצויין. אילו חשבנו שאינה טובה, היינו מחליפים אותה".

רולנד גומפרט, מנהל אודי ספורט

[illegible]יק פרסומי

[illegible] של מישל מוטון הצליחה באותה שנה לעורר [illegible]

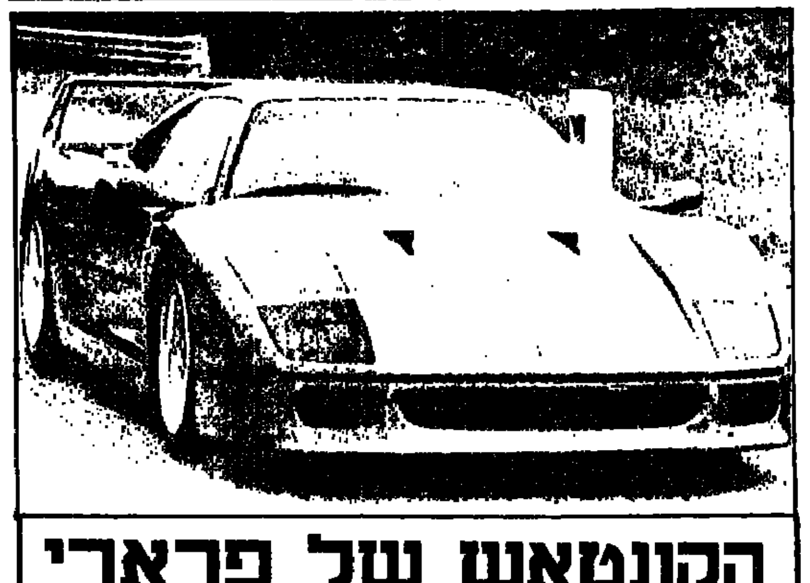

הקונטאש של פרארי

פרארי לא היו מוכנים לסבול את השליטה המוחלטת של למבורגיני במכוניות האקזוטיות. הלמבורגיני קונטאש האחרונה מסידרת ה־5000 בעלת הארבעה שסתומים לצילינדר, הותירה הרחק מאחור את הפרארי. בשבוע שעבר החליקה התשובה לכבישי מארנאלו באיטליה — פרארי F40 החדשה. מכונית שבאה מבית היוצר של פרארי בכך אין כל טעות. מנוע בנפח 2,936 סמ"ק שמונה צילינדרים. מהירות מירבית של 324 קילומטרים בשעה.

למכונית כונסי אוויר, המזכירים את אלה של הלמבורגיני וכנף אחורית לייצוב במהירויות. מחירה של המכונית כמעט כמו המהירות אליה היא מגיעה. 234 אלף דולרים כולל רדיו טייפ, לא כולל מיסים והפקרה.

פורד־ענק אמיתי

רבים ציפו לנפילה במכירותיה של חברת פורד בארה"ב מיד לאחר עזיבתו של לי אייאקוקה האגדי את החברה. בינתיים הספיקה חברת קרייזלר האמריקנית, בראשה עומד לי אייאקוקה להסתבך בשערוריית מכירות של מכוניות משומשות כחדשות ללקוחותיה, וחברת פורד הצליחה בשקט להדביק את ענק הרכב האמריקני ג'נראל מוטורס.

מכירותיה של חברת פורד בעולם גדלו השנה ביותר מ־13 אחוזים והסתכמו בלמעלה מ־19 מיליארדי דולרים. לעומת פורד, נרשמה בג'נראל מוטורס ירידה מתונה במכירות ורווחי החברה ירדו בכ־4 אחוזים, בהשוואה לרבע השנה הקודם.

יואב אביב

ראלי ניו־זילנד — לנצ'יה ראשונה

נתיבי ראלי ניו־זילנד נחשבים לאחד ממסלולי הראלי היפים ביותר מבין 13 המסלולים השונים, שבהם נערכת מדי שנה אליפות הראלי העולמית. עד מה מעניין ומרתק מסלול זה ניתן ללמוד מחציית הנהר, שמבצע פולקסווגן גולף GTI 16 V מנבחרת פולקסווגן מוטורספורט. נהג הגולף קנת אריקסון (נווט: פטר ריקמן) הגיע בסיום הראלי למקום השני בזמן של 6.56.47 שעות, כאשר הוא מפגר כ־47 מאיות השנייה אחרי ויטמן, שנהג על לנצ'יה דלתה HF.

אורך מסלול הראלי של ניו־זילנד הוא 2,038 ק"מ, כאשר אורך קטעי המבחן, שבהם נמדדים זמני המתחרים, הוא 592 ק"מ.

היה מנוע

או הגה או סיגריה

תאונת דרכים מוגדרת בספרות המקצועית כאירוע בלתי מתוכנן, המכשיל פעולה אנושית בדרך ציבורית, תוך גרימת נזק לרכוש או פגיעה גופנית.

המחקר קובע ארבעה גורמים עיקריים, ששיתופם ושילובם גורמים לתאונה: תקינות הרכב, תקינות הכביש ומצב התנועה, והגורם הרביעי והעיקרי הוא האדם. המהווה כ־80% מכלל התאונות. התאונה — לפי דעת המומחים — היא תוצאה מצטברת של גורמים רבים בהתנהגות האדם, הפועלים יחדיו ומולידים רק לפעמים תאונה. ההתנהגות בכביש, כמו כל התנהגות, מכוונת לסיפוק צרכי האדם, והיא גם פעולה על רקע חברתי, המושפעת מן הגישה לחברה ולזולת.

את כל נתוני הסטטיסטיקה הרבים, שמונים כסיבות לתאונות, ממצה האסקולה הרפואית למרכיב אחד: חוסר הסתגלות זמני או ממושך של גורם התאונה למשתני הסביבה. רוב המחקרים המתייחסים „להתנהגות בלתי מסתגלת" של האדם; מתרכזים בפעולות נהיגה לא נכונות, בהפרעות במערכת העצבים והשרירים, וכן בסיבות נפשיות וחברתיות שהן כבחינת סטיה מן הנורמה. רוב התאונות הקשות הן תאונות ראשונות או בודדות של אנשים רגילים, הנכשלים משום מה.

נהגים רבים סבורים, כי בהיותם עייפים בזמן נהיגה עליהם לעשן, כדי להגביר את ערנותם, אין טעות גדולה מזו. ההיפך הוא הנכון, במצב של עייפות, עישון סיגריות מגביר את עירפול החושים, ומשפיע בצורה ניכרת על יכולת הנהיגה, דבר התורם לריבוי תאונות דרכים. מחקרים, שנערכו בארה"ב ובגרמניה המערבית, גילו, כי כושר הראייה של הנהג המעשן נפגע, דבר המשפיע על יכולת הערכת המרחקים וליקוי בתגובה לאור וצל, במיוחד חמור הדבר אחר סינוור בלילה.

במחקרים אלה אף נמצא, כי הקואורדינציה בסיבובים לקויה ביותר אצל נהגים מעשנים והינה סיבה משמעותית לאיבוד שליטה. יש להימנע, אפוא, מעישון בזמן הנהיגה בכלל ויש להקפיד ולא לעשן בזמן נהיגה במצב של עייפות בפרט. על כל זה יש להקפיד במיוחד בלילה, בשל סיבות רבות. יש לזכור, כי האירועים בכביש הם בלתי שגרתיים ונוצרים על־ידי גופים שונים המשתמשים בדרך, והדמיון שלנו, לא תמיד מספיק לתאר ולתקוף את רובם.

י. מושקוביץ

הסכמי תעופה אירופים חדשים

[illegible] שני הסכמים בינלאומיים חד־שים, שנועדו להגדיל את התחרות בין חברות התעופה באירופה ולקדם את התהליך של ליבראליזציה בתקנות באירופה. אמורים [illegible] הקיץ, שני ההסכמים הוכנו על־ידי [illegible] האירופי לתעופה אזרחית (ECAC) [illegible] בתוכו 22 חברות תעופה.

ההסכם הראשון דן בתעריפים ומאפשר שני תחומים למתן הנחה בתעריפים, שיאושרו אוטומטית. ההסכם יקנה לחברות התעופה את הזכות להציע תעריפים לממשלות מבלי לקבל אישור ראשוני מחברות תעופה אחרות והוא כולל בתוכו תהליך של בוררות מהירה לפתירת מחלוקות הנוגעות לתעריפים. הסכם זה יחליף את הסכם התעריפים הבינלאומי משנת 1967.

ההסכם השני האמור להחתם מתייחס להקצאת קיבולת ההובלה והוא אמור לסיים את המדיניות של חלק ממדינות אירופה, שלחברות התעופה, שלהן מוקצה 50% מסה"כ הקיבולת המוצעת בכל שוק בילטרלי. חברות התעופה תוכלנה להציע עד ל־55% מקיבולת ההובלה באוויר בין שתי מדינות לאורך תקופה נסיונית של שנתיים.

מיקי ברקוביץ שב להתאמן במדי הנבחרת הלאומית:

אוירה נהדרת; אימון קולח

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

מיקי ברקוביץ, בעל מספר־שיא בהופעות בין־ארציות בנבחרת ישראל בכדורסל (161), שב אתמול, בגיל 34, לאימוני סגל הנבחרת הלאומית המתאמנת לקראת משחקי אליפות אירופה דרג ב', שייערכו בחודש הבא בבולגריה.

מיקי שב לשורות הנבחרת לאחר פרישתו ממנה לפני משחקי אליפות אירופה, דרג א', שהתקיימו לפני כחודשיים ביוון. "האוירה כאן נהדרת; האימון התנהל בשקט והוא קלחו בשעה ורבע שהתאמנו. הבחנתי כי מגמת המאמן, משה וינקרנץ, היא לא למשוך את האימון כ"מסטיק" והשחקנים מיצו את עצמם" — כך ברקוביץ, בתום האימון.

הווארד לאסוף, ששב משלושם מארה"ב, נטל חלק באימון הנבחרת. חברו לקבוצת הפועל תל־אביב, לאוואן מרסר, נעדר מהאימון.

כמו־כן לא השתתפו באימון שני שחקני מכבי חיפה, ארי רוונברג (צום תשעה באב), וחברו עדי גורדון, המתאושש מבדיקות רפואיות שעבר בבית־חולים, לאחר שאושפז בגלל חולשה.

הבוקר ייפגשו שוב שחקני הנבחרת בהיכל־הספורט ביד־אליהו והמאמן וינקרנץ מקווה כי הפעם ישתתפו כל השחקנים באימון.

מכבי ת"א מחפשת שחקן־ציר בארה"ב

מאת יצחק ויסהוף

שמואל מחרובסקי ורוני שטיינין, חברי הנהלת מחלקת הכדורסל של מכבי תל־אביב, יצאו אתמול לארה"ב, במטרה למצוא שחקן־חיזוק זר לקבוצתם, שיחליף את אורגר ג'ונס, שביטל את בואו לישראל.

שני חברי ההנהלה התל־אביבית יצאו לבחון מספר שחקנים לאחר שמועמדותו של ג'ונס ירדה, כנראה, מהפרק.

ג'ונס הודיע באמצעות סוכנו כי הוא נשאר בארה"ב. ההנחה היא שקיבל הצעה מאחת מקבוצות האן.בי.אי.

מרסר: קודם הפועל ת"א – אח"כ הנבחרת

לאוואן מרסר נטל אתמול חלק באימון קבוצתו, הפועל תל־אביב, שערכה לראשונה העונה אימון בהרכב מלא, בו השתתפו כל כוכבי הקבוצה, כולל לינטון טאונס, קארל איימוס, ג'ונתן דלזל והווארד לאסוף.

מרסר, שלא התאמן הבוקר יחד עם הנבחרת, ערך אימון קל אחר־הצהריים, כמו יתר חבריו לקבוצה, שזכו להסברים מפי המאמן משה וינקרנץ על הצפוי לקבוצתם העונה.

שם־טוב התחרט — חזר לשחק בהפועל חיפה

מאת יוסף גלזר

תרצו אבנר שם־טוב יופיע גם בעונה הבאה בשורות הפועל חיפה — סיכום על־כך הושג אתמול בין הכדורסלן לבין מנהל הפועל חיפה, יעקב שלזינגר.

שם־טוב ישתכר כ־50 אלף דולר לעונה, ותמורת זאת חזר בו מחתימתו באליצור נוהדרור רמלה. הפועל חיפה תפצה את שם־טוב אם יגרמו לו נזקים כספיים כתוצאה מהפרת החוזה עם אליצור רמלה.

אחרי שהחתימה את שחום־העור, רוברט יוברט, בעבר בהפועל ירושלים, מצפים החיפנים לפסק־הדין בעניינו של קיט בנט. רכז הכדורסל בהפועל, איתן חפר, הבטיח לחיפנים כי אם יקבע בית־המשפט שבנט יכול לשחק רק בקבוצה של הפועל, לפי החוזה בהפועל רמת־גן, יסדיר את צירופו להפועל חיפה ולא להפועל ירושלים.

אתמול הפעיל שלזינגר לחצים לצד הבטחות שכר ושחרור לאסף ברנע ואלון אופיר, כדי שיבטלו את תהליכיהם המשפטיים לעזיבת הקבוצה. כצעד נגדי לרצונה של מכבי חיפה לצרף את אופיר וברנע הציע שלזינגר לכוכב מכבי חיפה, דורון שפע, חוזה קוסם בהפועל חיפה. אגב, שפע מושבת מפעילות. רק בשבוע הבא יתברר אם בכלל יוכל לשחק בעונה הקרובה.

בינתיים הגיש כדורסלנה הזר של הפועל חיפה בעונה שעברה, קלפטריק וולס, תביעה בבית־המשפט נגד קבוצתו לשעבר. וולס, באמצעות עו"ד מיכאל ספה, תובע 12,996 ש"ח, לאחר שחזר צ'ק בסך 11,400 ש"ח.

הצלחה לטניסאים הצעירים בגרמניה

הטניסאים הצעירים מישראל זכו בתארים רבים בתחרות הבין־לאומית שהיתה ברלינגן, מערב־גרמניה.

מדי דרוש זכתה בגילאי 16, לאחר שגברה בגמר כל־ישראלי על אורית קניל — 4:6, 3:6.

לימור ולץ זכתה בגילאי 14. אבי כחלון נוצח בגמר גילאי 14, וטל הראל זכה בתחרות לגילאי 12, כשגבר על גריקר ממערב־גרמניה — 1:6, 2:6. כן זכו הישראלים בתארים במשחקי הזוגות.

אזולאי רץ 800 ב־1:50.8 דק'

שלמה אזולאי מהפועל עמק־חפר קבע הישג מצוין בריצת 800 מטר — 1:50.8 דקה, הנופל בשלוש עשיריות בלבד משיאו האישי, אותו קבע באליפות ישראל.

שני, בשיא אישי, הגיע עדי חלילי מהפועל מגידו — 1:52.1 דקה, ושלישי — שמעון פרנסקי. תחרות־ההזמנה היתה בהדר־יוסף.

השופט סלוצקי יתן החלטתו כנראה מחר

פרקליט הפועל חיפה: שחרור יגרום לפירוק

מאת יואב אביב

עשרות אוהדי קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה, מנהליה ושחקניה התגודדו אתמול משך שעות ארוכות במסדרונות בית־המשפט המחוזי בחיפה, בהמתינם להחלטת השופט המחוזי, מלכיאל סלוצקי, בעניין שיחרורם של הכדורסלנים אסף ברנע ואלון אופיר, הרוצים לשחק בעונה הבאה במכבי חיפה ובעניינם של מוטי אמישה ואיתי שביט המבקשים לשחק במכבי קרית־מוצקין.

במהלך הדיון המשפטי אמר השופט לצדדים: "אין אפשרות לאכוף על השחקנים מתן שירות אישי", ובכך רמז למעשה כי השחקנים יוכלו להפר חוזה, ובית־המשפט לא יוכל למנוע מהם לעשות זאת. יחד עם זאת ציין כי במקרה שכזה, בסופו של דבר תאפשר פסיקתו לשחקנים לשחק בקבוצות אחרות, תוכל קבוצת הפועל חיפה לתבוע אותם בתביעה אזרחית.

אתמול התקיים הדיון בעניינו של הכדורסלן איתי שביט, המבקש לעבור לקבוצת מכבי קרית־מוצקין והמיוצג על־ידי עו"ד יונאי.

היועץ המשפטי של קבוצת הפועל חיפה, עו"ד שמואל אלקון, טען כלפי השופט כי אם הוא מסתמך על פסק־הדין שהוצא בעניינו של הכדורגלן ציון מרילי, הרי שעלולה להשתרר אנרכיה מוחלטת בענף הכדורסל. הוא הרגיש כי פירושה של החלטה כזו היא פירוקה של קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה.

מבעלים החדשים של קבוצת הפועל חיפה, יעקב שלזינגר, נחקר באשר לכוונותיו, ובאשר לחובות הקבוצה, המוערכים בכ־60 אלף דולאר.

השופט מלכיאל סלוצקי הורה לצדדים להגיש את טיעוניהם בכתב והבוקר יימשך הדיון בעניינים של שאר שלושת הכדורסלנים, המבקשים לעזוב את הקבוצה.

החלטת השופט תינתן, כנראה, ביום חמישי.

מאמן קבוצת הפועל חיפה, יריב ורשיצקי, הגיב אתמול בזעם ואמר כי מה שנעשה כעת על־ידי השחקנים הוא נסיון לסחוט כספים מהקבוצה. הוא ציין כי הוצעו להם הצעות נדיבות ומכובדות מצידו של בעל הקבוצה החדש, וכי אינו מבין מה הם מבקשים להשיג בצעד הטקטי בו הם נוקטים.

כתבנו מציין כי נודע לו שהקבוצה אינה עומדת בדרכו של הכדורסלן איתי שביט, אך התנגדותה לשיחרורו הינה עקרונית והיא נובעת מחשש שגם יתר הכדורסלנים ישוחררו.

הסכם בקשר לזוהר רוזן

אתמול הגיעו נציגי אגודת הפועל חיפה בכדורסל לנשים, לסיכום בעניינה של כדורסלנית הקבוצה, זוהר רוזן, שהיא גם שחקנית נבחרת ישראל והשפיעה בשנתיים האחרונות בהפועל גבעת־חיים.

נציגי הקבוצה הודיעו כי יסכימו להשאיל את רוזן לקבוצת אליצור ת"א למשך שנה, וכי במהלך שנה זו יתקיים דיון לגבי עתידה של הכדורסלנית בקבוצה.

אמריקנים וסובייטים במחיצה אחת

מאמן נבחרת ברה"מ בכדורסל, אלכסנדר גימלסקי, נותן הוראות לקבוצת כוכבים אמריקנית־סובייטית, אור לאתמול במאריאטה, ג'ורג'יה, יחד עם מאמן אטלנטה־הוקס, מיכאל פראטלו, במיפגש־ראווה שאירגנה חברת הנעליים, ריבוק. משמאל: דומיניק וילקינס, אלכסנדר וולקוב, ואלרי גוברוב, ואלרי טיכוננקו ויורי זוקננקו. למטה: כוכב נבחרת ברה"מ, שארונאס מרצלינוס, מול נוריס בל מאטלנטה

(תצלומים: איי.פי.)

מנסל לרבינזון: "נגמר, אל תבוא יותר להתאמן"

● כדורגל

מאת משה רוזנברג

זחויזה. נגמר הסיפור של דורון רבינזון עם מכבי פתח־תקוה. אתמול הודיע לו מאמן הקבוצה, ג'ק מנסל, באמצעות המנהל, יעקב לוי: "אין לך יותר מה לבוא ולהתאמן בשורות הקבוצה; אל תבוא כבר לאימון מחר (היום)".

מנסל החליט לתת "גט" לרבינזון, לאור גישתו וזלזולו באימונים. כך נעדר רבינזון בשבוע שעבר מאימונים בגלל יציאתו לנופש באילת, והשבוע נעדר מאימוני הבוקר.

בתגובה לכך אמר הכדורגלן: "גם לי לא היו כוונות לדרוך יותר באגודת מכבי פתח־תקוה. נמאס לי. יחד עם זאת מנסל כנראה מנצל את העובדה כי היו"ר, גדי גדל, נמצא בחו"ל. אני מודע כי מנסל קיבל עלי חוות־דעת שליליות ממנהל הנבחרת האולימפית, אברהם בנדורי בתקופה בה שיחקתי לפני ארבע שנים."

הכדורגלן המומרמר הוסיף: "אם הייתי צריך לחיות מכדורגל וממכבי פ"ת לא היה לי מה להאכיל את אשתי והתינוקת. כבר ארבעה חודשים שלא קיבלתי משכורת. למזלי אני חי ממקום עבודתי בקואופרטיב דן."

הכדורגלן הפתח־תקוואי ציין עוד כי "מנסל שאימן לפני ארבע שנים את מכבי חיפה והחליט לנפות מהרכב את רוני רוזנטל, בודאי יווכח בעתיד כי הוא טעה גם לגבי".

מס ההכנסה הסיר העיקול מהפועל פ"ת

מאת משה רוזנברג

שלטונות מס ההכנסה הסירו את העיקולים מחשבונות אגודת הפועל פתח־תקוה, ובעקבות כך יוכלו השחקנים לפדות את הצקים שניתנו להם כבר בימים הקרובים. ראשי האגודה הגיעו להסדר תשלומים עם מס־ההכנסה והעיקול שהוטל לפני כחודש הוסר.

הגרעון הכספי הכבד הרובץ על האגודה, חצי מליון שקל, פוגע בפעילות השוטפת, ובמיוחד הריבית לבנקים שרק בחודש יולי הסתכמה ב־80 אלף ש"ח.

במישור המקצועי שב להתאמן הקשר איתן בורניק, לאחר שהחלים מפציעתו — שנה בכוון ממגלשות הלונה־גל.

בעוד כעשרה ימים ייצאו השחקנים למחנה־אימון בגרמניה, במהלכו יקיימו שני משחקים.

עם הקבוצה מתאמן שימי מחלוף, מגן מכבי נתניה לשעבר, שכנראה יהיה שחקן הרכש היחידי של הפועל פתח־תקוה.

ההתאחדות תמנע הופעת אבי כהן וסיני באירופה

מאת אשר גולדשלגר

ההתאחדות לכדורגל תמנע את הופעותיהם של אבי כהן בגלאזגו־ריינג'רס ושל משה סיני בבורנמות הבלגית עד אשר לא יגיעו התחייבויות משני הקבוצות בקשר לשחרור השחקנים למשחקים ואימונים של הנבחרת הלאומית בכדורגל.

הסוגיה של שחרור שחקנים מאירופה לאימוני הנבחרת מדאיגה את ראשי ההתאחדות לכדורגל, אשר לא יעלה על הדעת ש[illegible] הישראלים יופיעו באירופה [illegible] התחייבו קבוצותיהם [illegible] למשחקי הנבחרת [illegible] המאמן הלאומי מיליניק [illegible] שאול סורידי, יו"ר הנהלת [illegible]

גינצבורג יחזור למכבי חיפה

מאת יוסף גלזר

שוער מכבי ת"א, מו גינצבורג, עומד לשוב בין השבוע ממכבתו במרדתו הלונדונית ויסכם, קרוב לוודאי, עם מכבי חיפה על הצטרפותו לשורותיה.

גינצבורג ייצא עם הקבוצה למחנה־האימון הקיץ שיתקיים בהולנד. בינתיים החליטה מכבי חיפה להציב ברשימת ההעברות את [illegible] אלי כהן. מאידך התחדש אתמול המו"מ בין פרקליטי מכבי חיפה והחלוץ משה סלקטר [illegible] להשאירו בקבוצה.

שוערה המושאל של מכבי חיפה, צדוק אברהמי, "סגר" אתמול עם הפועל חיפה, אך טרם הושג סיכום בין שתי הקבוצות.

בית"ר ירושלים לחו"ל

אלופת הכדורגל, [illegible] ירושלים, יצאה אתמול [illegible] אימון בהולנד.

במסגרת המחנה יקיימו [illegible] מים כמה משחקי־אימון.

ועדת המינויים תדון היום ביו"ר

ועדת המינויים של מרכז [illegible] תמשיך היום בדיונה [illegible] לתפקיד יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

נודע שכמה חברים יעלו [illegible] את הפירסומים בכלי התקשורת, ובמיוחד את ההתקפות על [illegible] הוועדה, מיכאל אלמוג.

תרניק – חבר ועדת הנוער בהתאחדות הבין־לאומית

הועד המנהל של ההתאחדות הטניס הבין־לאומית, בחר [illegible] איגוד הטניס בישראל, דוד ה[illegible] כחבר בוועדת הנוער [illegible] ההתאחדות הבין־לאומית.

ההצעה הוגשה על־ידי [illegible] ההתאחדות הבין־לאומית, [illegible] שטוריה.

בוועדה שבעה חברים [illegible] גרמניה, צרפת, יפאן, [illegible] ישראל, והיו"ר הוא [illegible] פרנצ'יסקו ריצ'י־ביטי.

זו הפעם הראשונה ש[illegible] מישראל נבחר לאחת הוו[illegible] המטפלות בטניס הבין־לאומי.

נוער: איטליה בראזיל 102:97

באליפות העולם [illegible] בכדורסל באיטליה גברה איט[illegible] על בראזיל 97:102.

יוגוסלביה ניצחה את אוסט[illegible] — 73:86, קוסטלבן הב[illegible] אוסטרליה את ניגריה — 85[illegible] ויוגוסלביה את סין — 126:[illegible]

הפיליפינים – קוריאה 87:103

בטורניר־הכדורסל [illegible] העצמאות של [illegible] בג'אקארטה ניצחה [illegible] הפיליפינים את דרום־קוריאה [illegible] 87:103.

ג'ון ויליס [illegible]

שרות הבריאות בשאלתה לראש הממשלה [illegible]

מה עם האיצטדיון בירושלים?

נצחון למנסדורף בורמונט

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, זכה אור לאתמול בניצחון בסיבוב הראשון בטורניר הטניס בסטראטמאונט במדינת ורמונט שבארה"ב, כשהביס את מיכאל ווסטפאל ממערב־גרמניה — 1:6, 4:6.

בסיבוב השני ישחק מנסדורף עם המנצח בין אנדרו בורגו מדרום־אפריקה ומרטין לורנד מקנדה.

מנסדורף עלה לפני שבוע למקום ה־70 בדירוג העולמי.

בטורניר בורמונט יחולקו פרסים בסכום של 315 אלף דולאר.

הפתעה חולל האמריקני סקוט כשניצח את בן־ארצו הוסטניו — 4:6, 3:6, טים מאיוט גבר על ויטסקן — 2:6, 6:3, 3:6.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 גברת פלפלת — בממלכת החרקים. 09.25 נחשון — פרס אניסציה. 09.30 הלב — פרק 30: קרלוס הבוקר האמיץ. 09.55 להקת הוורויל האחרונה — פרק 12. 10.30 רואים שש שש — כל מה שרצית לצפות בו ולא ידעת ממי לבקש — בשידור ישיר בהנחיית קובי מירן. אורחים באולפן: אבשלום קור וד"ר מינה צמח. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 ישר ועניין — יש עוד דרך — שתי ידידות נקלעות למצב קשה כאשר שני בחורים שתיים דולקים אחריהן. הבחורה האחת היא קלת דעת ואימפולסיבית והאחרת שקולה והגיונית. כל אחת מגיבה בצורה שונה במצבי לחץ. 14.20 מגע 3,2,1 — אור מהשמש. 14.50 הפונדק בערוץ חמשת המייל — פרק 34: ד"ג מתוך למים. 15.40 מאתיים שניות למועצה הלול. 15.45 שעת כושר. 15.55 טוב טוב הגמד — פרק 6: הנמרים עורכים חתונה. 16.20 סיפורי קיץ. 17.00 ערב חדש. 17.30 "עולמו המופלא של וולט דיסני" — פרק חמישי: "סולמון, צב הים" מתוך סוגי הצבים הרבים, החשוב ביותר הוא צב הים הירוק. לבד מערכו המסחרי הרב הוא משמש גורם חשוב בחקר הימייה. כושר הניווט שלו יוצא מן הכלל: הוא יודע לחזור למקום הולדתו, מכל מקום בעולם שאליו יגיע. חוקר הטבע ד"ר המילטון ואחיינו יוצאו בעקבות צב ששמו סולומון, מאיי התבולה עד לאיים הקאריביים כדי להיווכח חרשמית, אם הוא מנווט את דרכו בלי להשאיר סימני־דרך. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "חקלאות היום" (ערבית). 19.00 "ענייני הגוף" — פרק חמישי — "על הברכיים" (ערבית). 19.30 חדשות וערבית. 20.00 כותרות מבט. 20.02 "משהו מהסרטים" — תכנית דו־שבועית בענייני קולנוע. שירה גרא מגישה. בהשתתפות שאול שירזן. 20.30 "בין הכסאות". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדיר שירות. 22.05 סרט קולנוע "יוליוס קיסר". 24.00 פסוקו של יום. חדשות הלילה. 18.00 שיישאר בינינו (ערוץ 2). 19.30 תקציר משפט דמיאניוק (ערוץ 2). 20.00 תעודה 2: מדבר יהודה (ערוץ 2). 20.30 אולפן קיץ (ערוץ 2). 21.00 סוף 2 ערוץ 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה" היידן: שלישיית הבריטון בסול; היידן: סימפוניה קונצ'רטאנטה בדו מז'ור; היידן רביעיית כלי קשת במה מינור; היידן סימפוניה מס' 101 "סימפונית השעון"; ברהמס: וריאציות על נושא של היידן. 08.00 "קונצרט בוקר" ברהמס: רפסודיות האלט; ברהמס: הקונצ'רטו מס' 1 לפסנתר; ברהמס: הקונצ'רטו הכפול; ברהמס: הרקוויאם הגרמני. 11.57 "פינת השיר" משירי רוד סוגל. 12.00 "אמנים באולפן" — דימיטרי סטיקוטסקי — כינור; ויקטור דרביאנקו — פסנתר: מנדלסון: סונטה במה מאג'ור; ברהמס: סונטה במה מינור; קרייזלר: פרלוד ואלגרו מסגנון פוניאני. 13.05 "בהאזנה נינוחה" — מיצירות היידן: סימפוניה מס' 6 "בוקר" ברה מז'ור; דיברטימנטו במי במול מז'ור; רביעייה לגיטרה ולכלי קשת ברה מז'ור; קונצ'רטו לליר ולתזמורת ברה מז'ור מס' 1; סימפוניה מס' 45 "הפרידה" בפה דיאז מינור. 15.00 "מוסיקה ויוה" — לוצ'אנו בריו: קורו. 16.00 "קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רש"ש: יוהאן שטראוס: ואלס "קולות האביב"; בטהובן: 2 רומנסות לכינור ולתזמורת; שוברט: סימפוניה מס' 8 "הבלתי גמורה"; מנדלסון: המוסיקה "חלום ליל קיץ"; רוסיני: הפתיחה "סמיראמיס". 18.00 "שעה עם... הנרי פורסל, מרק אנטואן שרפנטייה: מוסיקה לתיאטרון. 19.00 "מוסיקה אהובה עליכם" 20.05 "אינטרלוד" — רגע מוסיקלי. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "אופרה" — בעריכת משה ליאור: דוניצטי "לוקרציה בורג'יה". 23.00 מחזורי יצירות — שופן: מבחר מזורקות, אטיודים, נוקטורנים ופרלודים.

רשת א'

07.30 "דריקל". 08.05 "תוגה" — עם כני הגרל. 08.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.06 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 "צבעי הקשת" — "עבריים מעורבים". 15.27 "האוניברסיטה המשודרת" — "הספרות העברית ותנועת הפועלים בארץ־ישראל" בין "רעיון" ל"טור השביעי" של נתן אלתרמן — ד"ר נסים קלדרון. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 23.05 "חבר מאותו כוכב" — תכנית היכרויות רדיופוניות בשידור חי — עורכת ומנחה מילכה לפרו.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "בראש צעיר" — תכנית לילדים בחופשה. 09.05 "כוכבי הבוקר" — שלישיית קינגסטון. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 13.10 "אלו־אלף" ב"בית" — עם אהוד מנור. 13.05 "בתוך היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 "בת צחוק" — והיו הומור. 16.05 "רגעי קסם". 18.05 "חצות הארץ" — תכנית "בקשתך" לשירים עבריים. 16.55 "קראוו סאר" — קראוס מלציים. 17.05 "יומן בלילה". 17.30 "על מספרים ואנשים". — מגזין המשק. 18.06 "יש שאלות" — עורך ומנחה איתן אלמוג. שידור חי ממלון "הילטון" בירושלים. 18.46 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "מוסף לענייני צבא וביטחון". 20.05 "צימוקים ושקדים" — מבחר שירים ביידיש: "שירי געגועים לציון". 22.05 "מחפשים את המטמון" — מנחה: משה טימור. 00.15 "כאן ועוד" — עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — פרקים בהרמטולוגיה. מחלות אוטואימוניות. מרצה: פרופ' יהודה שנפלד. 06.30 "מוקדים עין". 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "פתוח" — אורלי יניב ודובי לנץ מארחים. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 "אחר אחר" — להיטים עבריים. 13.55 "לא לכבות את האור" — פינה יומית בנושא ירידה מהארץ. 14.05 "יום יום רג" — עם אלי ישראלי וארז טל — שידור חי מאילת. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16.54 באטון מילולי — פינתו של אבשלום קור. 18.05 "עד משורר" — מגזין לענייני צבא וביטחון. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 "שירים מכאן" — שירים עבריים. 20.05 "מרחקים קרובים" — סיפורי מסע מאיסלנד. תכניתה של פנינה בת־צבי. (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פרקים בהרמטולוגיה (ש"ח). 22.05 "על הרכש ועל הכיפאק". 23.05 "עשרים וארבע היום עתיה" — עם ירון וילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם המשוררת מיכל סנונית. 00.05 ציפורי לילה עם נתן רטנר ואבי קושניר. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "סכבנבנסים" — מירע משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 "מסע הקסם המסתורי" — עורך ומגיש: יואב קוטנר (ש"ח). 23.05 "קול הג'אז הוה" — עורך ומגיש: דני קרמל.

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 "בא לי" — עם מנחם פרי. 10.05 "שיהיה" — שעה של ביטלס. 11.05 "10 בצל" — עם יקיר אביב. 13.05 "כל טוב" — פזמונים ומערכונים. 14.06 "כנען'נג" — עם שרש עצרי. 16.05 "מוסיקה לעניין". 17.05 "משקפיים" — עם מיכל שמואלי. 18.06 "הצעקה האחרונה" — עם יגאל רביה. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "מניני ג'אר" — עם לאה ליאור. 23.05 "נסכים לחצות" — עם יוסי סיאם.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: נשק קטלני 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: אהבה במלון ראזה 9.30 ,7.15 ,5
גת: בלוז לחופש הגדול 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: עיר הנשים 9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
עמי ותמי 7.45
חתיך אמריקאי 10.00
הוד: סופרמן 4 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש־מלון לצעירים 9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 9.30 ,7.30
ובית האמיצים 9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: חתיך אמריקאי 9.30 ,7.15 ,5
פאר: לא שם זין 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לבירינט 9.30 ,7.15 ,2 ,12
רב־חן:
חן 1: ב"ס למשמר אזרחי 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: אל תקרא לי לבן 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: ימי הרדיו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.15 ,7.00 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: פושע מובטל וילדה קטנה 9.30 ,6.40 ,4
לילו לא שם זין 9.30 ,7.15
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: בלוז לחופש הגדול 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: אני והחברה 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ימי הרדיו 9.15 ,6.15

ירושלים

אריסון: 007 באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: נשק קטלני 9.15 ,4.30
בית אגרון:
תום סוויאר 17.00
משחק הדמים 18.30
וודי אלן — בננות 20.15
הזבוב 22.00
הפרפר 24.00
כפיר: ימי הרדיו 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: לא שם זין 9.00 ,7.00
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.00
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 12 בקצב השעון 9 ,6.30 ,4
אור 13 נרדפי החוק 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 14 כמי כלו 9.00 ,6.30
אור 5: מלון לצעירים 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: סופרמן 4 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
שיחות מלוכלכות 21.45 ,18.45

חיפה

אורה: משהו פראי 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: לבירינטי 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: ימי הרדיו 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: סופרמן 4 9.30 ,7.15 ,4.45
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: 007 באזור המסוכן 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: אהבה צעירה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: שיחות מלוכלכות 9.15 ,6.45
קרן אור המפרץ: לא שם זין 9.15 ,7.00

נתניה

שרון: לא שם זין 9.15 ,7 ,5
סטודיו: חנות קטנה ומטריפה 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: 007 באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: נשק קטלני 9.00 ,6.00
ארמון: לא שם זין 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: סופרמן 4 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.15 ,5.00

באר־שבע

חן: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: 007 באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: סופרמן 4 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: המובטל כטיטו 9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מטפתרון: ילדים חורגים לאלוהים 8.30

רעננה

אורות: המובטל בטיטו 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

הדרי: 007 באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,4.30

ראשון־לציון

רון 1: סופרמן 4 9.10 ,7.15 ,4.30
רון 2: 007 באזור המסוכן 9.10 ,7.15 ,4.30

כפר־סבא

בית ברל: אוסני האש
ושלום לך אהובתי 10.00 ,8.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 5.8
מירלה אפרת – בהבימה
הפרדס – בתיאטרון חיפה

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 5.8 בשעה 20.30
"רכוש נטוש".

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "דרום־השרון"

במועצה האזורית דרום־השרון כפר מל"ל, טל' 052-448431

פרסום הקלה / סטיה מתשריט על־פי הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום־השרון בקשה לתוספת בניה לבית מגורים קיים, בתיק בנייה מס' מ/417/102/0, תשריט מס שד/1002/2, בגוש 8909, 8917, מגרש 417, ישוב: כוכב יאיר, שם המבקש: פיתוח כוכב יאיר — אגודה שיתופית בע"מ כוכב יאיר — אגודה, מהות החריגה / הקלה / סטיה מתשריט: הקלה עד 10% בקו בניין צדדי.

כל המעוניינים, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית, במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. רוצקי — יו"ר הוועדה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1232/10א".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6354 חלקה 94 רחובות: בורסקאי, סגולה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד שטח בנייני ציבור לאזור תעשיה.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 330 התשמ"ו, עמ' 1463 ובעתון בוקר הצופה בתאריך: 24.2.86 ובעתון ערב חדשות מתאריך 18.2.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 18.2.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: 15.7.1987
א. זהבי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקראת "שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1232/10 ב'".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6354 חלקה 8.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד וחלוקה מחדש עפ"י פרק ג' סימן ז' לחוק.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3295, התשמ"ו, עמ' 1259 ובעתון בוקר "על המשמר" מתאריך 19.2.86 ובעתון ערב "חדשות" מתאריך 19.2.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "הצופה" מתאריך 24.2.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה. וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
5.7.1987

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טל. 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: [illegible] בגוש 11200 חלקה 163 [illegible]

[illegible] לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי [illegible] רח' ביאליק 3, [illegible] בימים א', ג', ה', בין השעות 11.30—08.00.

[illegible] להגיש התנגדות לבקשה, [illegible] תוך שבועיים מיום [illegible]

איתמר ינובריץ, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה [illegible] שינוי תכנית מתאר מקומית [illegible]

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: [illegible] 109, 98, 96, 94, 92, 90, 87 [illegible] 152, 151 [illegible] 190 חלק מגרש [illegible]

עיקרי הוראות שינוי התכנית: [illegible]

ר. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1211/10".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6328 חלק מחלקות 168, [illegible] גוש 6401 חלק מחלקה 13, [illegible] 112, 110, 108 [illegible] 119 — 116, 101, 100 [illegible]

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד [illegible]

[illegible] 17.3.85 [illegible] 1677 [illegible]

ר. שיש — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי נתניה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' [illegible]" ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: התאמת שטח התכנית, למצב הקיים עפ"י תכנית מדידה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8272 חלקה 21, 124 (חלק).

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי [illegible] רשאי [illegible] להגיש התנגדות לשינוי התכנית [illegible]

21.6.1987
ר' שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — קופ"ח—עירייה 2, חולון
חולון — אהרון — הופיין 52
ירושלים — מרפאת רוממה — רח' הפ"ג 28
נתניה — פורת — פ"ת 76
פתח־תקוה — רסל — רוטשילד 89
רמת־גן — הרצל — הרצל 52
תל־אביב — דיזנגוף — דיזנגוף 132; בלפור — קופ"ח מכבי—בלפור 2
חיפה — הרס — חורב 53
רחובות — ברק — הרצל 155
רעננה־כ"ס — כנרת — ויצמן כ"ס 119

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444. חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק — ילדים
הדסה ע"כ — כירורגיה, עיניים
הדסה ה"צ — נשים, אורטופדיה, פנימית
בקור חולים — א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יפעל מידע טלפוני בימים א'—ה' 20.00—08.00, בימי ו': 15.00—08.00. טלפונים: 03-433500, 03-433100.

יד ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנער — קו לנוער במצוקה: ירושלים — 02-243558, ת"א — 226027 (24 שעות), חיפה — 04-239488 (11.00—20.00), גליל מערבי — 04-922322

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' — טל. 228752.

"קו פתוח" — ארגון קשבת לילדים ולבני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111. לוד/רמלה — 101. טל' 08-221022. עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5611111. באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'—ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'—ו': 7.00.

מתל־אביב לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.18, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.38, 16.35, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

עדים מצרפת עשויים לחולל תפנית במשפט גיתית איזראלוב

סיפרו שמיד עם חזרתה לצרפת הגיעה לביתם עם סכום של אלפי דולרים ● בכך חיזקו את טענתה שהגיעה לארץ כדי להוציא כסף בלבד ● משטרת צרפת הצהירה שברשותה נמצאו רק 500 דולר

עדויות העשויות להוות תפנית במשפטה של גיתית איזראלוב נמסרו אתמול בביהמ"ש המחוזי בת"א על-ידי שני עדים, בעל ואשה, שהגיעו במיוחד מצרפת.

השניים, ידידיה של גיתית, שאצלם השאירה את בתה כשטסה לארץ, העידו שמיד עם חזרתה, לאחר ששוחררה מהמעצר בצרפת, הגיעה לביתם עם סכום גדול של דולרים וחבשה לראשה פאה שחורה.

השניים, פייר זאווי ואנט ויצמן, שנישאו בינתיים, סיפרו בבית-המשפט, שגיתית השאירה אצלם את בתה מאיה לפני שטסה לארץ, באומרה להם שעליה לסדר כמה עניינים כספיים, מבלי שפירטה כי בכוונתה לטוס לישראל. גיתית נעלמה למעלה מיממה, וכשחזרה ב־26.1.86, נעצרה מיד בשדה התעופה בפאריס. עם שיחרורה היא חזרה לידידיה לקחת מהם את בתה.

פייר זאווי העיד, שכאשר חזרה גיתית לביתו, היה ברשותה סכום של כמה אלפי דולרים, ולא 500 דולר, כפי שנרשם ע"י המשטרה הצרפתית.

כזכור, העידה גיתית כי הגיעה לארץ למטרה אחת ויחידה: להוציא סכום גדול של מטבע זר שהיה ברשותה, ושהוחזקו אצל ידידיה על-יד קולנוע "פאר" בתל-אביב (שאת זהותם סירבה לחשוף) ולא למטרה אחרת (רצח) שעליה מצביעה התביעה.

על סמך הצהרתה של משטרת צרפת, שברשות גיתית היו רק 500 דולר, רצתה התביעה להוכיח לביהמ"ש כי טענתה של הנאשמת בקשר להבאת המט"ח הרב על גופה היא טענה כוזבת, ולמעשה הגיעה לארץ כדי לרצוח את בעלה.

פאה שחורה

אנט ויצמן העידה לגבי צבע הפאה שחבשה גיתית עם הגיעה לצרפת. הנאשמת, וכן מספר עדי תביעה שהיו בשדה התעופה בן-גוריון בעת צאתה של גיתית, העידו שהיא היתה עם פאה שחורה. לעומת זאת העידו השוטרים הצרפתים שעצרו את הנאשמת, כי היא היתה עם פאה בלונדינית. על סמך זה טענה התביעה, שהנאשמת החליפה את פאתה בדרך מהארץ לצרפת, כדי להטעות ולהקשות על זיהויה בצרפת ולהסתיר את עובדת היותה בארץ. בכך ביקשה התביעה להוכיח את כוונותיה הפליליות של גיתית.

אנט ויצמן העידה, כי כאשר שוחחה בטלפון בצרפת עם השוטר האחראי למעצרה של גיתית, הוא שאל אותה איך היא נראית. אנט השיבה שגיתית חובשת פאה בלונדינית ועל כך ענה השוטר הצרפתי, כי זה אינו מדוייק, משום שהיא חובשת פאה בצבע שחור ולא בלונדיני.

בחקירה הנגדית ניסה התובע, עו"ד אברהם טל, לקעקע את עדותו של פייר זאווי אודות סכום הכסף. משעמד העד על-דעתו, הטיח כלפיו עו"ד טל, שכל הסיפור של הכסף הוא המצאה של עו"ד זיו, שהינחה את זאווי להעיד כך בביהמ"ש. שכן אחרת, טען התובע, מדוע לא מסר העד אותה גירסה גם בעת חקירתו במשטרה? (עתיים)

52 איש מתו ב־86 מצריכת יתר של סמים

52 איש מתו בישראל בשנת 1986 בשל צריכת-יתר של סמים, וביניהם היו 3 בלבד שהשתמשו בהרואין. מרבית המתים קיפחו את חייהם כתוצאה משימוש בסם מטדון, או מטדון בצירוף סמים אחרים.

פרטים אלה כלולים בסקירה של משרד-הבריאות על סוגי הסמים ועל מקרי המוות שנגרמו בשל שימוש לרעה בסמים בשנים 1984־1986. את הסקירה הוציא משרד-הבריאות לקראת הדיון שהתקיים השבוע בכנסת בנושא הסמים בישראל.

בסקירה נאמר, כי בשנת 1984 מתו בישראל 24 אנשים כתוצאה משימוש בסם מטדון או במטדון בצירוף סמים נוספים, אך איש מהם לא מת כתוצאה משימוש בהרואין. באותה שנה היו 830 צרכני מטדון בישראל, ואילו בשנת 1986 חלה עלייה משמעותית ומספר צרכני המטדון נאמד ב־4200.

הנתונים הללו נמסרו למשרד-הבריאות בעקבות ניתוחים שלאחר המוות שנעשו למנוחים.

במשרד-הבריאות מרגישים, כי עד היום לא נערך סקר אפידמיולוגי מקיף על היקף השימוש לרעה בסמים בישראל בקרב בוגרים ובני נוער. עם זאת מצוי במשרד הבריאות מידע מהימן על היקף הבעיה, אך בהיעדרם של סקרים מדעיים על היקף השימוש בסמים נעזר משרד-הבריאות במדדים של תמותה, תחלואה והתערבות מוסדית, כדי לקבל תמונה על המגמות הקיימות בשימוש לרעה בסמים בישראל.

המדדים שלגביהם קיים מידע חלקי במשרד-הבריאות הם פטירות, טיפולי חירום, אישפוזים, פניות לטיפול וייעוץ וכמויות הצריכה של סמים מסוכנים. (עתיים)

הורי התלמידים שניספו באסון הבונים עתרו לבג"ץ

בתביעה להקים ועדת חקירה ממלכתית

הורי התלמידים שניספו בתאונת הרכבת בצומת הבונים ביוני 1985 עתרו אתמול לבג"ץ בתביעה להקמת ועדת חקירה ממלכתית.

כזכור אירעה התאונה בין רכבת ואוטובוס שהסיע ילדים ובה נהרגו 22 בני אדם מתוכם 19 ילדים. הורי הילדים הגישו את העתירה לבג"ץ באמצעות עו"ד שמואל דנג.

ההורים טוענים בעתירתם, כי בעקבות פניותיהם החוזרות ונישנות למינוי ועדת חקירה ממלכתית, שתחקור את אחריות הרשויות ונושאי תפקידים ציבוריים למחדלים שגרמו לתאונה, מינה ראש הממשלה דאז שמעון פרס בראשית 1986 ועדה בראשותו של השופט עזרא קמא. העותרים טוענים, כי ועדת קמא הגישה בדיוק לפני שנה את מסקנותיה ולפיהן יש צורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית.

במסקנותיה קובעת הועדה "יש צורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית לצורך הסקת מסקנות אישיות כלפי רשויות ונושאי משרות ציבוריות שהתרשלו בעניין התאונה ובגרימתה ויישומן, וכן לצורך בדיקת נושא מפגשי רכבת וקביעת האחריות של גופים ורשויות ונושאי תפקידים לגבי הבטיחות במפגשי רכבת".

העותרים טוענים, כי בסוף חודש מארס השנה החליטה הממשלה להטיל על היועץ המשפטי לממשלה לבחון את מסקנות הועדה ואת הצורך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית.

בהמשך העתירה נאמר, כי העותרים נפגשו עם היועץ המשפטי לממשלה וזה אמר להם, לדבריהם, כי יטיל את כל כובד משקלו נגד הקמת ועדת חקירה, שהיא מיותרת לחלוטין.

העותרים טוענים, כי הן היועץ המשפטי לממשלה והן הממשלה משהים באופן בלתי סביר את החלטתם ליישום המלצות ועדת קמא, לפיכך הם קוראים לבג"ץ להורות ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את מסקנותיו לממשלה, כדי זו תוכל לקיים דיון בעניין ולהחליט אם תוקם ועדת חקירה ממלכתית. (עתיים)

הסתדרות השומר הצעיר

ההנהגה הראשית

הסעות לסמינר צופי צודר (כיתות י')

לכל המדריכים חזק!
מפורטת כאן רשימת ההסעים לסמינר לכל המחוזות, שימו לב לזמנים ולתאריכים.

מחזור 1 6/8/87
6:00 ערד אגד
6:45 ב"ש אגד
7:30 קרית גת היכל עשור
8:00 אשקלון אגד

מחזור 2 7/8/87
6:00 חולון בקן
6:20 ס"ת קולנוע שלום
6:30 רמתיים בקן רח' השיקמים
6:45 צומת רעננה 3 מהרצליה
7:30 מעברות במוסך

מחזור 3 9/8/87
8:00 קרית חיים פלוגות 15
8:00 קרית ביאליק בן גוריון 2
8:30 נהריה אגד
8:30 סער בקיבוץ
9:00 אילון בקיבוץ

מחזור 4 10/8/87
8:00 נר"ש בכניסה לטכניון
8:15 שפרינצק בורנהיימר
8:45 מוסד חינוכי נעמן

מחזור 5 11/8/87
7:00 רעננה רח' המגדל מול בי"ס אלון
7:15 הרצליה רח' הדר
7:30 יקום חדר אוכל
7:45 נתניה בצומת טרמפידה
8:30 משמר העמק חדר אוכל
8:45 הזורע חדר אוכל

מחזור 6 12/8/87
6:00 יד מרדכי חדר אוכל
6:15 כרמיה חדר אוכל
6:15 זיקים חדר אוכל
7:00 אשדוד במקלט רח' רוגוזין רובע ד'
7:15 יבנה ליד המגדל
7:30 רחובות השומרים 3
8:00 קרית שרת חולון רח' יריחו

מחזור 7 13/8/87
6:00 ראשל"צ רח' רמז פינת רוטשילד
6:15 בת-ים רח' נוסבאום

מחזור 8 14/8/87
6:00 יד אליהו סופר כולל ילדי י"ם
6:15 ר"ג רח' מוצא 5
6:30 רמת אביב ברודצקי פינת גרונימן כולל 2 ילדים מקן צפון
7:00 עין החורש

קינים קיבוציים — על כולם להיות בשעה 10:00 בבירעם.
איסוף החניכים (בהתאם למחזור) בשעה 12:00 מגשר אריק בבטחה.
לבירורים ניתן לפנות לאפרת או לרן טל. 03־291161 בהנה"ר.

חזק ואמץ!
מחי צופיות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה אשר

הודעה

לפי סעיף 149 של חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נתנה בזה הודעה, כי הוגשה בקשה לתת הקלה באחוזי בניה המותרים בשטח כברי, כפר מזרעה.
כל מי שמתנגד לתת הקלה זו, יכול לנמק את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו בועדה.

י. בריט
יו"ר הועדה

אינטר־גאמא חברה להשקעות בע"מ

הודעה

על קיום האסיפה הכללית השנתית של החברה אשר תתכנס ותתקיים במשרדי החברה ברחוב גלגל הפלדה אזור התעשיה הרצליה ב' ביום 27 באוגוסט, 1987 בשעה 10.00

על סדר היום:
1. אישור דוחות כספיים לשנת 1986.
2. בחירת דירקטורים וקביעת שכרם.
3. מינוי רואה חשבון.
4. קבלת החלטות מיוחדות כדלקמן: 4.1 תקנה 0070 לתקנות החברה מבוטלת ובמקומה תבוא תקנה 70 א. החברה באסיפה הכללית תקבע מזמן לזמן את השכר שישולם למנהלים ולמעט מנהל העסקים בגין שרותם. השכר יכול שיהיה בצורת משכורת, דמי השתתפות בישיבות או באחוזים מהמחזור או בכל צורה אחרת.
4.2 בתוקף החל מתום יום העסקים ה־16 בספטמבר, 1987:
4.2.1 המניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח מהון החברה המאושרת, באופן שכל 1,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח תהיינה למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח.
4.2.2 המניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח בהון החברה המאושרת באופן של 1,000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח תהיינה למניה רגילה אחת בת 5 ש"ח.
4.2.3 תעודות המניות הקיימות תתבטלנה ובעלי המניות יהיו זכאים לקבל תעודות מניות חדשות, בכפוף להחזרת התעודות הישנות לרשות החברה ובכפוף להוראות תקנות ההתאגדות של החברה.
4.2.4 בעלי המניות לא יהיו זכאים לקבל מנית מאוחדת בגין שבר של מניה הנובע מהאיחוד, ושבר יועברו לרשות מזכיר החברה כנאמן אשר ימכרם בבורסה והתמורה שתתקבל בניכוי עמלות תחולק לזכאים.
בעל מניות הרוצה להשתתף באסיפה באמצעות בא כח ימציא למשרדי החברה טופס ייפוי כח חתום כדין על ידו לא יאוחר מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

אינטר־גאמא חברה להשקעות בע"מ
יגאל ברמן, מזכיר

בפלילים

נאשם במסירת עדות סותרת בבית־המשפט

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

מוחמד עבדל-האדי מבאר-שבע מואשם בבית-המשפט המחוזי בחיפה במסירת עדות סותרת שהביאה להעמדתו לדין של בעל חברת "קרמני", עלי קרמני, בחשד כי דיווח דיווחים כוזבים לשלטונות המס.

בכתב-האישום שהוגש על-ידי התובעת עו"ד נורית גורנר נאמר, כי בפברואר 1985 מסר הנאשם הודעה לחוקרי מס ערך מוסף בבאר-שבע, בה סיפר כי נפגש עם מנהל חבר הבטון "קרמני" בע"מ" והם החליטו לרמות את שלטונות המס על-ידי דיווח על עיסקה פיקטיבית כיביכול לפיה חברתו של הנאשם, חברת מ.ט.ס בע"מ, ביצעה עבודות עבור חברת "קרמני" בסכום של 69 מיליון שקלים ישנים. בעקבות הודעה זו הוגש כתב אישום לבית-המשפט המחוזי בחיפה נגד עלי קרמני.

מוחמד עבדול אחרי, שנקרא להעיד במשפט זה מטעם התביעה, חזר בו מהודעתו ובעקבות זאת החליט בית-המשפט לזכות את עלי קרמני בדין.

מנהל המטבח בבתי הזיקוק נאשם בשוחד

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

מנהל המטבח של בתי-הזיקוק בחיפה, חנן לבני, והטבח משה (מוריס) ביטון מואשמים בבית-המשפט המחוזי בחיפה כי קיבלו שוחד מנציגים של חברות שסיפקו מזון למטבח המפעל.

בכתב-האישום שהוגש על-ידי התובעת עו"ד דליה חלק נטען, כי בין השנים 1982 ל־1985 נהגו השניים לקבל מספקי המזון מתנות, הנחות וסחורה כשוחר כדי שימשיכו להתקשר עימם. התובעת טוענת כי השניים קיבלו משקאות חריפים מנציגי "כרמל מזרחי", כשהם קיבלו ירקות מספק ומצרכים וכשר מנציגי חברת "אוסם" וכן החרושת לנקניק ועיבוד בשר "איזון".

לדברי התובעת, קיבל הנאשם ליבני בשנת 1985 שעון קיר, שינה וסט כלי-אוכל מנציג חברת "אוסם" והטבח קיבל מטריה ושעון. כמו־כן היא טוענת, כי ב־1983 שיכנעו השניים את מנהלם להוציא את המאזניים מהמטבח ומאז לא נשקלה סחורה שהגיעה. כמות הסחורה היתה קטנה מהכמות המוזמנת ואת יתרתה קיבל הטבח ללא תשלום ממפעל "איזון" לצרכיו אישיים.

גנבים בבית־קברות

גנבים פקדו שלשום בלילה את בית-הקברות הצבאי בקריית-שאול ופירקו מפסקי זרם אוטומטיים (פלקים).

האחראי לבית-הקברות גילה את המעשה כשהגיע אתמול בבוקר והודיע על כך למשטרה.

מדובר בנזק של כמה עשרות שקלים בלבד, אך המאור במקום חשוב משום שהוא משרת הורים שבולים המגיעים לפקוד את קברי יקיריהם בשעות החשיכה, כאשר אינם מספיקים להגיע במשך היום. קופסת הפקקים מוצבת בביתן השירותים במקום.

לפני שבועות מספר הותקפה בבית-הקברות אם שכולה קשישה ונתיקה משרד ממנה.

יחד עם הגשת התלונה נתבקשה המשטרה לערוך סיורים יותר תכופים במקום. (עתים)

התחזו לשוטרים וגנבו כספם של "החשודים"

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" בירושלים, וכתבתנו לעניינים פליליים

שודד שהתחזה לשוטר וגנב ארנקי כסף מתיירים נתפס אתמול על-ידי מתנדב המשרת בשעות הפנאי במשטרת ירושלים.

שלשום בערב הגיעו בזה אחר זו תלונות משני תיירים שסיפרו כי אדם שהציג עצמו כשוטר דרש מהם להראות לו את תעודותיהם, לפתע שלף אקדח מכיסו ואיים עליהם למסור לידיו את כספם. התיירים השאירו בידיו את ארנקם והתלוננו במשטרה.

ניידת ובה יעקב גספן, עובד הסוכנות היהודית ומתנדב במשטרה, ניסתה עוד בליל האירוע לעלות על עקבות המתחזה לשוטר. אך הוא הצליח להימלט. אתמול הגיע יעקב גספן לגן העצמאות יחד עם השוטר יצחק בן־אבן והשניים זיהו בין עוברי אורח את העבריין עלפי תיאוריהם של התיירים. הוא נעצר והודה בביצוע מעשי השוד.

שודדים מתחזים לשוטרים פעלו גם בלוד.

אתמול סמוך לשעה 7 בערב החנה צעיר את רכבו ברחוב הגיות יעתח בלוד על מנת להשתמש בטלפון הציבורי. אחריו חנה מרצע כחול-לבן מתוכו ירדו שני צעירים, הם פנו אל הצעיר, הציגו עצמם כשוטרים, והודיעו לו שהוא חשוד בהחזקת סמים, הם ערכו חיפוש על גופו ולקחו ממנו 550 ש"ח.

ליהודה ולמשפחת ליבנה
משתתפים בצערכם במות האם
אמירה ליבנה
ביה"ס "בית אלון"

במות
אהרון פולאצ'יק
ידיד הקיבוץ ומראשוני המשלחה בבית
משתתפים בצער המשפחה
חברים בבית־...

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146—150 מחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 10% לקו בנין צדדי לתוספת בניה. על חלקה 60 בגוש 3703, רח' שר' גלוסקין רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 3,60 מ' במקום 4,0 מ' המותרים.
למתן הקלה של 13% לתוספת בניה בבנין על חלקה 18 בגוש 3702 רח' פינס רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 103% במקום 90% המותרים.
הקלה בקו בניין צדדי של 10% למסתור כביסה בלבד. הקלה של 10% בקו בנין אחורי 5,40 מ', במקום 6 מ' המותרים, ולחלוקה שונה של אחוזי הבניה בין הקומות (במסגרת התכנית של 105%).
כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלת בניה על חלקה 173 בגוש 7138, הנמצאת ברחוב דרך בן־גוריון 119.
לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באיזור שייעודו מגורים ג' 1. מבקשים להתיר להם הקלה של 2.5% עבור תוספת קומה ושינוי בתכנון התניה לפי תכנית 260.
לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לוועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

אהוד קממן — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, בת־ים

אישומים נגד החשודים בתיכנון פיגועים בערבים יוגשו השבוע

המשטרה סבורה שהשלושה פעלו על דעת עצמם ואינם שייכים לארגון כלשהו ● החשודים התאמנו בחומרי חבלה ביער ירושלים

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

משטרת ירושלים עומדת לסיים עד סוף השבוע את חקירת שלושת תלמידי הישיבה, החשודים בקשירת קשר לפגוע במטרות ערביות, ולהגיש נגדם כתבי-אישום.

המשטרה סבורה ששלושת הנערים אינם חברים בכל אירגון ופעלו על דעת עצמם. עם זאת משוכנעים במשטרה, כי אכן היתה כוונה לפגוע במטרות ערביות.

אתמול הסתעפה החקירה והחוקרים הגיעו גם לקרית-ארבע, שם תיחקרו מספר תלמידי ישיבות ללא תוצאות.

אחד התלמידים היה בעבר תלמיד ישיבת "עטרת כהנים" שבעיר העתיקה. הוא היה עצור בעבר בגין הפרות סדר והיה מקורב לתנועת "כך". בעקבות תפיסתו נעצרו שניים מידידיו, אולם הם שוחררו.

ראשי ישיבת "עטרת כהנים" מסרו, כי התלמיד הירבה להיעדר מהלימודים ולא הסתגל למסגרת של הישיבה. הוא הביע בהזדמנויות שונות השקפות קיצוניות ולבסוף פרש מהלימודים מחוסר התאמה.

רב הישיבה שלמה אבינר גילה בראיון לרדיו, כי "קיבלנו מידע ממקור משטרתי שעוקבים אחר תלמיד הישיבה מאחר וביצע מעשים בלתי חוקיים".

התאמנו בחומרי חבלה

לכתבנו נמסר, כי השלושה נהגו להתאמן ביער ירושלים, סמוך לשכונת מגוריהם החרדית הר-נוף, בחומרי חבלה מתוצרת בית ובתחמושת שאותה השיגו ממקורות שונים.

המעצר בוצע לאחר מארב מתוכנן בגן העצמאות במרכז ירושלים, בעקבות מידע מודיעיני. בחור הישיבה, מנהיג השלישיה, נתפס "על חם" כברשותו בקבוקי תבערה.

במשך כל ימי המעצר הוא סירב לשתף פעולה עם חוקריו ורק אתמול מסר את גירסתו. מהגירסה שמסר לחוקריו עולה, כי לא היו לו ולחבריו כל תכנונים מעשיים לביצוע פיגועים נגד מטרות ערביות בירושלים, אלא כוונה כללית וערטילאית כזו. הוא מסר עוד כי ההתארגנות היתה של השלושה בלבד, ולא פעלו במסגרת כל אירגון או הכוונה של מישהו.

מקורות בכירים במשטרה סבורים עתה, לאחר חקירה מקיפה בעניין, שאין מדובר בהתארגנות גדולה יותר, אלא בהתארגנות של השלושה בלבד. עם זאת משוכנעים, כאמור, במשטרה כי אכן היתה כוונה לפגוע במטרות ערביות.

מסד ראשון

גורלה המר של אירמה המתוקה

שעה שמתבוננים במחזמר "אירמה המתוקה", המופק על-ידי משה יוסף, בבימויו של צדוק צרפתי, ניהול מוסיקאלי של קובי אושרת וכוריאוגרפיה של אוהד נהרין, קשה להבין, איך סערו הרוחות לפני 30 שנה, על ש"התיאטרון הלאומי" העז להציג או מחזה "גס" שכזה על זונות בפאריס... כיום הכל נשמע — אפילו בתרגומו המבריק לעיתים של יהונתן גפן — תמים מאוד, נוטף סנטימנטים בימתיים.

חבל לפלאי כאירמה ולגארית למרי, אבל חסרה אותו "משהו" שיצדיק את התלהבותו של הסטודנט למשפטים, המתאהב בזונות. משה בקר בכפל תפקידים של סטודנט ואיש זקן, אותו הוא כביכול חוזר מרגע קונה בעצמו (מוטיב מוכר מ"שלמה המלך ושלמי הסנדלר", למשל...), מוכיח שהוא יודע לשיר ולנוע בכשרון וירע. חבל שדווקא אריק לביא כקונפרנסיה, ברמן ושופט לוחץ ומגוזם, והכך מקלקל תפקיד, שהיה תפור על-פי מידותיו.

התפאורה של יעל פרדס והריקודים של אוהד נהרין הם המרכיבים הטובים והמקצועיים ביותר שבמרקחת כולה. צרפתי ביים "מספרים" קטעים בודדים אבל לא בנה דמויות או עלילה. יש כמה פזמונים מצויינים, אבל "מספרים" אינם עושים עדיין מחזמר.

מלבד הרדידות הרגשית, מה שחסר זו מישהי כמו ריטה בתפקיד הנשי הראשי. אין תחליף לאבק-הכוכבים.

גיורא מנור

העתונאים משביתים שידורי הפרסומת ברדיו ובטלוויזיה

מאת אתי רונאל, כתב "על המשמר"

הנזק הצפוי לרשות השידור כתוצאה מהחלטת האיגוד הארצי של עתונאי ישראל להשבית החל מהבוקר את הפרסומות ברדיו ותשדירי החסות והשירות בטלוויזיה יסתכם בכ־100 אלף שקל ליום.

מנכ"ל רשות השידור אמר אמש, כי קשה לו להאמין שעובדי העתונות, הנקשרים ברשות השידור אכן החליטו להעניש את עצמם, שכן מדובר בפגיעה קשה באותה קופה שמשלמת את שכרם.

אתמול נפגשו נציגי איגוד העתונאים עם מנכ"ל רשות השידור — פגישה שלא הניבה פירות, משום שרשות השידור הודיעה כי היא חייבת להמתין לחתימה על הסכם השכר הכללי לפני הנחיות האוצר.

יצויין, כי השבתת הפרסומות ותשדירי החסות אינה מוגבלת בזמן.

"מקורות" תרכוש יחידת שאיבה נוספת לאתר "ספיר"

מאת שלמה גלזר כתב "על המשמר"

לאחר 8 שנים של דיונים וערעורים, הורה שר החקלאות אריק נחמקין לחברת "מקורות" לרכוש יחידת שאיבה רביעית לאתר "ספיר" של המוביל הארצי. הדבר התאפשר לאחר ששר האוצר הסיר את התנגדותו לרכישה.

היחידה החדשה תוזמן עוד השבוע בשווייץ ותעלה כ־18 מיליון דולר.

מומחים ב"מקורות" טוענו, כי עיכוב רכישת יחידת השאיבה במשך 8 שנים היא שערוריה, ועלות העיכוב שווה למחירה של היחידה החדשה.

לאפשרות התקלקלה יחידה מספר שתיים באתר השאיבה וכתוצאה מכך נאלצת "מקורות" לשאוב מים מבארות במרכז הארץ כדי להבטיח את אספקת המים ברחבי הארץ, וזאת דווקא בשנה בה יש שפע מים בכינרת.

עוד ומסר מחברת "מקורות", כי התקלה בקידוח "גולני 1" המספק מים לישובי הגליל התחתון, עדיין לא תוקנה והעבודה במקום נמשכת יומם ולילה.

מרצה בטכניון נהרג בתאונת דרכים בארה"ב

מרצה בפקולטה למכונות בטכניון שבחיפה, ידידיה רבינוביץ' (36) נהרג ביום א' בתאונת דרכים קטלנית שארעה בג'ורג'יה שבארה"ב. שבה נפצעו קשה צעירים וילדים מבני משפחתו, כמה מהם פצעים קשים.

לכתב עתי"ם בחיפה נודע, כי התאונה המחרידה אירעה בצומת מרומזר, בעת שמשאית כבדה עמוסה בעצים התנגשה מאחור ברכב שבה נהג ידידיה רבינוביץ, שכונה "דידי".

שניים מילדי ההרוג, בנו הבכור אסף (11) ובנו יותם (5) נמצאו קשה בתאונה זו ואילו יתר ארבעת הנוסעים במכונית, בניה של אחותו, סופרת הילדים מירית שגיר, אם לתשעה, העושה בג'ורג'יה ביחד עם בעלה ישראל שגיר כשליחות חקלאית בג'ורג'יה, נפצעו פצעים בינוניים עד קשים.

הבן שיהר (17), הבן נוהר (11) ופצוע קשה ונמצא ללא הכרה, הבן ידוד (7) והבן יואל (5), בני משפחת שגיר מתגוררים בישראל בנווה איתן.

חלק מהפצועים מאושפז בביה"ח בג'ורג'יה ואחרים בפלורידה.

האסון הכבד שפקד את המשפחה זיעזע את קרוביהם וידידיהם בקיבוץ כפר גלעדי, שם מתגוררים בני משפחת רבינוביץ. ידידיה רבינוביץ נולד בקיבוץ כפר גלעדי לרחל ושמואל רבינוביץ והיה דור שני במשק. הוא שירת בצה"ל כמדריך, ולאחר תום שירותו הצבאי למד הנדסת מכונות בטכניון והמשיך במסלול האקדמי, שימש כמדריך, כמרצה ולאחרונה, השלים את הלימודים לקראת קבלת תואר ד"ר במכונות. (עתיים)

משלחת בדואים מהנגב — אורחת מ.פ. ירושלים

מאת כתב "על המשמר"

משלחת בדואים מהנגב אורחת ההסתדרות בבירה. בין חברי המשלחת נשוי ל־6 נשים ואב ל־47 ילדים.

לראשונה בתולדות ההסתדרות בבירה התארחה אתמול משלחת בדואים מהנגב במועצת פועלי ירושלים. סיירה במוסדות, ובמפעלים ונתקבלה על־ידי מזכיר ההסתדרות בבירה, יוסי חראל, מנהל המחלקה הערבית שאהם, הממונה על הקשרים הבינלאומיים, השלושה סקרו בפני המשלחת והבכירים את ענייני ההסתדרות בכלל ומועצת הפועלים בפרט.

המשלחת ביקרה בעיריית ירושלים ונתקבלה על־ידי יועץ ראש העיר לענייני מזרח־ירושלים, אמיר חשין, סיירה במרפאת קופ"ח שייך ג'רח, בטלוויזיה הכללית וקיימה שיחות עם צוות עובדי המחלקה הערבית במזרח ירושלים.

ראשי המשלחת העלו על נס את עבודת ההסתדרות במזרח ירושלים שתרמה ליצירת חיים משותפים בין היהודים והערבים בירושלים.

בין המשתתפים בסיור היה השייך אבו סחיבאן — נשוי ל־6 נשים ואב ל־47 ילדים, כבדיחות הדעת אמר לניסן ורפוגו "עם גודל משפחה כשלי אני יכול להקים לה הסתדרות נפרדת".

עשרות עתונאים התקשרו לח"כ שריד בעקבות הודעת שווא של אלמוני

אלמוני התחולק כפני הנראה על דעותיו ואישיותו של ח"כ יוסי שריד, הטריד אותו אתמול, ע"י השארת הודעות שווא באיתוריות לעשרות עתונאים להתקשר לחבר הכנסת לביתו.

שלושה כתבי עתי"ם ש"החזירו" צלצול ליוסי שריד בעקבות "הודעתו", נענו על-ידיו שלא השאיר כל הודעה כזו. לכתבת עתי"ם בת"א, ענת אבנגאלי, מסר, שתוך רבע שעה, בין השעה 16.45 ל־17.00 התקשרו אליו כ־20 עתונאים. עוד אמר, שכשביקש מחברת האיתורית לא להעביר יותר את ההודעות אודותיו, התברר לו שהודעות דומות נמסרו לעוד שלושה כתבים שטרם הספיקו להתקשר אתו. רוב העתונאים שקיבלו הודעות כאלה הם כתבי משטרה.

בשיחה עם כתב עתי"ם בדרום, יצחק לוינטון, אמר ח"כ שריד: "נינו נפלנו קורבן לחטורדה. אני שובר את הראש בשאלה מי עשה את זה".

לכתבת עתי"ם בת"א מסר ח"כ שריד, כי חצי שעה לפני תחילת החטרדות הטלפוניות צלצל אליו אלמוני שלא הזדהה ואמר לו שהוא גועלי, ופרץ בשטף קללות. ח"כ שריד, בתגובה, הפנה אותו למקום היאה לו, לדעתו, ואז נטרק הטלפון. כעבור מספר דקות צלצל אדם שהזדהה כמאיר שושני מ"הארץ". בשעה שאין כתב כזה ב"הארץ", אבל יש כזה בסוכנות עתי"ם. יוסי שריד אמר לכתבת עתי"ם, שזיהה שזה אותו קול של האלמוני הקודם. כעבור מספר דקות התקשר שוב והציג עצמו כ"ירון לוי" מעתי"ם. בשעה שאין בסוכנות ידיעות זו כל כתב כזה.

מבירור שערכה כתבת עתי"ם בת"א עם חברת "ביפר פייג'קול" (איתורית) עלה, שהאלמוני מסר תמיד את שמות העתונאים לצד מספרי המנוי שלהם. בחברת "ביפר פייג'קול" הזדהה בשם "דויד" ובחברת "איתורית" היה זה בכלל קול של ילד.

ח"כ שריד העלה בפני כתבת עתי"ם את החשד, שמדובר בכל הנראה במישהו המקורב למקורות. שכן אחרת איך הוא ידע בדיוק את שמם של כל כתבי המשטרה ואת מספרי המנוי שלהם? ח"כ שריד מתכוון להגיש תלונה למשטרה בעקבות ההטרדה הטלפונית. (עתי"ם)

נבדק המשך קיומו של "סולתם" נוכח המשבר בתעשיית הנשק העולמית

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

הנהלת קונצרן "כור" הודיעה לעובדי מפעל "סולתם", כי היא זקוקה לפסק זמן על מנת לברור את האפשרויות והדרכים להמשך קיומו של המפעל, לאחר שתעשיית הנשק העולמית מצויה היום במשבר עמוק ולאחר שבמחסני החברה הצטבר מלאי בשווי 85 מיליון דולר ובשגופים שונים חבים למפעל 110 מיליון דולר נוספים.

את הדברים אמר מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש בפגישה עם עתונאים בחיפה. לדבריו, נערה משותפת בהרכב נציגי הנהלות "סולתם" ו"כור", ועדי עובדי "סולתם", מועצת פועלי חיפה והאיגוד המקצועי רנה בעניין במטרה להגיע לסיכום חיובי.

הוא אמר, כי ההנהלה הציעה לעובדים לצאת לחופשה בת חמישה חודשים במהלכה יקבלו העובדים שכר קטן מהרגיל ובתקופה זו תבדוק הנהלת "כור" אפשרויות של קבלת הזמנות חדשות למפעל, פיתוח קווי ייצור אזרחיים חדשים ושיבוץ עובדים בחלק מהמפעלים האחרים של "כור".

המפעל לא ייסגר

לדברי גביש, מפעל "סולתם" לא ינעל את שעריו בכל מקרה והוא מסוגל לספק עבודה קבועה גם בעת החופשה לכ־400 עד 500 עובדים, שהם כ־50 אחוז מהעובדים.

גביש אמר, כי המפעל הפסיד בחצי השנה הראשונה כ־8 עד 10 מיליון דולר בגין המלאים, שהוא מחזיק והוא צפוי להפסיד עד סוף השנה עוד 15 מיליון דולר.

הוא גילה, כי המפעל בודק אפשרות לרכישה, ידע לייצור הרכבת מכונות לעיבוד שבבי מיפאן, ולשווק מוצרים אלה בארה"ב, במקומות שם השוק האמריקני חסום ליפאני.

גביש אמר, כי משרד הבטחון סרב להזמין תחמושת בסכום של כ־30 מיליון דולר, למרות שמפעל "סולתם" הציע לפרוס את מימון העיסקה למשך שלוש שנים

רופאי קופ"ח ישביתו היום את בתיה"ח הפסיכיאטריים

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר", וסוכנות עתי"ם

בתי־החולים הפסיכיאטריים יופעלו היום במתכונת שבת ו־ר מחר יופעלו בצורה זו בתי החולים הגריאטריים ו"בית לוינשטיין" - על כך החליטו אמש רופאי בתי החולים של קופ"ח, המקיימים שביתה הדרגתית בבתי־החולים.

הופעל בית־חולים "קפלן" ברחובות במתכונת שבת ונערכו ניתוחים דחופים בלבד. מרפאות החוץ היו סגורות. עד כה הושבת בית חולים אחד כל יום.

דובר הסתדרות רופאי בתי־חולים של קופת חולים אמר לכתבנו, כי השיחות בין נציגי הרופאים ומרכז קופת חולים לא יתקיימו אתמול משום שהנהלת הקופה ביקשה דחייה נוספת. השיחות מתחדשות היום בבית רבקה. הנושא המרכזי על סדר היום: המעלת משמרת שנייה לשם ביצוע ניתוחים וכן פתרון לבעיית ההנהלה בבית לוינשטיין.

רופאי בתי־החולים דרשו מנציגי המשאזמתן ללחוץ על הנהלת קופ"ח לסיים בהקדם את המשא־ומתן ואת הקיפאון במו"מ, על מנת למנוע החרפה נוספת בעיצומים.

עובדי "רום כרמל" יחזירו מכתבי הפיטורים שקיבלו

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

מועצת פועלי חיפה הורתה אתמול ל־19 מעובדי מפעל "רום כרמל" שקיבלו מכתבי פיטורים להחזירם להנהלה והורתה להם להמשיך ולהתייצב במפעל, וזאת לאחר שמועצת הפועלים דחתה את דרישת המפעל לביצוע הפיטורים.

מועצת פועלי חיפה קוראת להנהלת המפעל לשבת עימה על תוכנית הבראה כדי להביא לשיקומו של המפעל, המייצר יציקות מרוייקות לכלי נשק ולמוצרים אזרחיים, ומעסיק כ־120 עובדים.

הנהלת המפעל מבקשת לסגור אותו מאחר ולטענתה הקפאת שער הדולר גורמת לה להפסדים. באחרונה גם חלה ירידה בהזמנות בטחוניות למפעל אולם אנשי השיווק שלו מצאו למפעל שווקים בארה"ב.

גם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת מתנגדת לסגירת המפעל "רום כרמל". הוועדה קיימה שלשום דיון מיוחד על החלטת קונצרן "אורדן" לסגור את המפעל. נציג מועצת פועלי חיפה, חיים אלוני, טען בדיון, כי אין כל הצדקה לסגור את המפעל אשר יש לו חזמנות ועבודה שתספק תעסוקה למשך כשנה וחצי. לדבריו, אם נמנע מפעל בשל הקפאת שער הדולר על ההנהלה והממשלה למצוא לו פתרון ולא לנסות לפתור את בעייתו על־ידי פגיעה בעובדיו.

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת החליטה פה אחד להתנגד לסגירת המפעל והטילה על הנהלתו להכין תכנית הבראה יחד עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר ומועצת פועלי חיפה.

גורם במועצת פועלי חיפה מסר אמש לכתבנו, כי קיים חשד שהנהלת המפעל מבקשת לסגור את המפעל "רום כרמל" שבטירת הכרמל, כדי להעתיקו למפעלים אחרים שבבעלות קונצרן "אורדן", דוגמת זה שבנתניה והחצור הגלילית.